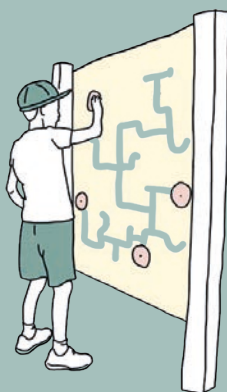
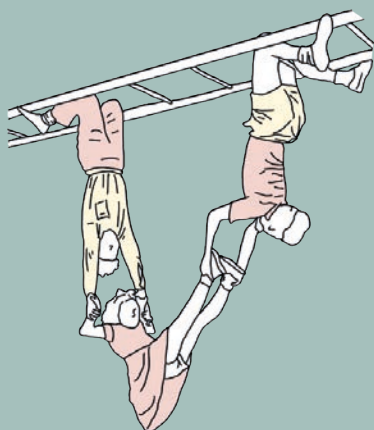
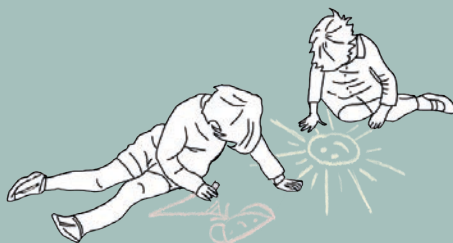
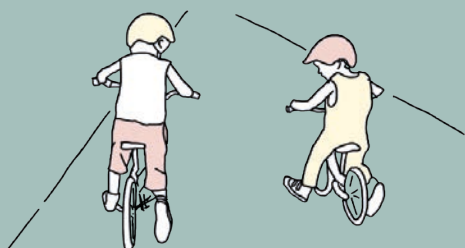
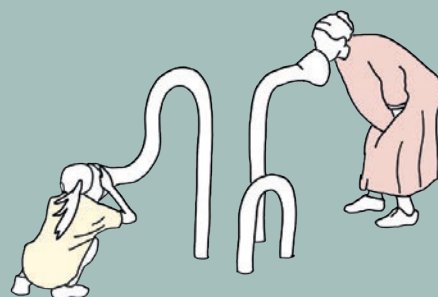
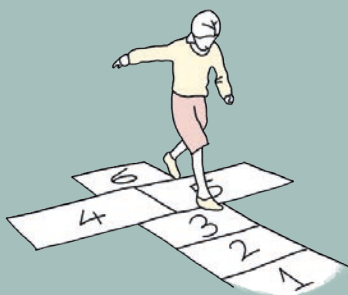
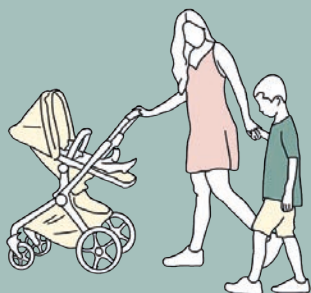
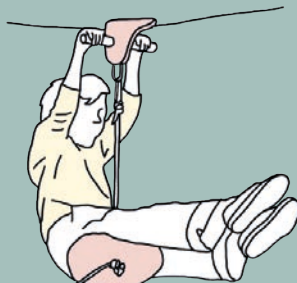

LIBEREC - MĚSTO DĚTEM

bc. Klára Hechtová

Analytická část

**FAKULTA
ARCHITEKTURY
ČVUT V PRAZE**

Diplomová práce

Liberec město dětem

Teoretická a analytická část

Vypracovala bc. Klára Hechtová

Vedoucí práce Ing. Vladimír Sitta

ČVUT

Fakulta architektury

Ústav krajinářské architektury

Ateliér Sitta & Chmelová

2023/2024

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury
2/ ZADÁNÍ diplomové práce
Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Klára Hechtová

datum narození: 24.3.1998

akademický rok / semestr: LS 2024
obor: Krajinářská architektura
ústav: 15120 Ústav krajinářské architektury
vedoucí diplomové práce: Ing. Vladimír Sitta

téma diplomové práce: Liberec město dětem

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Práce se zabývá zmapováním současného stavu dětských hřišť a možností dětské hry v městském prostoru na území Liberce. Řešeným územím je tak souvislá urbanizovaná a zastavěná krajina. Na základě získaných podkladů byla provedena analýza dostupnosti a v návrhové části bude vybráno několik míst, kam by bylo vhodné nová hřiště umístit. Dále bude zpracován návrh ve formě studie jako příklady možných řešení rozdílných míst ve městě.

2/ Obsah a fáze

Filozofie a poslání hry nejen na přirozený vývoj dítěte
Analýza současného stavu dětských hřišť, analýza prvků vzhledem k senzomotorickým schopnostem
Analýza dostupnosti, definování hlavních problémů hřišť v současném městě
Výběr vhodných míst pro návrhovou část
Obecná pravidla a nástroje pro tvorbu dětských hřišť, role a použití vegetace
Návrh ve formě studie ve vybraných částech území

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

Výsledkem bude portfolio skládající se z analytické a návrhové části. V návrhové části bude na základě analýz vybráno několik míst s různým charakterem zástavby kam budou navržena vhodná řešení dětských hřišť ve formě studie. Dále zamyšlení, zda může existovat hřiště bez věkových kategorií a jak reagovat na současnou situaci. Měřítko jednotlivých výstupů budou upřesněna během semestru.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Fyzický model vybrané řešené lokality s krajinářským řešením prostoru pro děti ve vhodném měřítku
Poster formátu 4x A1, 2x A0 nebo 1x 1188 x 1680

Datum a podpis studenta 14.2.2024

Datum a podpis vedoucího DP

Datum a podpis děkana FA ČVÚT

registrováno studijním oddělením dne

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT:
AR 2023/2024, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) LIBEREC MĚSTO DĚTEM

(AJ) LIBEREC CITY FOR CHILDREN

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ JAZYK

Vedoucí práce: Ing. Vladimír Sitta Ústav: 15120 Ústav krajinářské architektury

Oponent práce:

Klíčová slova (česká): Liberec, děti, město, veřejný prostor, hřiště, dětské hřiště, město dětem, město přátelské k dětem, hravý prostor, škola, hračky, cesta do školy

Anotace (česká):

Diplomová práce se zabývá veřejným prostorem města Liberce se zaměřením na děti. Práce je pojata jako manuál jak přetvářet města, kterým vládne automobilová doprava, v města přátelská nejen k dětem, ale k obyvatelům obecně. Podkladem k práci byly závěry analýz současného stavu dětských hřišť s analýzou dostupnosti, které napomohly k výběru ideálních návrhových míst. Jednotlivé návrhy kterými je manuál prokládán slouží převážně jako inspirace jak lze k různým místům v různých lokalitách a kontextech přistupovat.

Anotace (anglická):

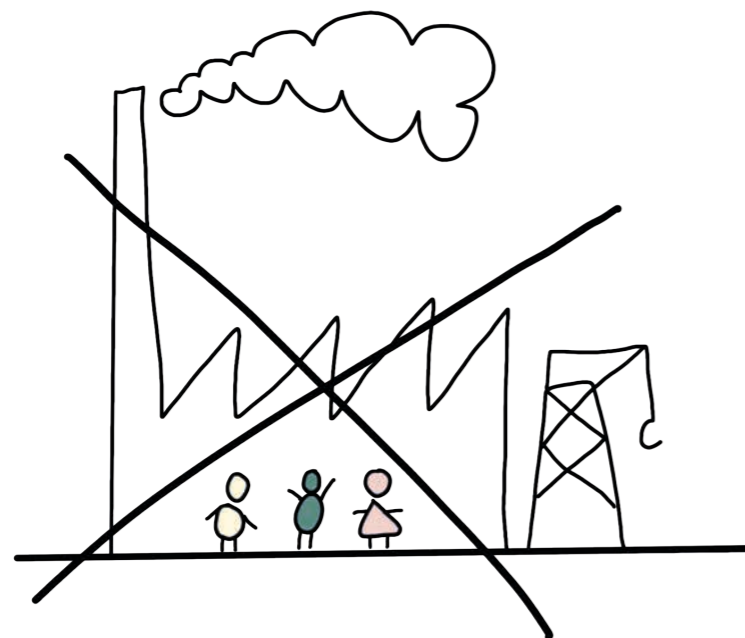
The diploma thesis deals with the public space of the city of Liberec with a focus on children. The thesis is conceived as a manual on how to transform cities dominated by car traffic into cities that are friendly not only to children, but also to citizens in general. The work was based on the findings of the analysis of the current state of playgrounds with accessibility analysis, which helped to select ideal design locations. The individual designs that are interspersed throughout the manual serve mainly as inspiration for how different places in different locations and contexts can be approached.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 24.5.2024

podpis autora-diplomanta

ÚVOD

Úvodní slovo	8
--------------	---

ANALYTICKÁ ČÁST

Širší vztahy	12
Vymezení analyzovaného území	14
Přírodní podmínky	16
Člověk v krajině	24
Člověk ve městě	26

TEORETICKÁ ČÁST

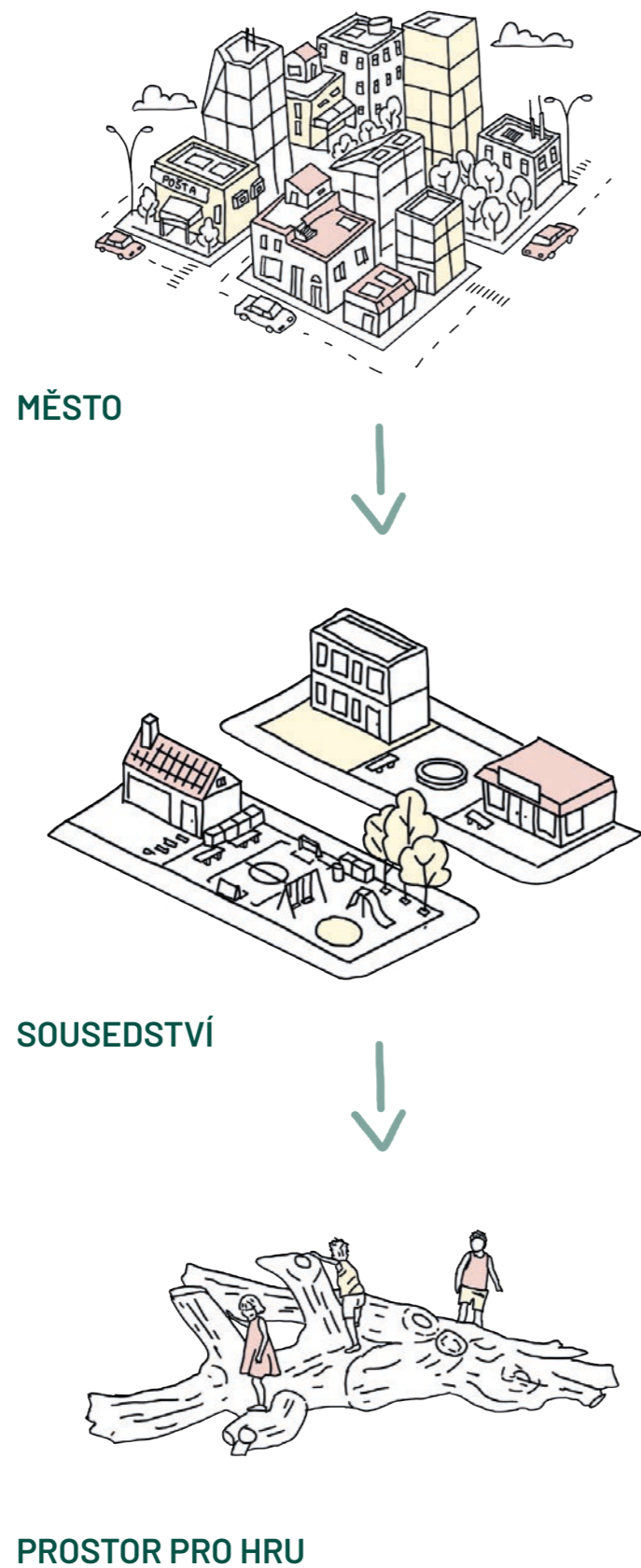
Město vs. děti	38
Příklady autorských realizací	39
Nakresli své hřiště snů	41
Legislativa ve vztahu k navrhování dětských hřišť	44
Historický vývoj dětských hřišť	46
Jedinečná dětská hřiště 2. pol. 20. stol v Čechách	50

PŘÍLOHA: TERÉNNÍ PRŮZKUMY

Mapování dětských hřišť na území města Liberce	54
Liberec I - Staré město	56
Liberec II - Nové město	66
Liberec III - Jeřáb	68
Liberec V - Kristiánov	72
Liberec VI - Rochlice	78
Liberec X - Františkov	86
Liberec XI - Růžodol I	88
Liberec XII - Staré Pavlovice	90
Liberec XIII - Nové Pavlovice	92
Liberec XIV - Ruprechtice	96
Liberec XV - Starý Harcov	100
Liberec XXIV - Pilínkov	104
Liberec XIX - Horní Hanychov	106
Liberec XXIII - Doubí	108
Liberec XXV - Vesec	110
Liberec XXX - Vratislavice nad Nisou	112

ZDROJE

Použité zdroje a materiály	116
----------------------------	-----

ÚVOD

Pro svou diplomovou práci jsem si vybrala téma dětských hřišť na území Liberce, kterou jsem nazvala Liberec město dětem.

Toto město posledních několik let pravidelně navštěvuji a zalíbilo se mi díky své lokalitě v podhůří Jizerských hor, historii, ale i odlišnosti oproti jiným českým městům. Liberec například nikdy neměl hradby, a proto zde i urbanistický vývoj, který známe z tradičních evropských měst, probíhal jinak. To dalo za vznik originální urbanistické struktury, se kterou ovšem ruku v ruce přišla i řada problémů. I přesto, že v posledních letech dochází v Liberci k rozvoji, jako návštěvník, částečný obyvatel i krajinářský architekt jsem začala vnímat místa a možnosti pro zlepšení veřejného prostoru a s tím i kvality života místních obyvatel.

Veřejný prostor statisícového města je velmi široké téma, a proto, abych se do tématu dokázala ponořit hlouběji, jsem se rozhodla věnovat konkrétně dětem a jejich roli ve městech. Stále více lidí se z venkova uchyluje do města, ať už za prací, nebo za vidinou kvalitnějšího života. S nimi samozřejmě ve městech přibývá i děti a kromě problémů, jako je nedostatek míst ve školách a školkách, se kterými se města potýkají, je třeba prostor města přizpůsobovat i více našim budoucím generacím.

Jak mohou reagovat dětská hřiště i obecně veřejný prostor na digitalizaci společnosti? Může existovat hřiště bez věkových kategorií? Jaká je role vegetace na dětských hřištích? Nad těmito a dalšími otázkami jsem se pokoušela ve své diplomové práci zamýšlet a hledat na ně odpovědi.

ANALYTICKÁ ČÁST

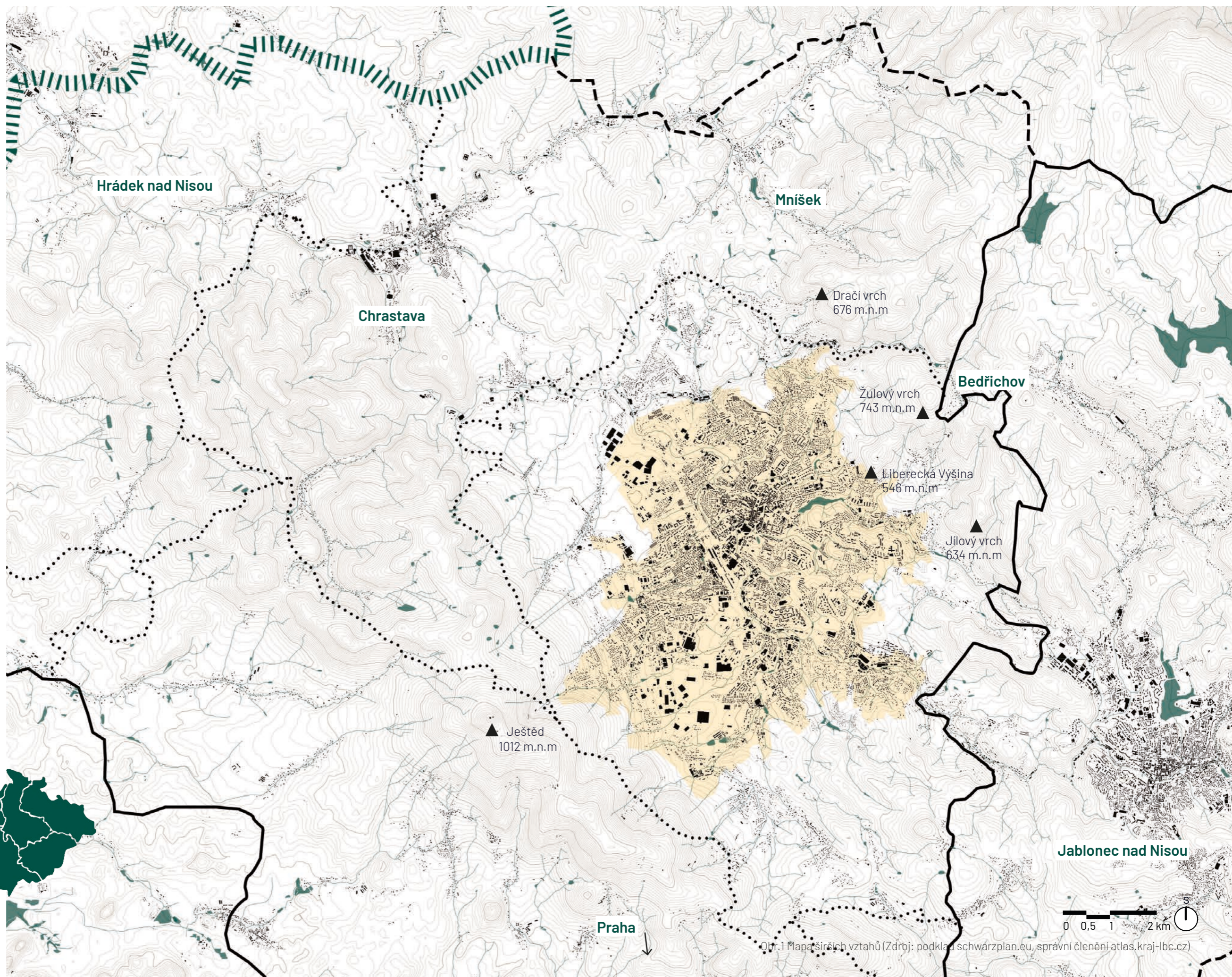
ŠIRŠÍ VZTAHY ANALYZOVANÉHO ÚZEMÍ

Město Liberec je statutárním městem okresu Liberec a krajské univerzitní město Libereckého kraje. Nachází se 91 km severovýchodně od Prahy a 25 km od česko-polských hranic.

Podoba města je silně ovlivněna jeho polohou na úpatí Jizerských hor a také tokem Lužické Nisy. Silně horský charakter krajiny už od pradávna ovlivňoval míru a rozvoj zastavěného území. Historicky byl nosným prvkem města převážně průmysl, který nejvýrazněji přispěl k jeho rozvoji.

Legenda

- analyzované území
- česko-polská hranice
- hranice okresu
- hranice správního obvodu ORP
- hranice správního obvodu s POÚ
- vodní toky / plochy
- vrstevnice po 10 m
- významné vrcholy

VYMEZENÍ ANALYZOVANÉHO ÚZEMÍ

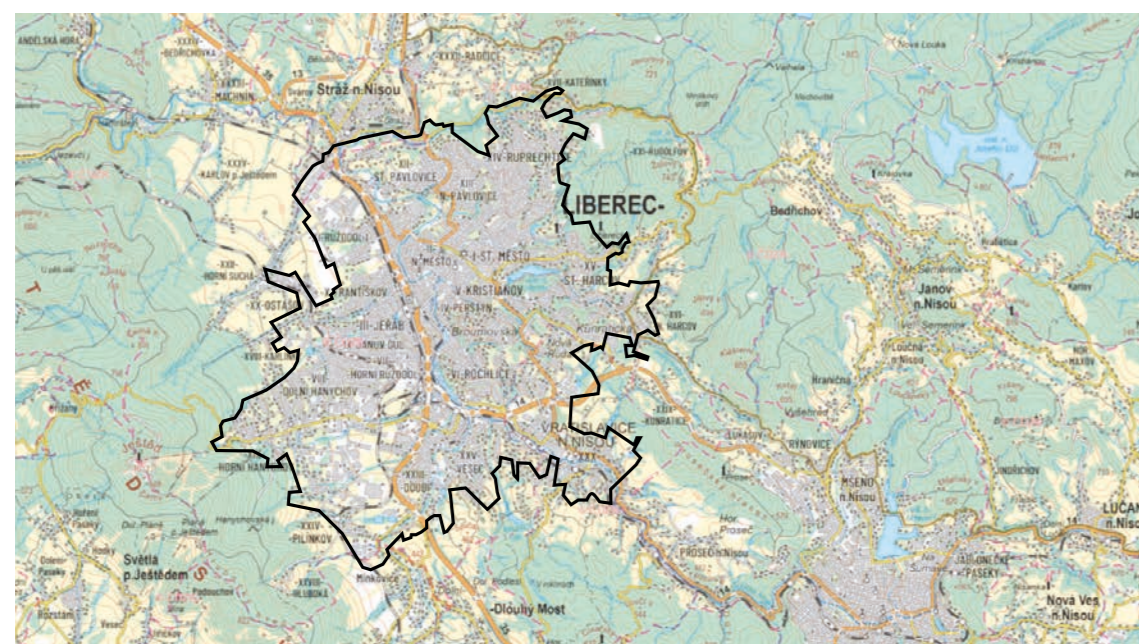
V diplomové práci se zabývám dětskými hřišti a jejich dostupností. Jde tedy o prvek, který je součástí výhradně urbanizovaného prostředí městského či vesnického charakteru.

Velikost a tvar území byl tak stanoven na základě krajiného okrsku Liberec, který je definován v Územní studii krajiny správního obvodu ORP Liberec. Pro potřeby diplomové práce bylo z okrsku vyjmutο území obce Šimonovice a Stráž nad Nisou (celkem 170,58 ha z celkové plochy okrsku 3544,24 ha), které spadají pod samostatné správní obvody.

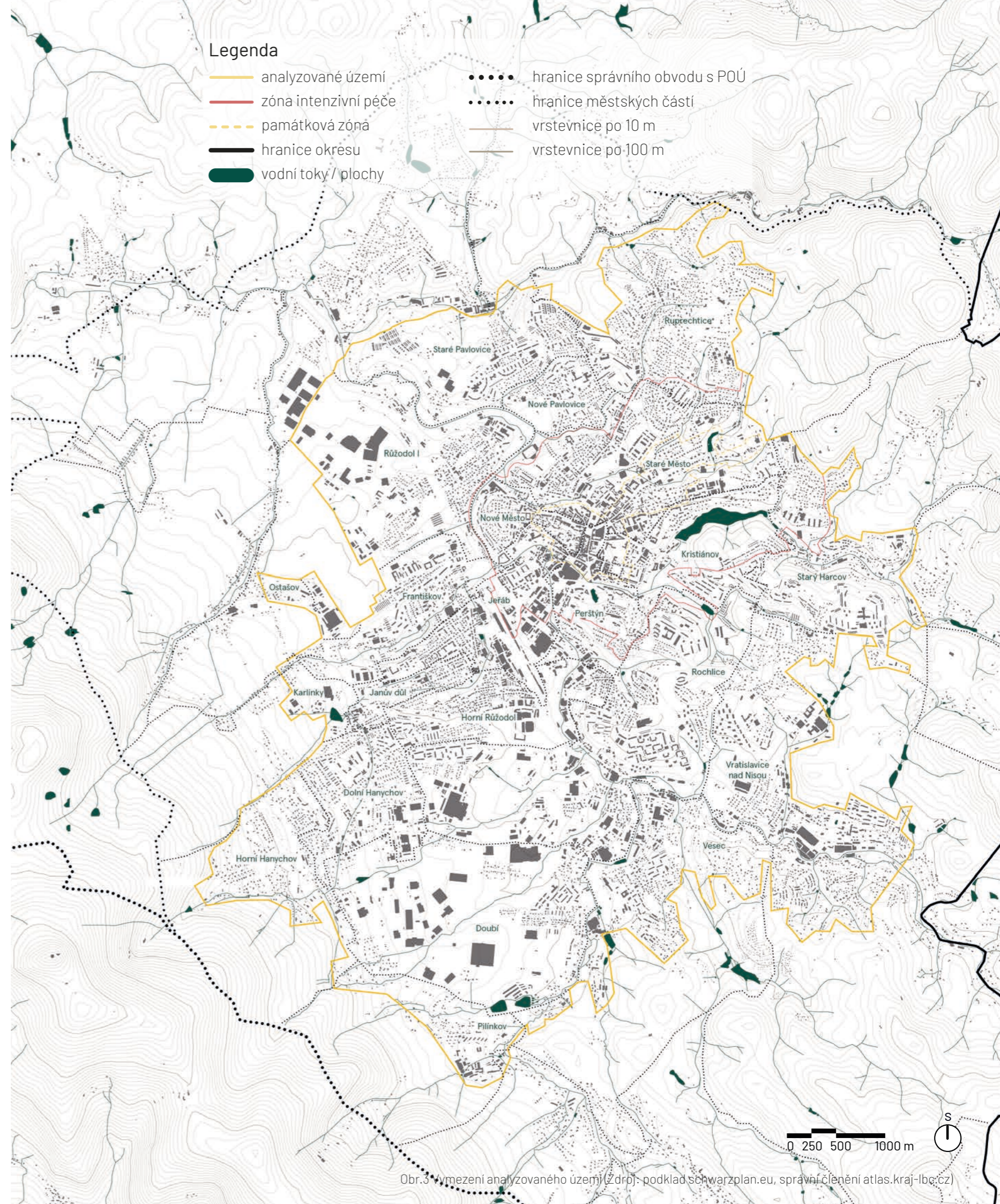
Okrsek je vymezen jako souvislá urbanizovaná a zastavěná krajina. Jedná se o krajinu sídel, která je krajinou silně ovlivněnou člověkem a nad přírodními prvky zde převládají prvky stavební a technické. Městská krajina Liberce se vyznačuje výraznou individualitou a je výsledkem historického vrstvení kulturních a přírodních hodnot. Okrsek zde zahrnuje jak historické centrum, tak i širší městský kontext souvisele zastavěného území i krajinných celků údolí vodotečí v krajinném rámci okolní, méně intenzivně zastavěné, krajiny blízkých horských masivů a lesnatých

obec	katastrálního území	plocha (ha)
Liberec	Doubí u Liberce	337,21
	Dolní Hanychov	117,42
	Františkov	103,51
	Horní Hanychov	137,08
	Horní Růžodol	119,41
	Janův Důl	34,78
	Karlinky	35,62
	Liberec	621,70
	Machnín	2,23
	Nové Pavlovice	51,37
	Ostašov	9,83
	Pílinkov	88,68
	Růžodol I	270,85
	Ruprechtice	221,31
Rochlice	391,00	
Starý Harcov	171,71	
Vesec u Liberce	181,11	
Vratislavice nad Nisou	306,93	
celková plocha území		3373,66 ha

Tab.1 Tabulka administrativního zařazení (Zdroj: Územní studie krajiny ORP Liberec, 2019)

Obr.2 Topografická mapa s řešeným územím (Zdroj: podklad ČÚZK)

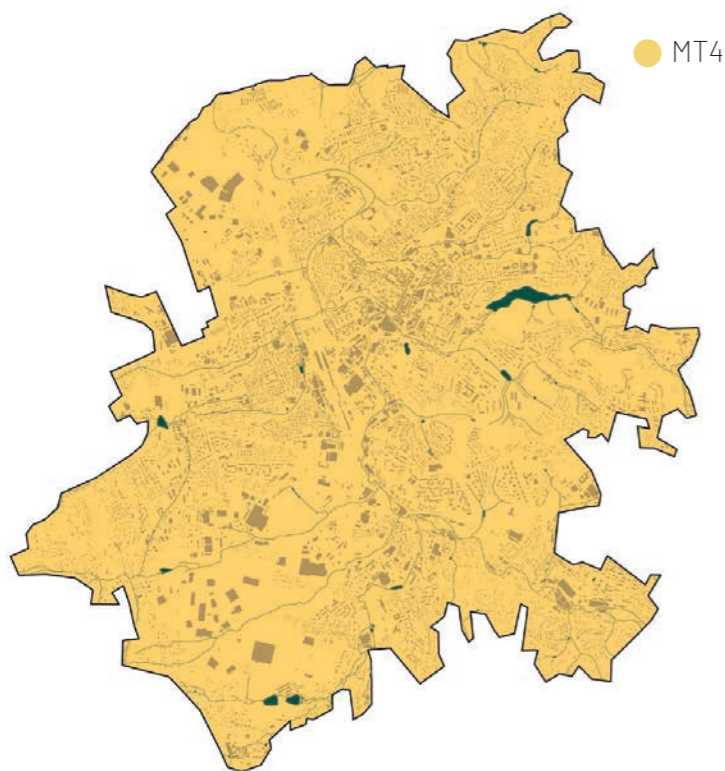

Obr.3 Vymezení analyzovaného území (Zdroj: podklad schwarzplan.eu, správní členění atlas.kraj-libec.cz)

PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

– Klimatologie

Klimatické charakteristiky	MT4
Počet letních dnů	20-30
Počet dnů s teplotou vyšší než 10°C	140-160
Počet mrazových dnů v roce	110-130
Počet ledových dnů	40-50
Průměrná teplota měsíce ledna	-3 až -4 °C
Průměrná teplota měsíce července	16 až 17 °C
Srážkový úhrn za vegetační období	350 - 450 mm
Srážkový úhrn za zimní období	250 - 300 mm
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	60 - 80

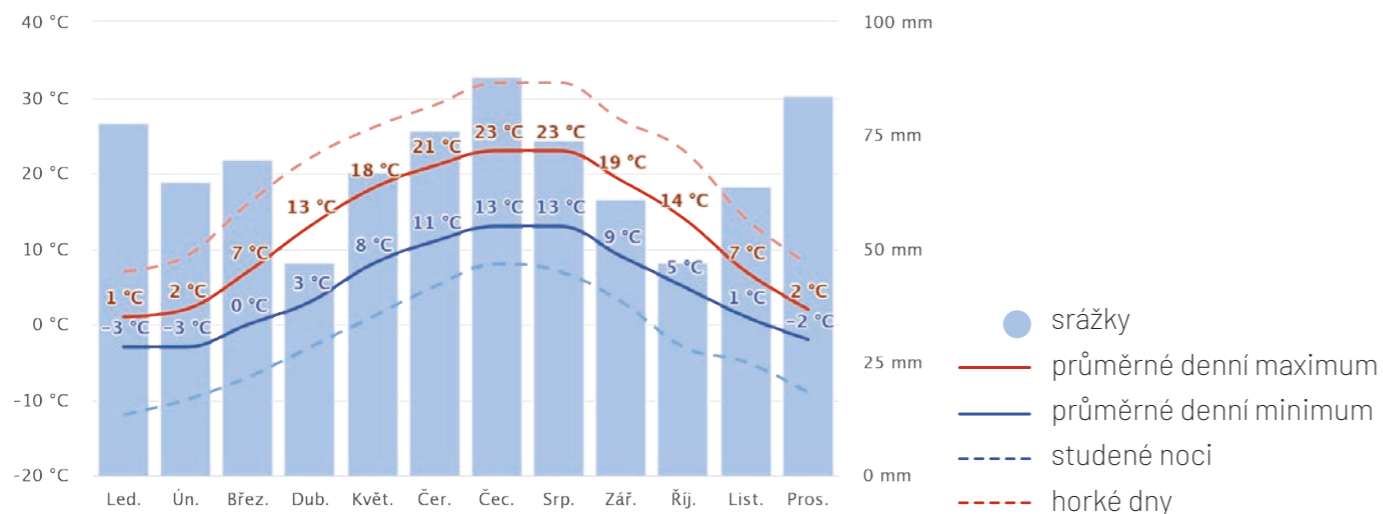
Obr.4 Mapa klimatu (Zdroj: dpp.hydrosoft.cz)

Tab.2 Tabulka klimatických charakteristik (Zdroj: Quitt, 1971)

Celé území leží v mírném klimatickém pásmu, v mírně teplé oblasti. Ta se vyznačuje mírným jarem, krátkým a suchým létem, mírným a krátkým podzimem a suchou a mírně teplou zimou.

Na území převládají jihozápadní a západní větry. Ty v Jizerských horách dosahují více než 4,6 m/s, v Liberci pak 3,5 m/s.

Při srovnání s celorepublikovým srážkovým průměrem (450 mm ročně) je analyzované území srážkově nadprůměrné.

Obr.5 Graf průměrných teplot a úhrnu srážek (Zdroj: meteoblue.com)

– Změna klimatu

Dle klimatických modelů dojde na území města Liberce do roku 2030 ke zvýšení průměrné teploty vzduchu zhruba o 0,3 °C, do roku 2050 pak o více než 1 °C. Nárůst bude postupně nejvíce patrný na jaře a v zimě.

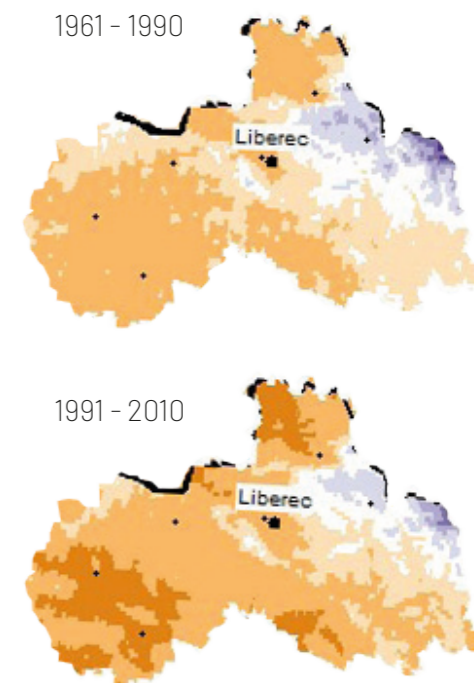
významně vyšší výpar vody z důvodu rostoucí teploty. Díky tomu se v letní sezóně prodlouží období bez deště a také se častěji mohou dostavit extrémní srážky (20-50 mm za den) způsobující přívalové povodně.

Nárůst teploty se odrazí i v častějším a delším výskytu vln horka, kdy jsou extrémně vysoké teploty několik dní v řadě. V zimě lze naopak očekávat úbytek dní, kdy je teplota celý den pod 0°C.

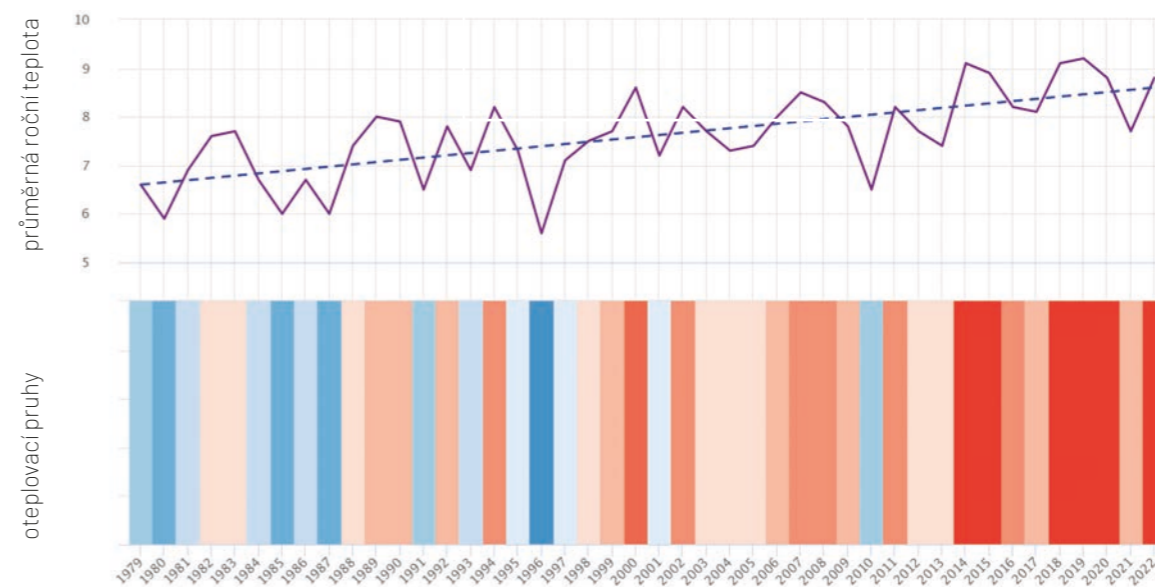
Tyto změny mohou mít další dopady jako jsou lesní požáry, silný vítr, změny ve výskytu sněhu, degradace půd, nežádoucí změny biotopů, snižování druhové pestrosti a mnoho dalších.

Celkové množství ročních srážek se bude v řešeném území zvyšovat a postupně se také bude měnit jejich rozložení během roku. Oproti létu se zvýší úhrny v ostatních ročních obdobích. Celkové zvýšení množství srážek nebude schopné kompenzovat

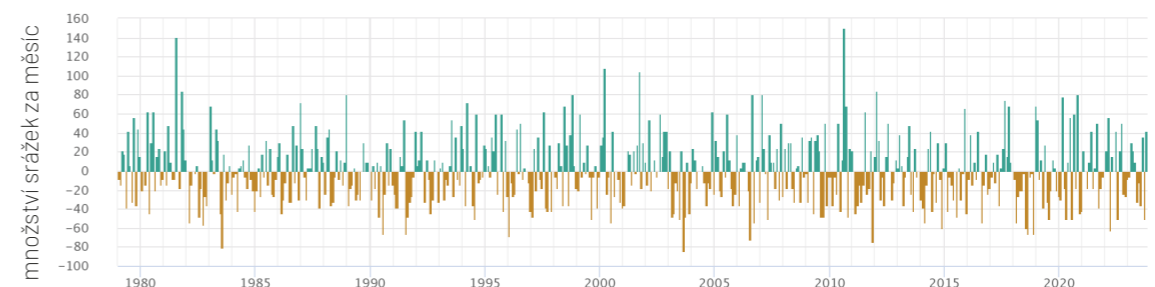
Liberec má od roku 2023 zpracovanou Adaptační strategii na změnu klimatu, která má za cíl tyto změny eliminovat a provést opatření, která městu pomohou na ně reagovat.

Obr.6 Mapa průměrné roční teploty vzduchu v Libereckém kraji ve 2 obdobích (Zdroj: tuni.tul.cz)

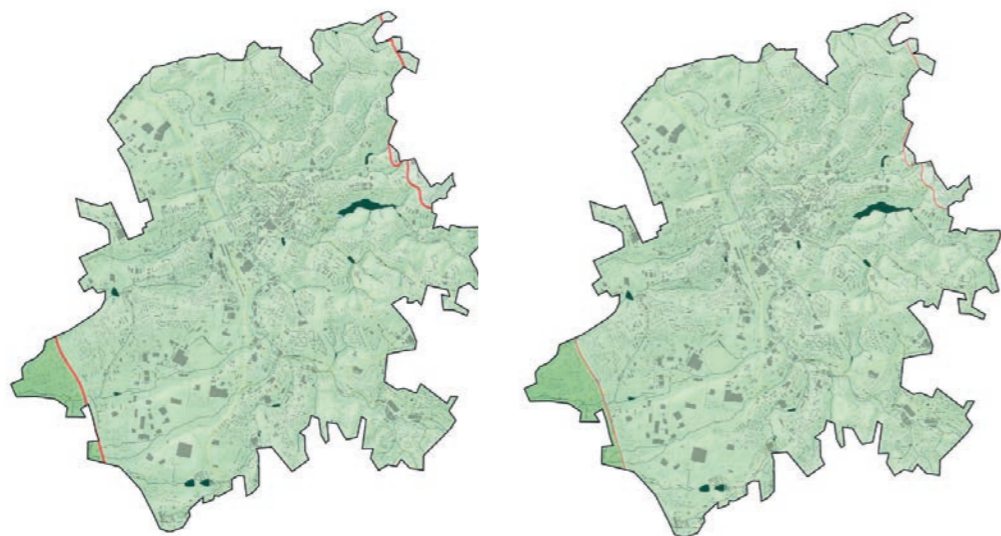
Obr.7 Graf průměrné teploty v roce, trendu změny klimatu jeho anomálie (Zdroj: meteoblue.com)

Obr.8 Graf srážkových anomálií po měsících oproti 30 letému klimatickému průměru (Zdroj: meteoblue.com)

– Geomorfologie

Město Liberec se rozkládá v Liberecké kotlině ve výšce 380 m.n.m. V oblasti Žitavské pánve. Obklopujího Jizerské hory na východě a Ještědsko - kozákovský hřbet na západě. Řešené území má charakter pahorkatiny a je velmi výškově členité. Mimo řešené území je nejvyšším bodem katastru města a hlavní libereckou dominantou Ještěd.

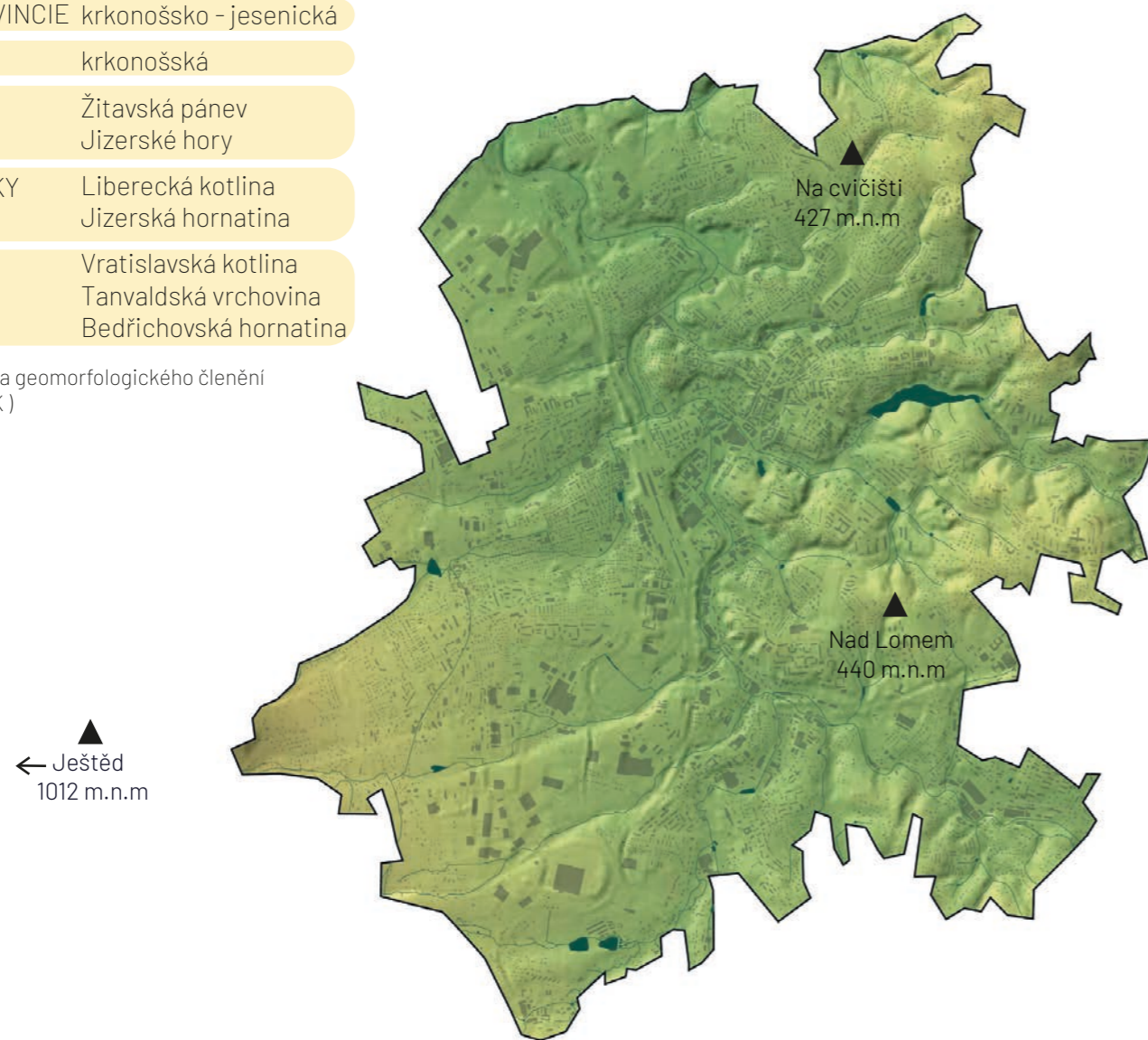

Obr.9,10 Geomorfologické mapy podložené schwarzplanem (Zdroj: podklad ČÚZK)

Geomorfologické členění

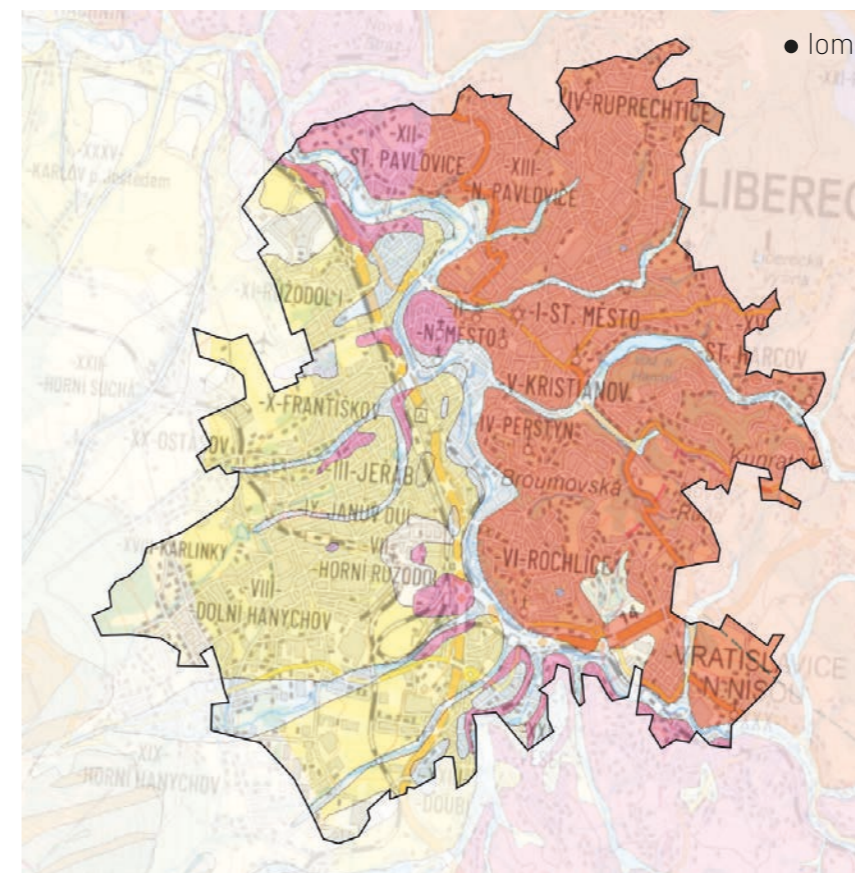
SUBPROVINCIE	krkonošsko - jesenická
OBLAST	krkonošská
CELKY	Žitavská pánev Jizerské hory
PODCELKY	Liberecká kotlina Jizerská hornatina
OKRSKY	Vratislavská kotlina Tanvaldská vrchovina Bedřichovská hornatina

Tab.3 Tabulka geomorfologického členění (Zdroj: ČÚZK)

Obr.11 Barevná hypsometrie znázorňující reliéf území (Zdroj: podklad ČÚZK)

– Geologie

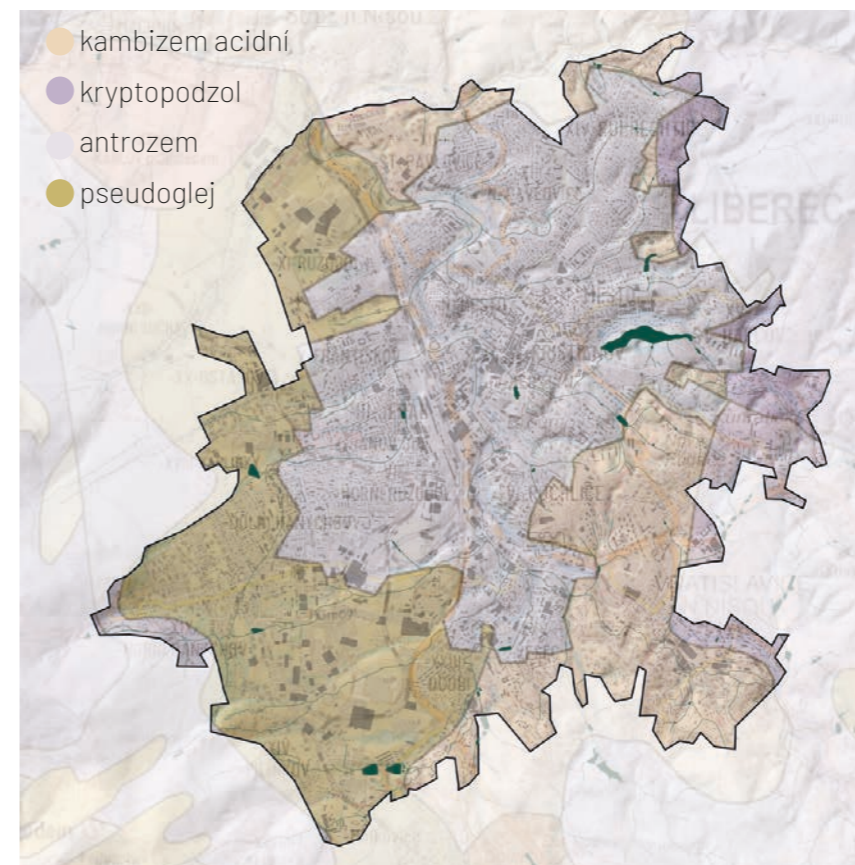
Obr.12 Geologická mapa (Zdroj: mapy.geology.cz)

Analyzované území je tvořeno převážně třemi typy hornin. Největší část území pokrývá granit neboli žula. Historické centrum a okolí vodních toků je tvořeno nivními sedimenty, pískem, štěrkem a v přilehlých částech se objevuje granodiorit. Západní hornatá část území tzn. Ještědsko - kozákovský hřbet tvoří převážně sprašové hlíny.

Mimo analyzované území se dále nachází i prostor pro těžbu, kterým je Ruprechtický lom, kde se těží tzv. liberecká žula.

- granit
- granodiorit
- sprašová hlína
- kamenitý sediment
- nivní sediment
- písek, štěrk

– Pedologie

Obr.13 Mapa půdních typů podložená modelem reliéfu (Zdroj: geoportal.gov.cz)

V centrální části řešeného území v oblasti širšího centra města převládá antrozem. Ta je vytvářena nakupením substrátů po těžební či stavební činnosti a její charakter je definován vlastnostmi původního materiálu a jeho mísením. Směrem z centra k Jizerským horám převládají kryptopodzoly. To jsou půdy silně kyselé. Vznikají v horských podmínkách v souvrství zvětralín lehčího zrnitějšího složení (např. žul a pískovců). V okrajových částech řešeného území dále najdeme acidní kambizemě. Ty se objevují pod listnatými lesy a jsou velmi rozmanité. Vznikají převážně ve svažitých podmínkách, kdy s nadmořskou výškou stoupá obsah humusu. Pseudogleje se vyskytují na plošinách a mají silné zastoupení v lesní i zemědělské půdě.

– Hydrologie

Analyzované území je z hlediska hydrologie relativně bohaté a rozmanité. Celý Liberecký kraj náleží povodní Labe. Páteřním tokem je Lužická Nisa, která protéká historickým centrem a dále pokračuje po polsko- německé hranici, kde se vleývá do řeky Odry.

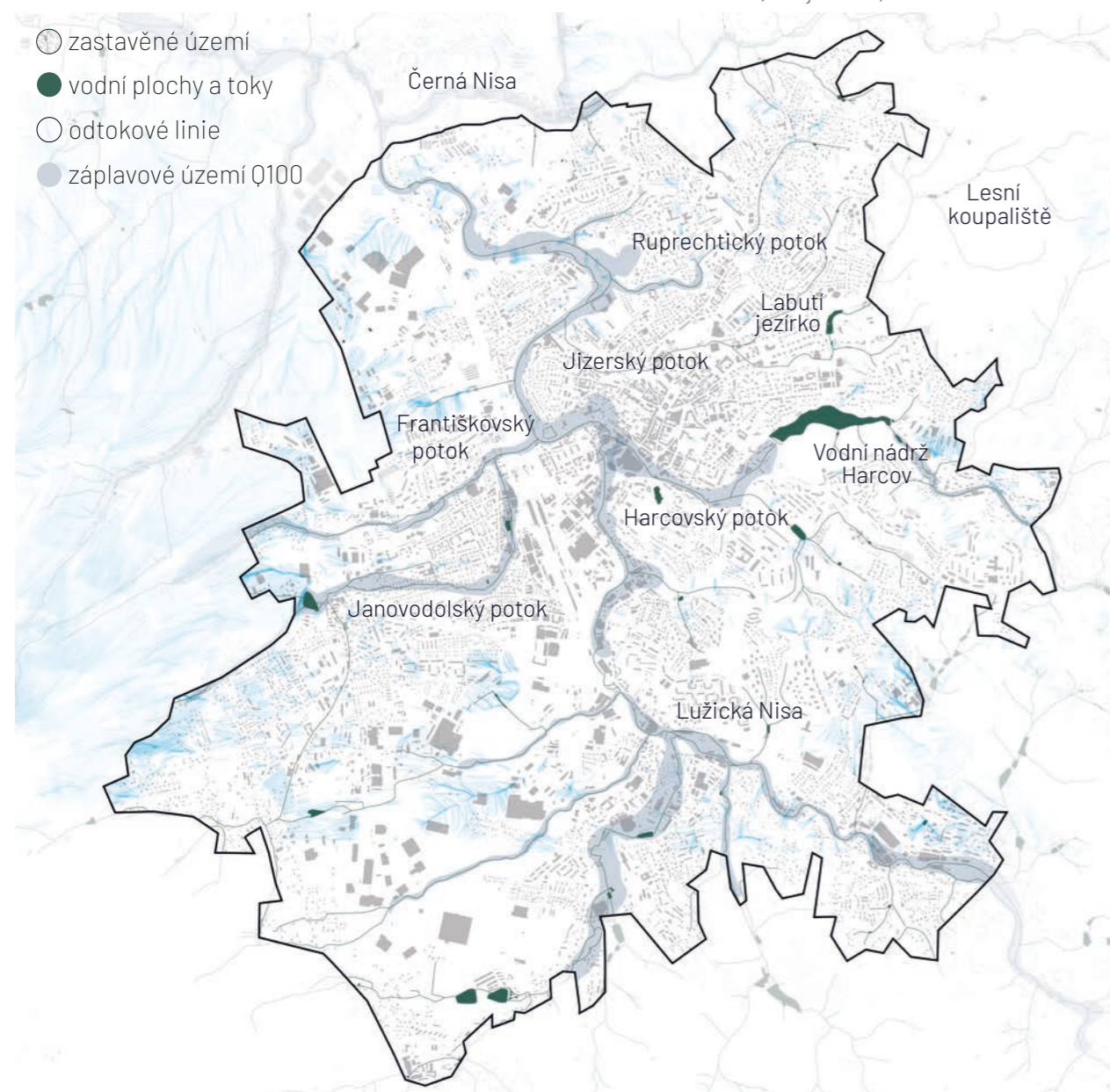
Dalším významným tokem je Černá Nisa, na které se nachází hned dvě vodní nádrže a která byla historicky využívána mnoha průmyslovými podniky. Významnými toky je také Jizerský potok a Harcovský potok.

Ten dal jméno nejvýznamějšímu vodnímu dílu, kterým je Vodní nádrž Harcov. Přehrada byla dokončena v roce 1904 a byla navržena z důvodu ochrany obyvatel města před povodněmi a také jako zásobárna vody pro potřeby průmyslu. Dnes slouží

převážně k rekreaci. Z důvodu špatného technického stavu v současné době prochází přehrada rozsáhlou rekonstrukcí, která byla zahájena v roce 2022 a znovu napuštěna by měla být v roce 2025.

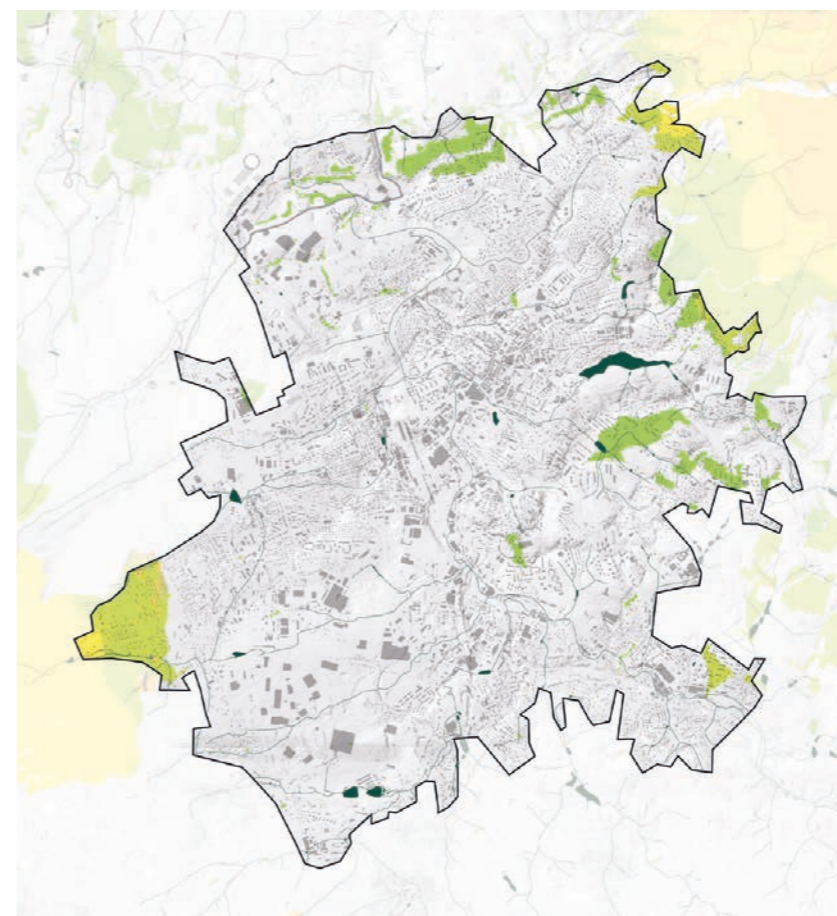
Název	Celková délka
Lužická Nisa	252 km
Černá Nisa	14,2 km
Harcovský potok	11,7 km
Jizerský potok	5,6 km
Ruprechtický potok	5,6 km

Tab.4 délka vodních toků (Zdroj: ČÚZK)

Obr.14 Mapa vodstva (Zdroj: odtokové linie me.vzmop.cz, záplavové území povodnovyportal.kraj-lbc.cz)

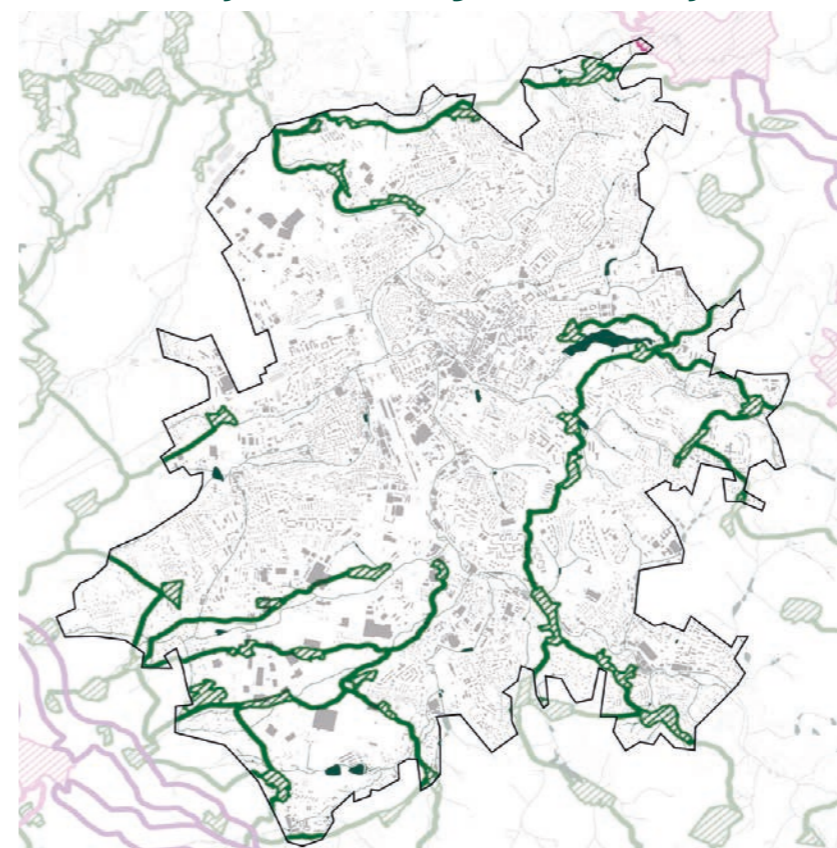
– Lesní vegetační stupně

Obr.15 Mapa lesních vegetačních stupňů s modelem reliéfu (Zdroj: atlas.kraj-lbc.cz)

- **3 - Dubobukový stupeň**
se vyskytuje ve výše položených pahorkatinách mírně teplých oblastí. Buk přirozeně převládá nad duby, na vodou ovlivněných půdách má výrazné zastoupení dub letní a jedle.
- **4 - Bukový stupeň**
se vyskytuje ve vyšších pahorkatinách mírně teplých oblastí. Buk je zde v optimu a tvoří i téměř čisté porosty. Dub zimní a dub letní zde doznívá, přirozeně přibývá jedle.
- **5 - Jedlobukový stupeň**
se obecně vyskytuje ve vrchovinách. Klimaticky je vázán na horní části mírně teplých oblastí. Přirozené porosty byly tvořeny směsí buku s jedlí, na chudších substrátech a vodou ovlivněných půdách byl slabě přítomen i smrk.

– Územní systém ekologické stability

Obr.16 Mapa systému ÚSES (Zdroj: atlas.kraj-lbc.cz)

Územím prochází několik lokálních biokoridorů s biocentry, které tvoří převážně lesní porosty a plochy podél vodních toků či ploch.

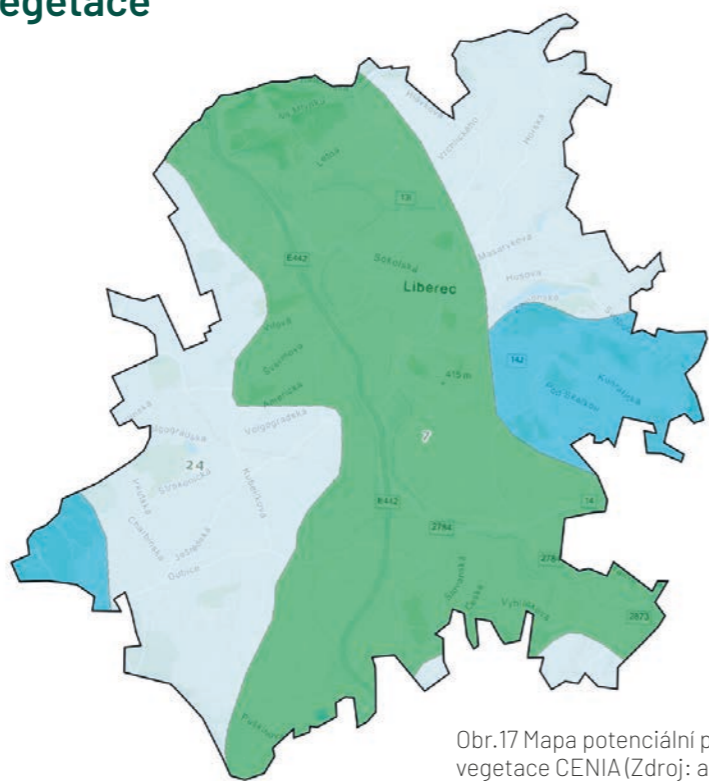
Významný je i tok Lužické Nisy, který je funkčním biokoridorem v úseku nad městem i pod městem a plní po celé své délce funkci vodního biokoridoru.

- lokální biokoridor
- ▨ lokální biocentrum
- nadregionální biokoridor
- ▨ regionální biocentrum

– Potenciální přirozená vegetace

Analyzované území tvoří žitavský a jizerskohorský bioregion, který se na severním okraji prakticky shoduje s vymezením geomorfologického celku Jizerské hory a jižní část zabírá i nejvyšší partie Ještědsko-kozákovského hřbetu.

V žitavském bioregionu je lesnatost nízká a nejvíce jsou zastoupeny smrkové monokultury. Na odlesněných plochách převažují pole nad loukami. V jizerskohorském bioregionu lesy zabírají většinu plochy, ale původní bukové porosty byly z větší části nahrazeny monokulturou smrku, přesto jsou místy zachovány rozsáhlé horské bučiny.

Obr.17 Mapa potenciální přirozené vegetace CENIA (Zdroj: arcgis.com)

biotop	potenciální vegetace	
HERCYNSKÁ DUBOHABŘINA	černýšová dubohabřina	● černýšová dubohabřina
ACIDOFILNÍ BUČINY	biková bučina	● biková bučina
KVĚTNATÉ BUČINY	bučina s kyčelící devítilistou	● bučina s kyčelící devítilistou

Tab.5 členění potenciální přirozené vegetace (Zdroj: portal.nature.cz)

Obr.18 Hercynské dubohabřiny s primárním zastoupením habru obecného (Zdroj: dendrologie.upol.cz ©Martin Dančák)

Obr.19 Hercynské dubohabřiny v období jara (Zdroj: dendrologie.upol.cz ©Martin Duchoslav)

HERCYNSKÁ DUBOHABŘINA

Ve střední části řešeného území v údolí říční nivy se přirozeně vyskytují černýšové dubohabřiny.

Ty jsou tvořeny lesy s převahou habru obecného, dubu zimního a letního a častou příměsí lípy srdčité. V keřovém patře se vyskytují např. svída krvavá, líska obecná a zimolez obecný. V bylinném patře má významnější hodnotu zejména jaterník podléška a dále se vyskytují hájové druhy, jako např. sasanka hajní, jestřábník zední, lecha jarní, strdivka níčí, lipnice hajní.

Vykytuje se na půdách bohatých na živiny, zpravidla hlubokých půdách na svazích i plošinách v teplejších oblastech. Podloží je tvořeno nejrůznějšími typy hornin, a to od kyselých hornin přes vápence a slínovce až po sedimenty.

ACIDOFILNÍ BUČINY

Acidofilní bučiny se vyskytují na stejných místech jako květnaté bučiny a prospívají ve stejných podmínkách.

Jedná se o listnaté nebo smíšené lesy s převládajícím bukem lesním a příměsí dalších listnáčů jako je javor klen, dub zimní i letní, lípa srdčitá, nebo jehličnanů jedle bělokoré a smrku ztepilého. Keřové patro většinou chybí nebo má malou pokryvnost. Pokud je vyvinuto, zmlazují se v něm dřeviny stromového patra. Bylinné patro bývá druhově dosti chudé, nebo také chybí. Převládají v něm běžné acidofilní lesní druhy jako metlička křivolaká, třtina rákosovitá, bika bělavá a brusnice borůvka.

Na minerálně bohatších horninách rostou acidofilní bučiny na exponovaných svazích a hřbetech ochuzených o živiny.

Obr.20 Acidofilní bučiny s převládajícím bukem lesním (Zdroj: Pladias ©Radim Hédli, 2010)

Obr.21 Acidofilní bučiny s převládajícími jehličnatými dřevinami (Zdroj: Pladias ©Karel Boublík, 2005)

Obr.22 Květnatá bučina v letním období (Zdroj: Pladias ©Milan Chytrý, 2012)

Obr.23 Květnatá bučiny s kvetoucím bylinným patrem (Zdroj: Pladias ©Josef Navrátil, 2010)

KVĚTNATÉ BUČINY

Směrem do vyšších poloh na obou stranách koryta řeky převládají květnaté bučiny.

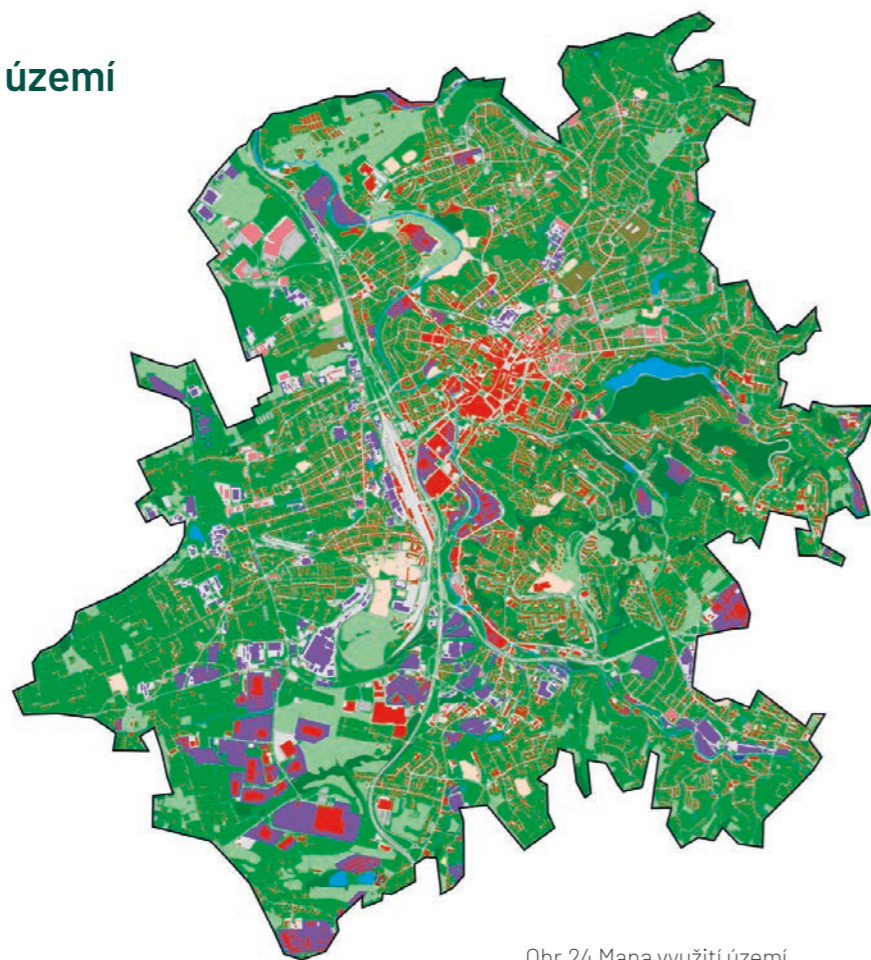
Jedná se o listnaté nebo smíšené lesy s převládajícím bukem lesním a příměsí dalších listnáčů jako je javor klen, dub zimní i letní, lípa srdčitá, nebo jehličnanů jedle bělokoré a smrku ztepilého. Keřové patro většinou chybí nebo má malou pokryvnost. Pokud je vyvinuto, zmlazují se v něm dřeviny stromového patra. Bylinné patro bývá druhově dosti chudé, nebo také chybí.

Vyskytuje se na svazích s minerálně chudými půdami, hlavně na žulách, rulách, svorech a fylitech.

ČLOVĚK V KRAJINĚ

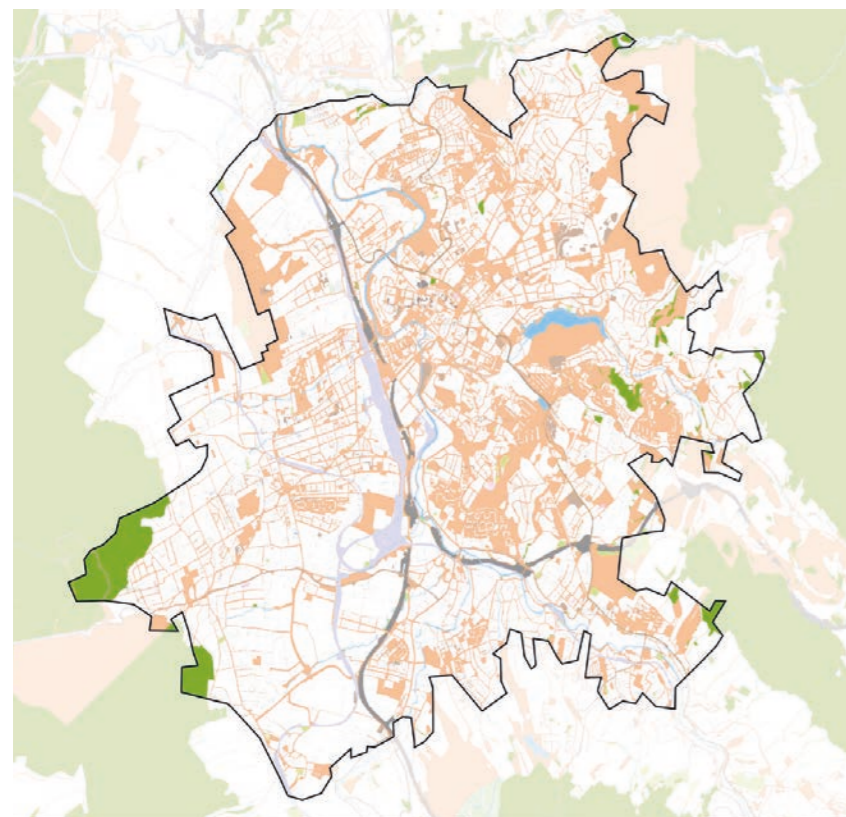
– Současné využití území

- skály
- vodní toky a plochy
- smíšené lesy
- jehličnaté lesy
- travní porosty
- těžební plochy
- vojenské areály
- souvislá zástavba
- nesouvislá zástavba
- průmyslové areály
- sportovní areál
- dopravní infrastruktura

Obr.24 Mapa využití území
(Zdroj: marushkapub.liberec.cz)

– Majetkové vztahy

Do vlastnictví města Liberce spadá převážná většina veřejných prostranství a ploch ve městě, výjimkou jsou významné dopravní tahy - železnice je ve vlastnictví ČR a silnice I/35 spadá pod ŘSD. Všechny vodní toky včetně Harovské přehrady spravuje Povodí Labe. Lesy ČR vlastní spíše drobné pozemky, nebo jen malou částí zasahují do řešeného území.

- obec/město
- lesy ČR
- Liberecký kraj
- ŘSD - Ředitelství silnic a dálnic
- povodí Labe
- Státní pozemkový úřad
- Česká republika
- jiný vlastník

Obr.25 Mapa vlastnických vztahů (Zdroj: povodnovportal.kraj-lbc.cz)

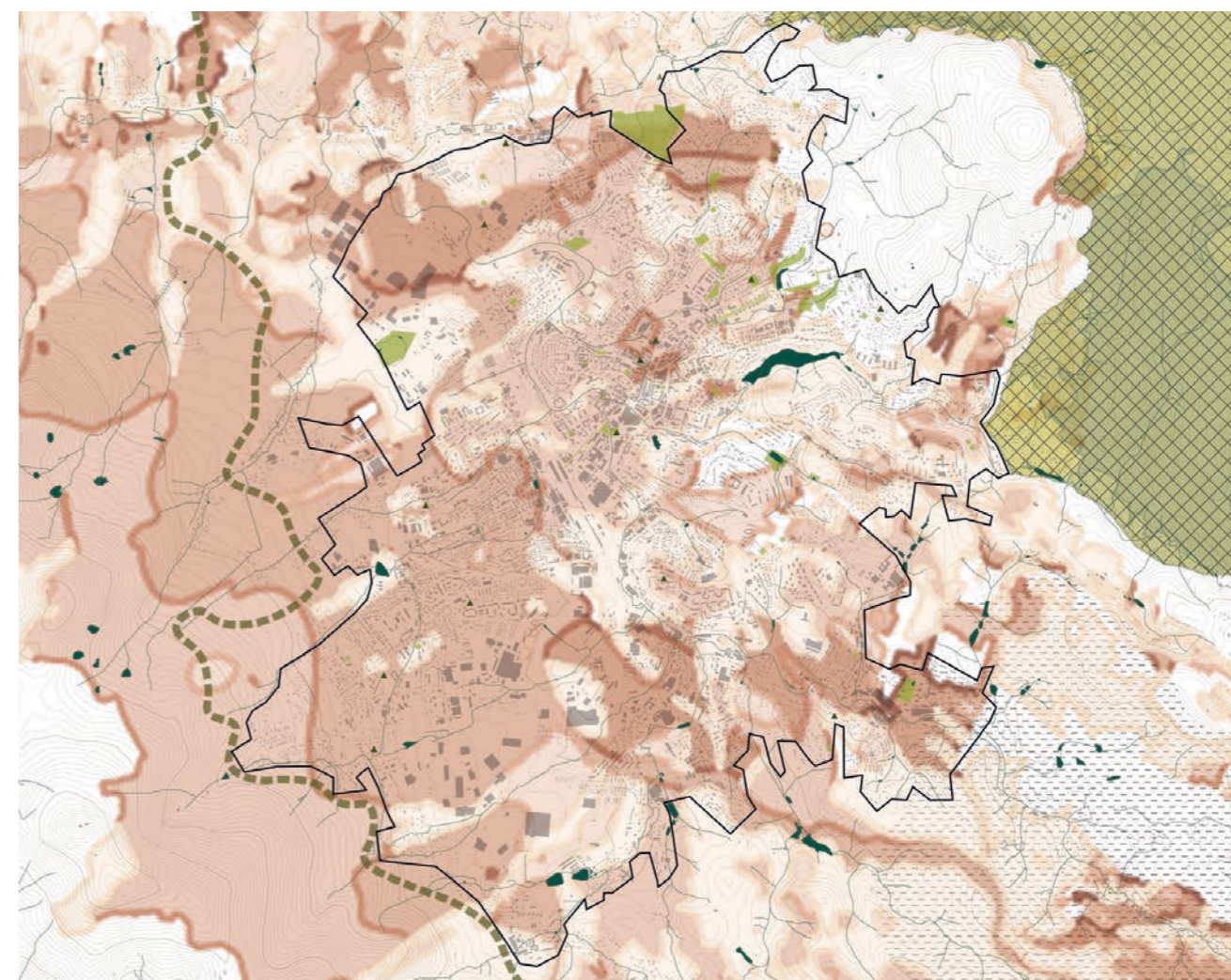
– Ochrana přírody

Liberec je obklopen mnoha přírodními útvary, na které se vztahuje ochrana přírody. Nejzásadnějším je CHKO Jizerské hory, která doléhá prakticky až k zastavěnému území ve východní části Liberce a na východě přímo sousední s Krkonošským národním parkem. S územím CHKO Jizerské hory se také překrývá CHOPAV Jizerské hory.

Na západě na zastavěném území navazuje Přírodní park Ještěd, jehož dominantou je známý vysílač. Obě tyto území jsou oblíbenými a vyhledávanými turistickými cíli, které ročně navštíví tisíce návštěvníků. V Přírodním parku Ještěd se navíc nachází skiareál, který mimo zimní sezónu nabízí

řadu různých sportovních aktivit i v létě a je jednoduše dostupný tramvají.

Přímo ve městě na chráněné přírodní útvary narazíme v podobě památkově chráněných stromů. Dále se zde nachází mnoho významných krajinných prvků, které mají zásadní podíl na podobě města. Jedním z nich je staletá, kdysi čtyřřadá lipová alej lemující významnou Masarykovu třídu, která je jednou z dominant Liberce. Dalšími významnými krajinnými prvky je například Park Prokopa Holého, Rybník Textilana, Alej platanů na Třídě 1. máje, Park U spořitelny, Park Sukovo náměstí a mnoho dalších.

Obr.26 Mapa ochrany přírody (Zdroj: všechny mapy atlas.kraj-lbc.cz)

▲ památné stromy	● významný krajinný prvek	--- hranice Přírodního parku Ještěd	● CHOPAV Jizerské hory	□ Ochr. pásmo zdrojů min. vod Vratislavice na Nisou
● I. třída ochrany	● II. třída ochrany	● III. třída ochrany	● IV. třída ochrany	● V. třída ochrany
● I. zóna CHKO	● II. zóna CHKO	● III. zóna CHKO	● IV. zóna CHKO	

ČLOVĚK VE MĚSTĚ

– Doprava

Liberec je dobře dostupný po silnici. Hlavní dopravní tepnou je silnice I/35 vedoucí přes celé řešené území na severu směrem do Polska a na jihu směrem na Turnov a Jičín. Dále na ni navazují silnice I/14 směrem na Jablonec nad Nisou, která zajišťuje dobré spojení s okolními oblastmi.

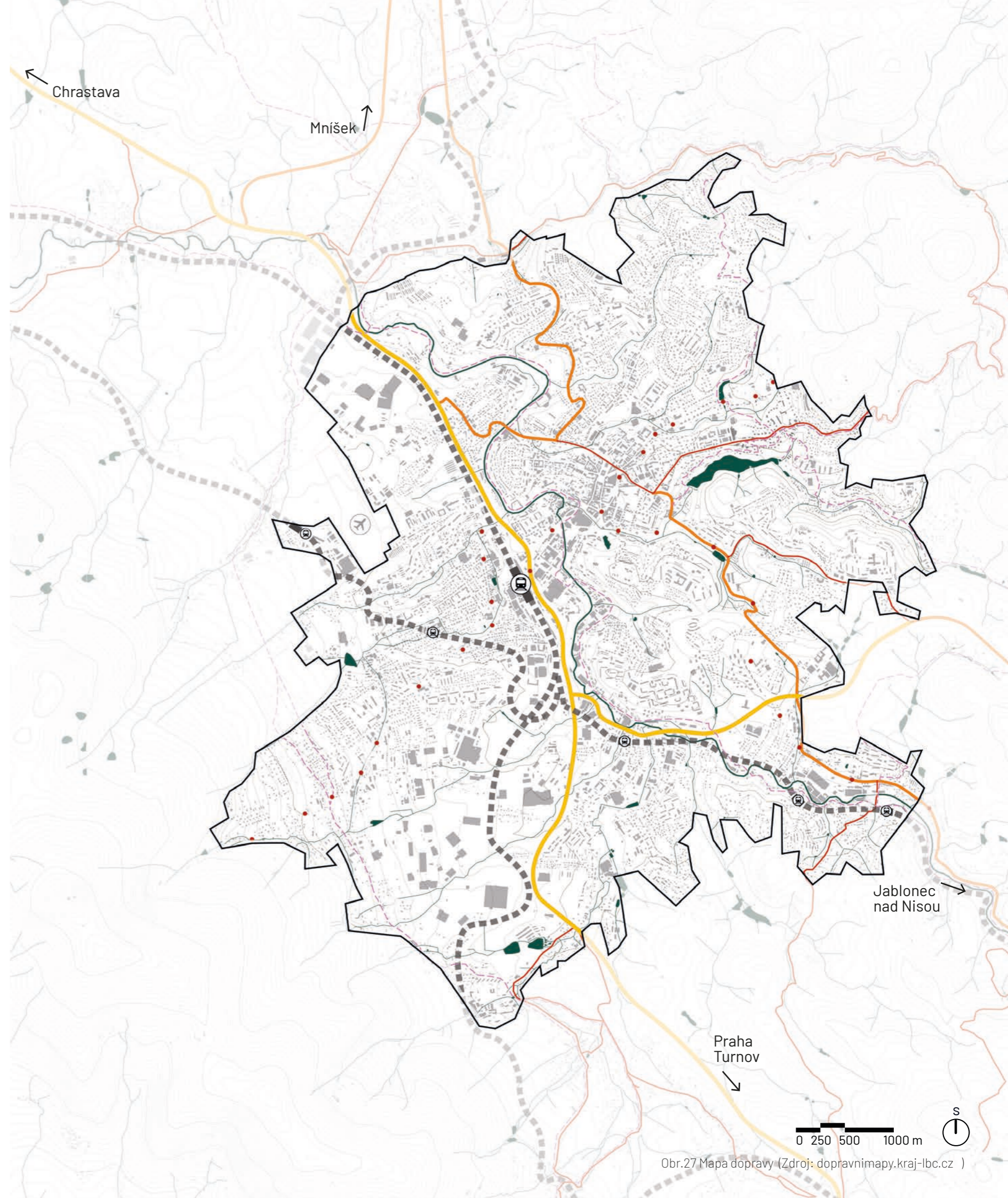
Další významnou tepnou je železnice. Liberecké hlavní nádraží je významným dopravním uzlem, odkud vedou spoje do Prahy, Ústí nad Labem, Hradce Králové a dalších měst.

Na železnici navazuje městská hromadná doprava. Liberec disponuje poměrně hustou sítí městské hromadné dopravy, kterou zajišťují autobusy a tramvaje.

Pro rekreační vyžití a sport v Liberci najdeme několik cyklistických tras. Ty jsou ve městě vedeny převážně podél vodních toků a pak dále z města ven do Jizerských hor nebo do Přírodního parku Ještěd. Hustou síť turistických tras najdeme opět v okolí Ještědu a v Jizerských horách.

Legenda

- železnice
- silnice pro motorová vozidla
- silnice I. třídy
- silnice III. třídy
- cyklotrasy a cyklostezky
- tramvajové zastávky
- 🚆 vlakové zastávky
- ✈️ letiště

– Historický vývoj města

V 11. či 12. století vznikla v údolí při brodu přes Harcovský potok malá osada. Ve 13. století založili němečtí osadníci druhou ves. Obě osady později splynuly v jednu, a tak vznikl Reichenberg – česky Liberec. První písemná zmínka o Liberci pochází ze 14. století, kdy bylo toto území už součástí Lužického knížectví.

V průběhu 16. a 17. století začalo město procházet rozmachem a díky textilní výrobě začal Liberec získávat význam na severu Čech. Ve městě bylo na 800 soukeníků – zlatá éra libereckého soukenictví.

V 19. století přišla průmyslová revoluce, která ovlivnila i Liberec. **Johannes Liebieg** přišel do Liberce roku 1818 a už za deset let se stal majitelem manufaktury v Josefinině údolí, kterou později mnohonásobně rozšířil. Další rozvoj textilního průmyslu a sklářství v té době vytvořil z Liberce významné průmyslové centrum celého Rakousko-Uherska. Výroba pláten a dalších textilních výrobků byla klíčovým prvkem městské ekonomiky. Po Johanově smrti převzal Liebiegovo impérium jeho syn Heinrich a vnuk Theodor Liebieg. S ekonomickým růstem přišel i architektonický rozvoj. Byly postaveny mnohé významné budovy, o které se zasloužili právě Liebiegové.

Obr.28 Vilová čtvrť kolem muzea (liberecminulostiasoucasnosti.cz)

Období mezi válkami bylo složité. Kromě hospodářské krize ve 30. letech se vyostřují i národnostní vztahy mezi Čechy a Němci. V té době bylo v Liberci pouze 15% Čechů. Poválečně následovalo období rekonstrukce a obnovy a během dvou let byli z Liberce odsunuti Němci a do města se začali vracet uprchlíci a přicházeli noví obyvatelé. Město se postupně začínalo přizpůsobovat novým politickým a ekonomickým podmínkám.

V druhé polovině 20. století pokračoval Liberec ve svém rozvoji. 70. a 80. léta přinesla rozvoj hlavně okrajových částí města. Rostl také počet obyvatel díky nově budovaným sídlištím – Kunratická, Broumovská, Rochlice.

Dnes je Liberec moderním městem s bohatou historií. Je známý svými architektonickými skvosty, nejznámějším je samozřejmě místní dominanta Ještědský vysílač od architekta Karla Hubáčka.

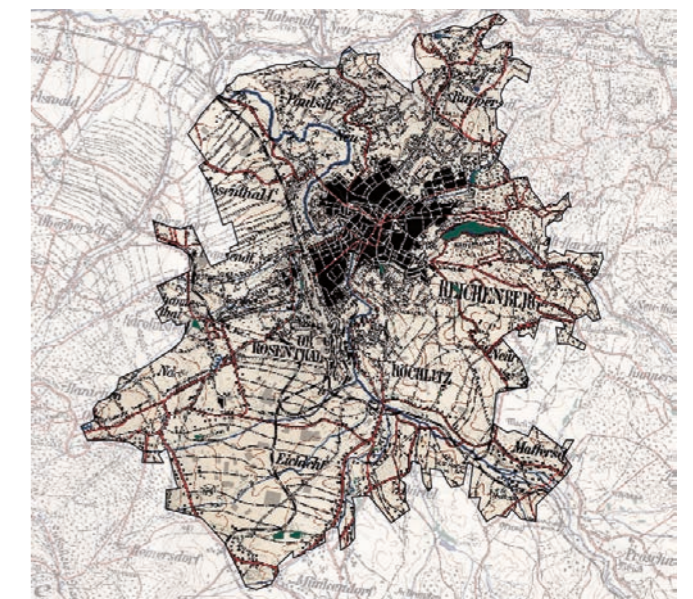
1. vojenské mapování (1768)

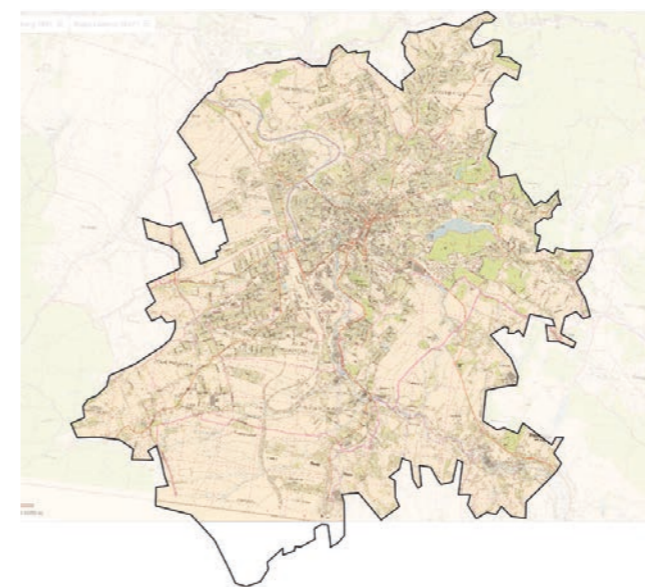
2. vojenské mapování (1845)

3. vojenské mapování (1885)

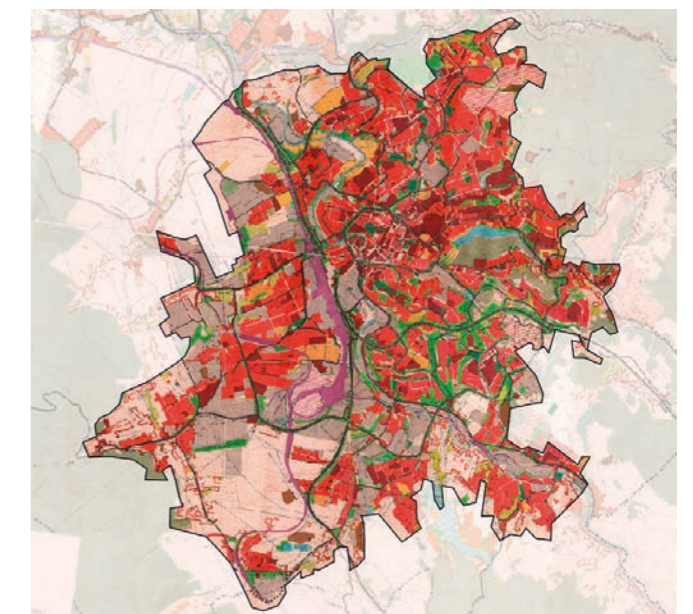

Matouščekova mapa Jizerských hor (1927)

Uliční mapa Liberce (1947)

Obr.29-31 Vojenské mapování (Zdroj: <http://oldmaps.geolab.cz/>)

Územní plán sídelního útvaru (1985)

obr. 32-34 historické mapy (marushkapub.liberec.cz)

– Památková ochrana

V Liberci se nachází více než 100 kulturních nemovitých památek různých typů a historické centrum zároveň bylo prohlášeno roku 1992 za městskou památkovou zónu. Zahrnuje středověkou uliční síť v centru města, zástavbu z přelomu 19. a 20. století a vilovou čtvrť severovýchodně od centra. Významné je i panorama města s dominantní radnicí a několika kostely kdy se v pozadí na horizontu tyčí Ještědský vysílač.

Liberec nikdy nebyl hradebním městem. Historické jádro tak nemá podobu, kterou známe z typických středověkých evropských měst. Historicky byl silně ovlivněn průmyslem, převážně textilním, jehož pozůstatky na území můžeme pozorovat dodnes.

Vybrané významné kulturní památky:

1 Novorenesanční radnice

2 Harcovská přehrada

3 Vila J. Liebega mladšího

4 Severočeské muzeum

5 Oblastní galerie Liberec

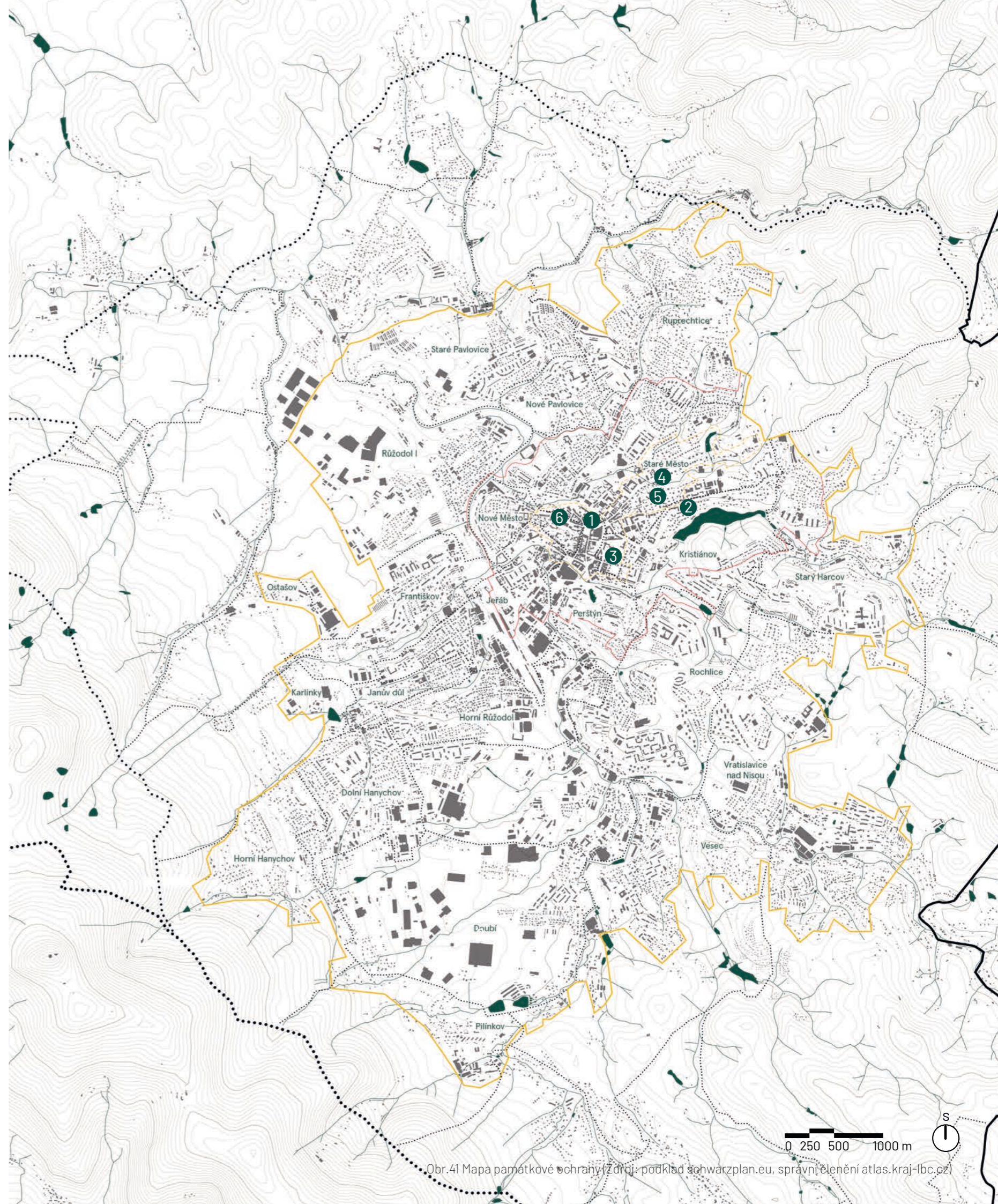
6 Valdštejské domky

Obr.35-40 Významné kulturní památky (Zdroj všech fotografií visitliberec.eu)

Legenda

- analyzované území
- zóna intenzivní péče
- - - památková zóna
- ③ vybrané památky
- hranice okresu

- vodní toky a plochy
- ⋯ hranice správního obvodu s POÚ
- ⋯ hranice městských částí
- vrstevnice po 10 m
- vrstevnice po 100 m

– Urbanistické struktury

Obr.42 (Zdroj: wikimapia.org)

Historické centrum

Část města, která nese historickou identitu města. Hodnotu nesou nejen budovy, ale celkové členění a rozložení v terénu. Je zde typická převážně rostlá struktura s hustou nepravidelnou zástavbou a užšími ulicemi. Charakteristická je uzavřená stavební čára. Rozhraním veřejných prostranství jsou zpravidla fasády domů.

Obr.43 (Zdroj: liberecminulostiasoucasnosti.cz)

Kompaktní město

Jako kompaktní město se označují části charakterizované plánovanou souvislou strukturou, nejčastěji s blokovou zástavbou se službami v parteru, kterou tvoří širší ulice, náměstí a městské parky. Rozhraním veřejných prostranství jsou většinou fasády domů, stavební čára je převážně uzavřená a totožná s uliční čarou.

Obr.44 (Zdroj: liberecminulostiasoucasnosti.cz)

Zahradní město

Část města, kterou tvoří naplánovaná městská zástavba. Charakteristickým rysem jsou výškové limity, vymezení zón dopravy, kvalitní prostředí pro rekreaci, bydlení a zahrady. Pojem je dnes často spojován se zástavbou řadovými domy. Do této skupiny se řadí i typické liberecké vilové čtvrti.

Obr.45 (Zdroj: havic.cz)

Modernistické město

Modernistické město je charakteristické rozvolněnou zástavbou, která vznikla během posledních 70 let ve volném prostoru v podobě sídlišť, obytných a monofunkčních celků bez živého parteru. Veřejná prostranství jsou nečitelná, tvoří je zejména neohraničená část silnic a plochy zeleně. Pro tuto oblast je typická volná stavební čára.

Obr.46 (Zdroj: liberecminulostiasoucasnosti.cz)

Vesnický charakter města

Vesnickým charakterem města se myslí části města rozvolněné rostlé zástavby menšího měřítka formované kolem hlavní ulice nebo návsi. Veřejná prostranství jsou často vymezena ploty či jinými formami vyznačení hranic pozemků. Pro oblast je typická otevřená stavební čára a přímá návaznost na krajinu.

Obr.47 (Zdroj: liberecminulostiasoucasnosti.cz)

Průmyslový charakter města

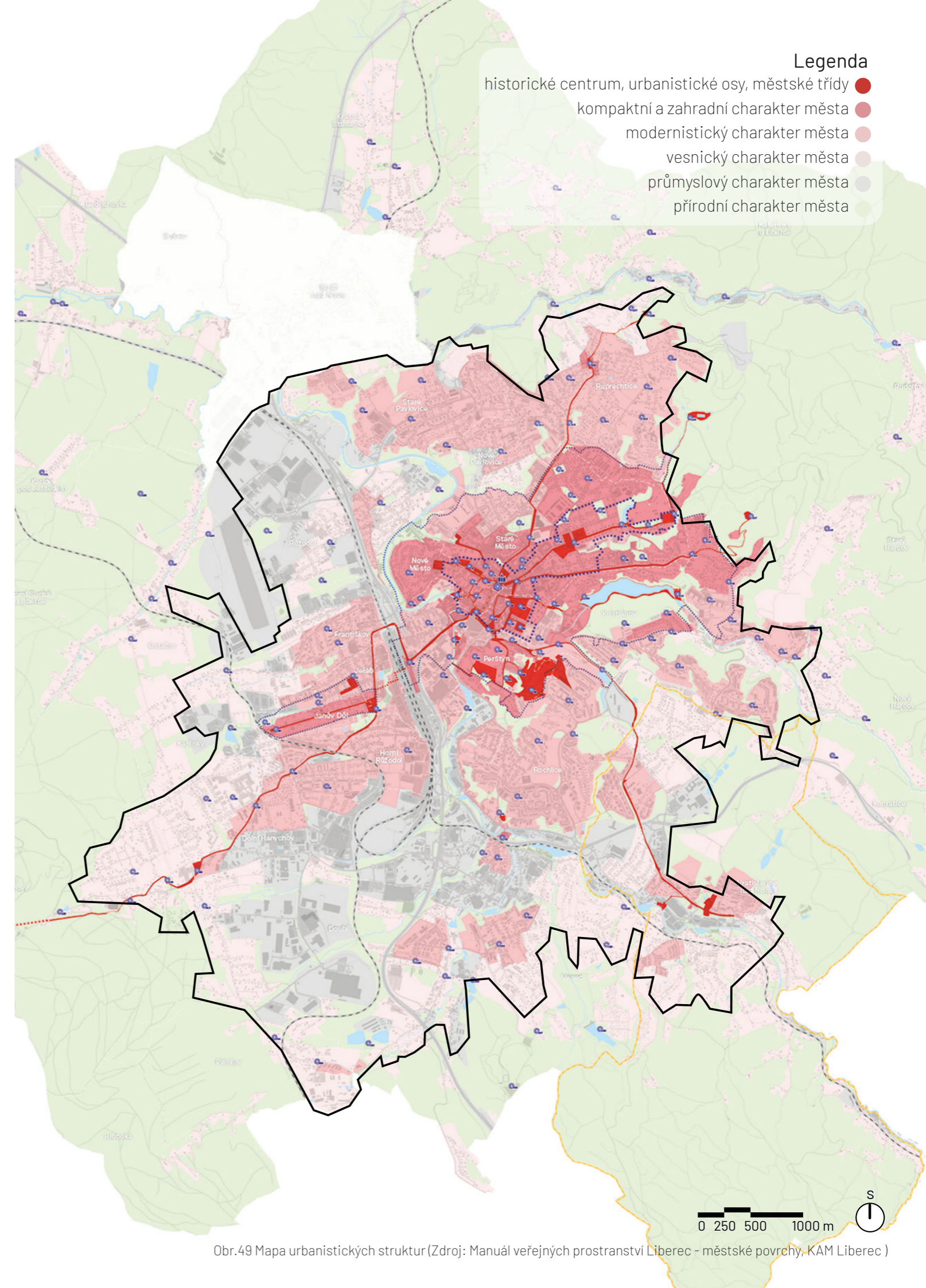
Průmyslový charakter města mají části charakterizované účelovou výstavbou zahrnující jak historické industriální stavby, tak současné průmyslové zóny a skladové prostory. Tyto oblasti mohou být veřejnosti otevřeny jen v omezený čas, nebo jsou uzavřeny úplně. Často jsou odděleny plotem nebo zdí a mohou tvořit ve městě bariéru.

Přírodní charakter města

O přírodním charakteru města hovoříme u těch částí města, které mají více přírodní charakter s cílem zachování tohoto charakteru bez dalšího plánovaného zastavování. Je to příměstská krajina včetně vodních toků a jejich okolí, nádrží, biokoridory a městská zeleň. Příměstská krajina z hlediska legislativy není veřejným prostranstvím. Snadná přístupnost a bohatost krajiny v okolí města je jednou z hlavních kvalit města Liberec. I v krajině lze vytvářet pobytová místa k zastavení, např. s lavičkou, vyhlídkou, herním prvkem. Obr.48 (Zdroj: vlastní fotografie, listopad 2023)

Veškeré texty na str. 32–33 byly převzaty z Manuálu veřejných prostranství Liberec – městské povrchy, KAM Liberec

– Lokální centra města

Liberec je rostlé polycentrické město, které vzniklo srůstáním okolních vesnic, jež měly povětšinou svou náves. Nikdy nemělo hradby, ani zcela kompaktní historické jádro. V pozdějších dobách byly tyto návsi přetransformovány, zanikly nebo jsou v lokalitě místními používané dodnes. V hierarchii významu center je jediné hlavní celoměstské centrum **náměstí Dr. Edvarda Beneše**. Na něj jsou městskými třídami a ulicemi navázána jiná náměstí, parky a další centra, původní návsi a významné křižovatky, které fungují pro menší okrajové oblasti. Vytváří pobytové prostředí, mohou mít vysazený strom či jiný identifikační prvek.

Každá nově vznikající čtvrť musí mít své pobytové veřejné prostranství, které utvoří místní lokální centrum ve formě náměstí, **hřiště**, parčíku či aleje. Lokální centra zvyšují identifikaci místních obyvatel s vlastní čtvrtí a zlepšují vztahy k prostředí, ve kterém obyvatelé žijí. Je vhodné vytvářet nová lokální centra, znovuobnovit nebo dotvořit ta původní. Měla by zde vznikat kvalitní veřejná prostranství, která citlivě podporují jedinečnost každého takového místa. Liberec má širokou škálu velmi rozdílných forem lokálních center různých významů a není možné k nim přistupovat jednotným způsobem.

Lokální centra, nebo jejich případná blízkost, byla jedním z faktorů ovlivňujících výběr vhodných lokalit pro umístění navrhovaných dětských hřišť.

Tato veřejná prostranství by měla fungovat jako místa setkávání, mít vysokou pobytovou kvalitu a měla by umožňovat bezpečný a velkorosý prostor pro pohyb pěších. Prostor by měl na sebe vázat občanskou vybavenost nebo k tomu připravit dobré podmínky. Zvláštní kategorií jsou veřejná prostranství sídlišť, která by měla být řešena koncepčně a komplexně s povinnou účastí autorizovaného urbanisty, architekta, krajinářského architekta a inženýra dopravních staveb nebo městského inženýrství. Pokud vznikne potřeba obnovy většího celku, je dobré začít přednostně od lokálního centra.

Příklady lokálních center:

celoměstské centrum - náměstí Dr. Eduarda Beneše

terminál Fügnerova

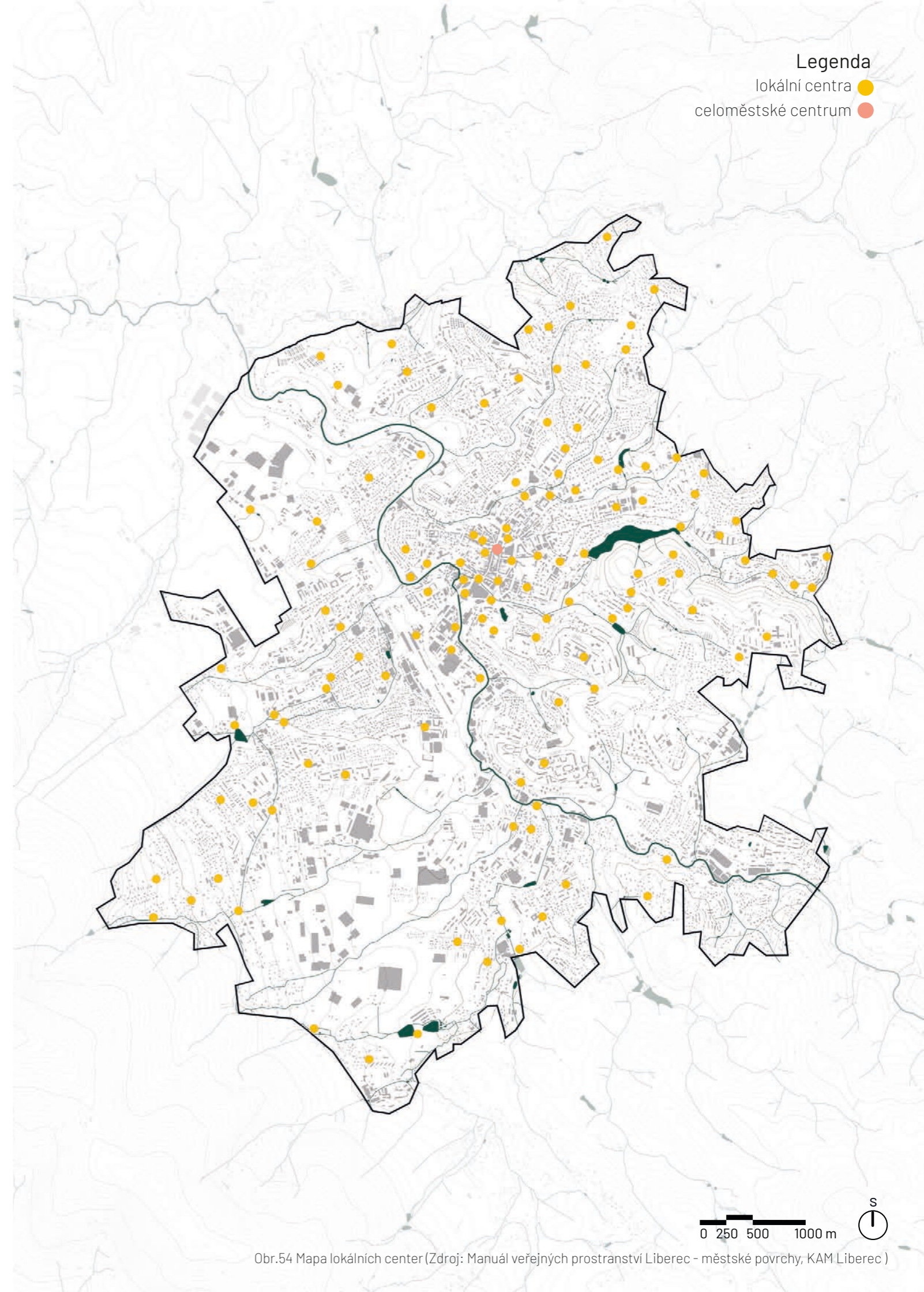
Sukovo náměstí

sídliště Kunratická

Obr.50-53 (Zdroj: vlastní fotografie, listopad 2023)

Veškeré texty na str. 27 byly převzaty z Manuálu veřejných prostranství Liberec - městské povrchy, KAM Liberec

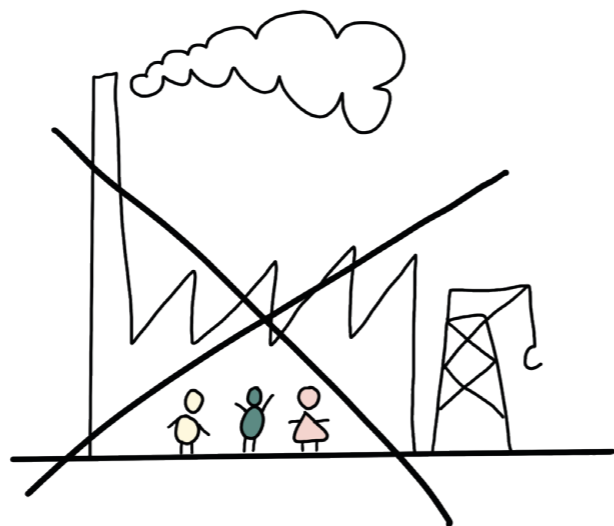

TEORETICKÁ ČÁST

MĚSTO VS. DĚTI

Dodnes dětská hřiště reagují na vývoj ve společnosti a na potřeby dětí. Dnešní děti mají méně kontaktu s přírodou, a proto pozorujeme návrat k přírodním materiálům a rostoucí oblibu dětských hřišť ze dřeva. Na hřiště se instaluje více laviček, protože děti chodí na hřiště téměř výhradně **pod dohledem dospělých**. Moderní herní prvky na dětském hřišti musí spojovat hru a učení, ale zároveň být pro děti atraktivní. Dnešní děti jsou přesytené vjemy a jen tak něco je nezaujme. Proto u nich bodují hřiště vytvořená na míru, která pomáhají rozvíjet kreativitu, kognitivní schopnosti a sociální dovednosti.

Dětská hřiště jsou fenoménem 20. století, do té doby nebyla potřeba. Zato dnes hrají stále důležitější roli, protože u dětí klesá množství pohybu i kontaktu s přírodou. Jak se dětská hřiště proměnila, aby zůstala pro děti zábavná?

S ohledem na rostoucí **problém obezity u dětí** jsou nahřívány prvky, které vyžadují fyzickou aktivitu a posilují motorické dovednosti. Tyto prvky nejen podporují zdravý životní styl, ale také poskytují dětem zábavu spojenou s pohybem.

Další významnou inovací jsou speciální úpravy hřišť pro **hendikepované děti**. Moderní hřiště se stávají inkluzivními a přizpůsobují se potřebám všech dětí, umožňují interakci a hru bez ohledu na fyzické schopnosti.

Aby se architektům, umělcům a sochařům podařilo zaujmout dnešní digitální generaci rozhodně není jednoduchý úkol. Cíle jsou ovšem relativně jasné. Vytvářet **prostředí nejen bezpečné a stimulující**, ale také atraktivní a přizpůsobené moderním potřebám, které nebude omezovat dětskou hru na vyhraněný, šterkem vyplněný obdélník v parku. Tím se dětská hřiště stanou místem nejen pro hru, ale i pro rozvoj a setkávání.

PŘÍKLADY AUTORSKÝCH REALIZACÍ DĚTSKÝCH HŘIŠŤ V ČECHÁCH

Obr. 55-57 Park Lužánky, Brno - dílo Ing. T. Popelínského a prof. Ing. Ivar Otruby. Tvary zdí a schodů připomínají průběh řeky Ponávky, která krajinu parku formovala. Akustický prvek „akadinda“ pak navazuje na tradici promenádních koncertů a na vlnité stěně jsou umístěny tři obrazy reprezentující vývoj Lužánek. Hřiště je výškově členité, ale v horní části se nachází herní prvky, které mohou využít i děti na vozíčku. (Zdroj fotek: cka.cz)

Obr. 58 Tyršovy sady, Pardubice - revitalizace parku podle návrhu ateliéru New Visit s.r.o. Na promenádu navazuje hřiště, které může připomínat lesík a je vhodné pro všechny věkové skupiny. Starší děti ocení různé lanové prolézačky a houpačky, pro nejmenší na hřišti čekají ovečky a divoká prasátka. (Zdroj fotek: stavbaweb.cz)

Obr. 59 Stromovka, Humpolec - v roce 2019 prošel park obnovou podle návrhu studia OK PLAN a ateliéru Partero. Rozsáhlé hřiště uprostřed zeleně je dominantou hlavně díky barevné multifunkční prolézačce s lanovými tunely, můstky a nechybí samozřejmě ani skluzavka. (Zdroj fotek: partero.cz)

Obr. 60-62 Nábřeží řeky Loučné, Litomyšl - hřiště vzniklo v roce 2017 během rekonstrukce nábřeží podle návrhu Rusina Frei Architekti. Na realizaci samotného hřiště se podíleli sochaři Dušan Zahoranský a Pavla Sceranková. Při návrhu atypických hracích prvků z kovu a dřeva se nechali inspirovat motivem zvuku, který odkazuje na místního rodáka Bedřicha Smetanu. Povedlo se jim citlivě zasadit prvky do okolní, lehce „neupravené“ přírody a vytvořit tak prostor pro zábavu i relaxaci. (Zdroj fotek: rusinafrei.cz)

PŘÍKLADY AUTORSKÝCH REALIZACÍ DĚTSKÝCH HŘIŠŤ V ZAHRANIČÍ

Obr. 63-65 Kid's city, Kodaň – Architekti ze studia COBE dostali za úkol navrhout školku / denní centrum pro 750 dětí. S ohledem na tuto výzvu je zařízení navrženo jako malé město pro děti, spíše než jedna velká budova. A stejně jako Kodaň má toto město různé čtvrti, veřejná prostranství – má dokonce radnici, hasičskou zbrojnicí, restauraci a továrnu. Různorodost forem, které může návštěvník ve škole pozorovat, uspořádání kolem náměstí a zelených zón, jejíž záměrem bylo evokovat spontánní rozmanitost skutečných měst. (Zdroj fotek: metalocus.es)

Obr. 66-67 rezidenční čtvrť v Suzhou, Čína – Projekt veřejného prostranství od L&A Design obklopeného vysokými věžáky kromě práce s dešťovou vodou zahrnuje vše, co by děti mohly potřebovat. Hřiště je obklopeno pásem běžeckých drah. Kombinace dětského hřiště, sportovního vybavení pro dospělé a velkých stromů plně demonstruje „uzavřený kruh“. Děti mohou objevovat tajemství lesa a spokojeně trávit čas v přírodě. (Zdroj fotek: moool.com)

Obr. 68-70 Middelfart, Dánsko – Jeden z dalších projektů klimaticky odolných měst zaměřených na práci s dešťovou vodou. Mimo klimatická řešení obsahuje „les aktivit“. Návrh využívá dešťových srážek jako městského potenciálu tím, že aktivity v „lese aktivit“ umísťuje na sedm jednotlivých „mostů“ – trampolínový most, běžecký most a další. Každý z mostů přibližuje dětem měnící se krajinu tím, že jim umožňuje interakci na různých úrovních. (Zdroj fotek: adept.dk)

NAKRESLI SVÉ HŘITĚ SNŮ ANEB CO SI DĚTI PŘEJÍ

V rámci teoretické části byl dětem zadán úkol, aby nakreslily své ideální hřiště. Tento průzkum byl proveden mezi dvěma věkovými kategoriemi – školkové děti ve věku 4 – 6 let a dětmi navštěvujícími 1. stupeň ZŠ ve věku 7-9 let. Ideálně by bylo vhodné zařadit do šetření ještě nejstarší kategorii 10-13 let. Děti starší 13 let už příliš hřiště nevyhledávají, případně jde o skupinovou zábavu bez ohledu na vybavení, než o hraní si na samostatných herních prvcích. Tímto bych také chtěla poděkovat oběma paním učitelkám, (Paní Yvoně Vondráškové, MŠ Holečkova Praha a Paní Janě Balintové, ZŠ Doloplazy), které mi s úkolem pomohly.

OBECNÉ POZNATKY

- děti kreslí to, co znají – věci které už viděly, vyzkoušely a zalíbily se jim, fantazie převládá spíše ve „hraní na...“ hasiče, policisty, spidermana
- ani děti nezapomínají na stromy a květiny
- děti milují barvy a 90 procent hřišť bylo pestrobarevných
- voda je oblíbený prvek bez ohledu na věk

Mladší děti 4 – 6 let

- mezi nejoblíbenější prvky patří skluzavky, houpačky, trampolíny, kolotoče a pískoviště
- důrazně byly zmiňovány barvy
- děti mají rády interakci s přírodními prvky, oblíbenou zábavou je vaření z kytiček, lezení po stromech, hrabání se v hlíně
- nejoblíbenějším stromem je Jírovec maďal
- milují vodu – vodní prvky, bazény i obyčejné louže
- často byla zmiňována i bezpečnost („chci lézt vysoko, ale maminka mi to nedovolí“, „hrát si opatrně a nespadnout“)
- děti nezapomínají ani na sezónní aktivity jako je třeba kopec na sáňkování

Starší děti 7 – 9 let

- oblíbené jsou prolézací sestavy, oproti mladším dětem starší vyhledávají více adrenalinové aktivity
- nezapomínají ani na praktické součásti hřišť jako pouliční lampy a chodníky
- dochází k navazování svých dalších vlastních aktivit a kroužků s místem hřiště (např. dobrovolný hasič, plavání)
- oblíbená je jízda na koloběžkách či skateboardech

OBRÁZKY IDEÁLNÍHO HŘIŠTĚ PODLE DĚTÍ VE VĚKU 4-6 LET

Obr.71 Dětské hřiště - Rozárka, 5 let

Obr.72 Dětské hřiště - Eliška, 4 roky

Obr.73 Dětské hřiště - Laura, 5 let

Obr.74 Dětské hřiště - Martínek, 5 let

Obr.75 Dětské hřiště - Kája, 5 let

Obr.76 Dětské hřiště - Isabelka, 5 let

Obr.77 Dětské hřiště - Maruška, 5 let

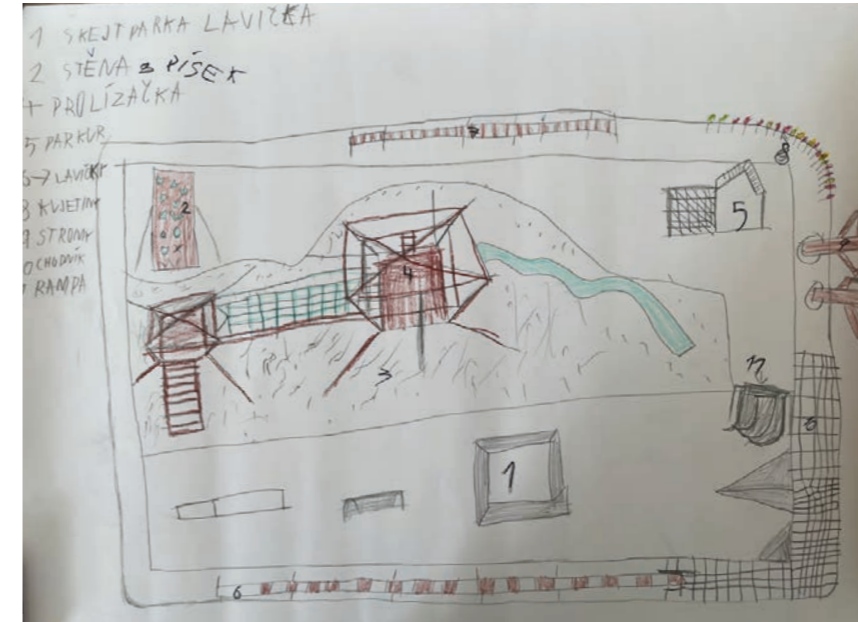

Obr.78 Dětské hřiště - Eliška, 4 roky

Obr.79 Dětské hřiště - Daria, 6 let

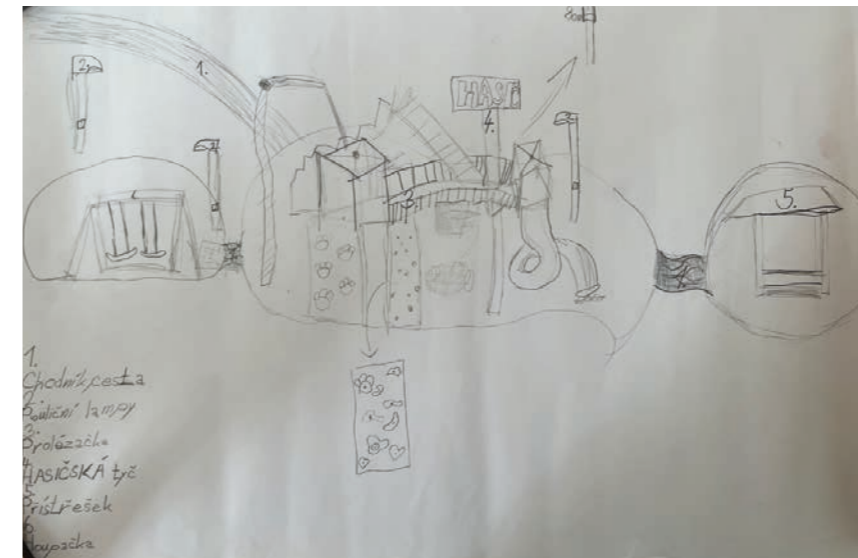
OBRÁZKY IDEÁLNÍHO HŘIŠTĚ PODLE DĚTÍ VE VĚKU 7-9 LET

Obr.80 Dětské hřiště - Kuba, 9 let

Obr.81 Dětské hřiště - Jáchym, 8 let

Obr.82 Dětské hřiště - Viktor, 7 let

LEGISLATIVA VE VZTAHU K NAVRHOVÁNÍ DĚTSKÝCH HŘIŠŤ

Základním předpisem, ze kterého vychází všechny požadavky na dětská hřiště je zákon č. 22/1997 Sb., o **technických požadavcích na výrobky**. Tento zákon stanovuje způsob technických požadavků na výrobky, které by mohly ohrozit zdraví nebo bezpečnost osob a také práva a povinnosti osob uvádějící stanovené výrobky na trh a do provozu. Dále pro dětská hřiště platí i určité normy. Ty platí v České republice stejně jako v ostatních zemích EU. Bezpečnostní normy jsou ovšem nepovinné a mají pouze doporučující charakter. To ale u nás neplatí a vláda svým nařízením č. 173/1997 Sb. zavedla povinnost řídit se při projektování hřišť normou **ČSN EN 1176 Zařízení a povrch dětského hřiště** a kdy musí shodu těchto prvků posoudit a potvrdit vydáním certifikátu autorizovaná osoba.

Normy

Bezpečnostní požadavky na specifické části hřišť stanoví příslušná norma **ČSN EN 1176 Zařízení a povrch dětského hřiště**, která se vztahuje na zařízení dětského hřiště určeného pro individuální a kolektivní užívání dětmi. Zahrnuje zařízení dětského hřiště pro všechny děti a zohledňuje i potřeby pro dohled nad malými dětmi, pro hru méně schopnými anebo způsobilými dětmi. Cílem této normy je stanovit dostatečný stupeň bezpečnosti při využívání zařízení dětského hřiště při hře a zároveň podporovat činnosti a vlastnosti, které dětem pomáhají získávat zkušenosti a rozvíjet schopnosti potřebné pro zvládnutí nejrůznějších situací i mimo dětské hřiště. Vztahuje se také na zařízení a jeho díly instalované jako zařízení dětského hřiště, třebaže nejsou jako taková vyráběna, ale nevztahuje se na předměty definované jako hračky v ČSN EN 71 a ve směrnici na bezpečnost hraček. Další částí normy ČSN EN 1176 stanoví specifické bezpečnostní požadavky na konstrukce, materiály a výrobu (přístupnost, ochrana proti pádu, proti zachycení, pohyblivé části..) a také zkušební metody. Další užitou normou je **ČSN EN 1177 Povrch dětského hřiště tlumící náraz**, která stanovuje kritickou výšku pádu.

Jednotlivé části normy ČSN EN 1176 Zařízení a povrch dětského hřiště:

Část 1 - Obecné bezpečnostní požadavky a zkušební metody

Část 2 - Další bezpečnostní požadavky a zkušební metody pro houpačky

Část 3 - ..... pro skluzavky

Část 4 - ..... pro lanovky

Část 5 - ..... pro kolotoče

Část 6 - ..... pro kolébačky

Část 7 - Pokyny pro instalaci, kontrolu, údržbu a provoz

Část 10 - ..... pro zcela ohrazená zařízení

Část 11 - ..... pro prostorové sítě

Uvedení hřiště do provozu

Před uvedením hřiště do provozu nebo na trh musí být provedeno posouzení shody tzn. posouzení hřiště s příslušnými technickými požadavky včetně technické dokumentace. Toto posouzení vydává autorizovaná osoba, která posoudí provedení podle příslušných technických norem a v kladném případě vydá certifikát. Vydání certifikátu je prokázání shody s požadavky stanovených normou a výrobce pak použije certifikát pro vypracování Prohlášení o shodě, které je požadovaným právním dokladem při „uvádění na trh“.

Norma by neměla být překážkou, ale pouze eliminovat rizika, které není dítě schopno samo předvídat např. velikost otvorů pro zachycení hlavy. V praxi je pak důležité, jak s normou pracuje sám projektant a jak dokáže svůj výklad obhájit při certifikaci. Obecně je doporučováno spolupracovat s certifikátory již během návrhování, kdy tento postup může pomoci vyvarovat se problémům s následnou certifikací.

Prvky pro které je povinná certifikace:

herní prvky = prvky na kterých si děti mohou hrát jako jsou prolézačky, houpačky, skluzavky, kolotoče, plošiny, sestavy..

Prvky pro které není povinná certifikace:

edukační a interaktivní prvky = výchovné a vzdělávací prvky jako jsou zvuková zařízení, xylofony, hmyzí domečky, pocitové chodníčky...

mobilniář = prvky zařízení jako jsou lavičky, altány, odpočívadla...

Kontrola hřišť

Kromě certifikace dochází také k pravidelné kontrole hřišť. Běžná vizuální kontrola se provádí k odhalení škod způsobených např. vandalismem. Provozní kontrola je podrobnější prohlídka zaměřená na kontrolu funkce a stabilitu zařízení, zejména z hlediska jakéhokoliv opotřebení. Tu je nutno provádět v rozmezí od 1 do 3 měsíců. Hlavní kontrola je pak prováděna 1x ročně certifikovanou osobou za účelem zjištění celkové úrovně bezpečnosti zařízení, základů a povrchů. Dále náhodné kontroly provádí Česká obchodní inspekce, která monitoruje, zda hřiště splňují příslušné právní předpisy.

HISTORICKÝ VÝVOJ DĚTSKÝCH HŘIŠŤ A JEJICH PROMĚNA V ČASE

Počátky dětských hřišť

První dětská hřiště se začala objevovat v 19. století v reakci na rychlý nárůst průmyslových měst. Urbanizace vedla k nedostatku volného prostoru pro hru dětí, a tak vznikla potřeba vytvářet pro děti speciální prostory.

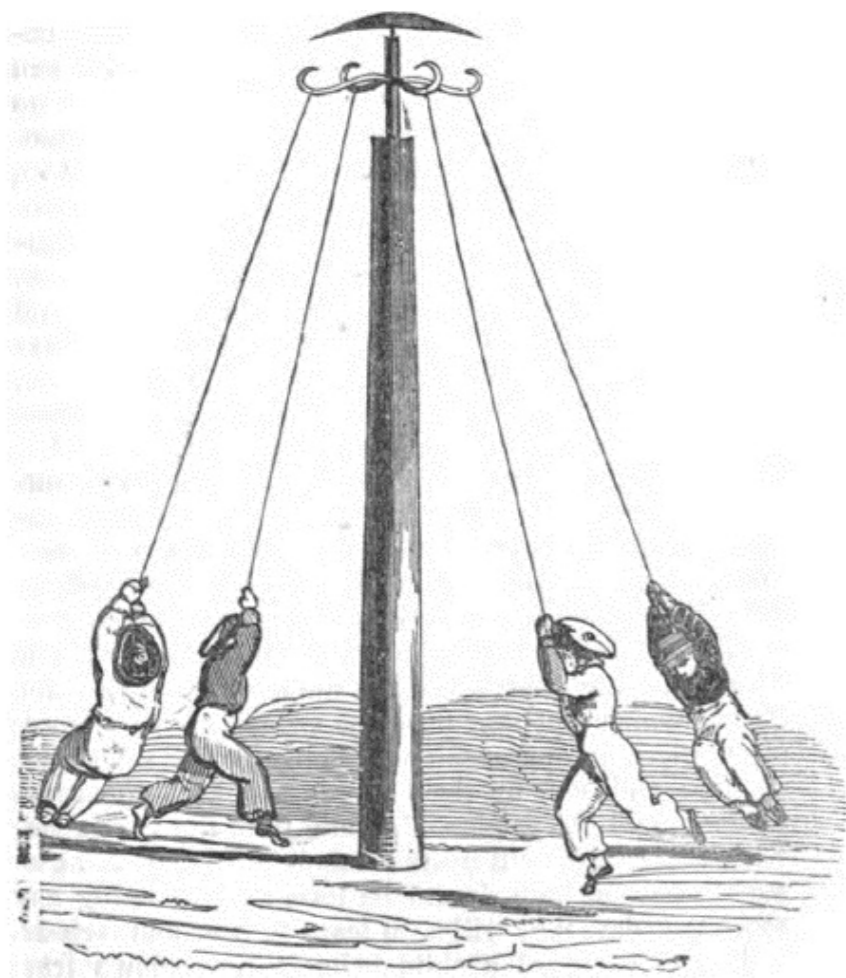
První načrtnutý koncept hřiště vytvořil v roce 1848 Henry Barnard a představoval velkou, zastíněnou plochu s učiteli, kteří se dívali, jak si děti hrají s dřevěnými kostkami, dětskými vozíky a dvěma rotačními houpačkami. Trvalo však dalších 11 let, než bylo postaveno první hřiště a děti mezitím potřebovaly bezpečné místo pro hraní her. Mnoho dětí v městských oblastech, si hrálo na ulicích nebo

Obr.83 Hřiště pro mateřskou školu, 1848 (Zdroj: edalyc.org)

na obrubnicích a neustále zde hrozilo nebezpečí, že je srazí projíždějící auta. „Ulice na hraní“, neboli ulice z velké části bez silniční dopravy (dnes bychom řekli pěší zóna), byly oblíbenou možností, kterou děti vyhledávaly. Dokud si hřiště nezískala dostatečnou popularitu, staly se „dětské ulice“ jediným bezpečným místem a města po celé zemi začala uzavírat ulice, aby si děti mohly hrát.

První místa podobou blízká dětským hřištím, která vznikla v 80. a 90. letech 19. století, se nazývala Sand Gardens. Jednalo se v podstatě o obří pískoviště - hromady písku naházené na prázdných pozemcích. Modernímu vnímání to možná nezní tak skvěle, ale byla to místa, kde si děti mohly bezpečně a volně hrát, a která byla velkým hitem. Vznik „pískových zahrad“ v Bostonu v roce 1886 bylo považováno za začátek hnutí hřišť v Americe, ovšem nejstarší známé použití písku ve veřejném prostoru pro dětské hry bylo ve veřejných parcích v Berlíně v roce 1850, kde se také myšlenka hřišť zrodila.

Obr.84 Rotační houpačka, 1852 (Zdroj: edalyc.org)

První dětské hřiště, jak ho známe dnes bylo postaveno v roce 1859 v Manchesteru v Anglii, ale první americké hřiště bylo otevřeno až o 28 let později v parku Golden Gate v San Franciscu. Jeho součástí byly houpačky, skluzavky a dokonce i kolotoč. Navzdory své popularitě byl tento raný model považován za jakousi zvláštnost. První hřiště financované vládou bylo instalováno až v roce 1903, poté, co několik soukromých organizací prosadilo a postavilo hřiště, aby poskytlo bezpečný prostor pro děti žijící ve slumech. V roce 1906 vznikla oficiální asociace Playground Association of America, jejímž účelem bylo propagovat myšlenku hřiště veřejnosti. Zavedení hřišť rozpoutalo regulační válku ohledně bezpečnosti. Lezecké struktury byly zakázány na newyorských hřištích v roce 1912, protože kritici věřili, že jsou pro děti příliš nebezpečné.

Obr.85 Sand garden (Zdroj: inventingthepark.wordpress.com)

Obr.86 Dobrodružné hřiště v The Notting Hill, Londýn (Zdroj: theguardian.com)

Obr.87 Dobrodružné hřiště v Clawley, Anglie 1955 (Zdroj: theguardian.com)

První polovina 20. století

Během války bylo mnoho hřišť, které se nacházely ve větších městech, vybombardováno a nová generace dětí si opět musela hledat zábavu jinde. To často vedlo k poněkud nebezpečnému hraní na troskách vybombardovaných budov.

Zde se taky v roce 1931 zrodila myšlenka dobrodružných hřišť, se kterou přišel dánský krajinářský architekt C. T. Sorensen, který viděl děti hrát si všude kromě tradičních betonových a asfaltových hřišť. Myšlenka, že by si děti raději hrály šlínou, kameny a dřevem odstartovala revoluci v odvětví dětských hřišť. Tato hřiště obsahovala i pneumatiky a další „nezdravý“ materiál s několika existujícími herními strukturami, které by dětem umožnily postavit a vytvořit si vlastní jedinečnou herní plochu.

Dánské město Endrup bylo prvním městem, které v roce 1943 během druhé světové války postavilo hřiště s tímto novým konceptem Lady Allen z Hurtwood, prominentní britská zahradní architektka a prezidentka Světové organizace pro výchovu v raném dětství, byla ohromena

„Já ani nechápu, že dosud nepamatujeme dost na hřiště, koupaliště a parky pro děti – čím chudší čtvrť, tím víc jich má být, protože tam je dětí víc. Říkáte, že při správném kropení můžeme mít stejně travnatá hřiště, jako v Anglii. Zas jde o to, mít na to peníze, to jest ukládat peníze do dětí - to je nejučelnější investice.“

- Hovory s T. G. Masarykem díl I., o dětství a výchově

tímto „nezdravým hřištěm“ a v roce 1946 přinesla tento nový nápad na tématické hřiště do Londýna. Její koncept hřiště zahrnoval kopce, louže, trávu atd. a žádný asfalt.

K dnešnímu dni je v Evropě přibližně 1000 dobrodružných hřišť. Většina z nich je v Anglii, Dánsku, Francii, Německu, Nizozemsku a Švýcarsku. Jedním z problémů, kterým čelí majitelé při budování dobrodružných hřišť, je otázka odpovědnosti. Na dobrodružných hřištích je však nehodovost nižší než na běžných hřištích.

Postupně se dětská hřiště stala standardním prvkem veřejných parků a školních dvorů. Hřiště se začala více diverzifikovat a objevovala se první pískoviště a skluzavky. Bezpečnost byla stále důležitějším faktorem, což vedlo k vývoji standardů pro hřiště. Hřiště vstoupila do masové výroby v 60. letech, příkladem toho byly identické herní plochy v restauracích McDonald's.

Mezi materiály hrály primární roli ocel a beton až do 70. let s převládajícími brutalistními návrhy. Často se také objevovaly

prolézačky ve tvaru vesmírných raket, protože závod o to, kdo bude prvním člověkem ve vesmíru byl všudypřítomný. Hřiště na sídlišti Churchill Gardens v Pimlico bylo tak ikonické svým gigantickým létajícím talířem, že byl znovu vytvořen exponát v galerii RIBA.

Později se objevila první hřiště ze dřeva. Kvůli náročné údržbě se ale od dřevěných prvků upouštělo a na většině hřišť se začaly používat plasty. Levný a odolný materiál umožnil vznik prvků, které do té doby byly nemyslitelné - třeba točitý tobogán.

Obr.88 Hřiště v Churchill gardens, Londýn 1978

Obr.89 pěnová replika hřiště v galerii RIBA (Zdroj: theguardian.com)

80. léta

V 80. letech došlo k záplavě soudních sporů proti společnostem, které hřiště vyráběly poté, co se děti při hře zranily. Aby se předešlo dalším problémům, začaly se objevovat průmyslové předpisy,

které zajistily, že všechna hřiště dodržují správné bezpečnostní pokyny. Během těchto dekád se design dětských hřišť začal měnit směrem k větší kreativitě a inovacím. Barevné a tematické

prvky začaly oživovat prostranství, a objevovaly se nové herní prvky, jako byly lanové prolézačky. Hřiště začala reflektovat potřeby dětí pro podporu motorického vývoje.

90. léta a období kolem roku 2000

S příchodem nových materiálů, zejména plastů a moderních technologií, se design dětských hřišť stal ještě sofistikovanějším. Interaktivní prvky, jako sensorické panely, a vodní herní plochy se staly běžným prvkem.

Architektura hřišť začala být ovlivněna ekologickými trendy a některá hřiště začala napodobovat přírodní prostředí. Na přelomu století, kdy se stala populárními „modelová hřiště“, byla tato hřiště postupně zrušena nebo zmenšena na moderní velikost pískovišť.

Modelová hřiště představovala vysoké konstrukce z ocelových trubek, na kterých se houpaly houpačky, kolotoče a další točící se zařízení. Taková hřiště byla atraktivní pro děti i dospělé, protože zařízení umožňovala lidem vznášet se do velkých výšek a točit se závratnou rychlostí, ale dnes by byla noční můrou inspektorů dětských hřišť s neuvěřitelně nebezpečným vybavením.

Obr.90 Fleetwood's Memorial Park, 1989 (Zdroj:blackpoolgazette.co.uk)

Současnost

Moderní dětská hřiště jsou komplexními prostory, které zdůrazňují celkový rozvoj dětí. Design často integruje prvky inspirované přírodou a přispívá ke kreativitě a fantazii dětí. Bezpečnostní standardy jsou nadále klíčové, ale architekti a designéři se soustředí i na udržitelnost a ekologickou ohleduplnost v celkovém provedení hřišť. Komunitní angažovanost se stala důležitým aspektem, když rodiče a místní obyvatelé často spolupracují na vývoji a údržbě dětských hřišť ve své oblasti.

Nyní jsou hřiště vybavena množstvím prvků amotivů, které mohou být vyrobeny z nejrůznějších materiálů od kovu po vinyl. V posledních letech se také vrací dětská hřiště ze dřeva. Částečně kvůli snaze o bližší kontakt s přírodou, ale také z důvodu snazší údržby. Vhodným materiálem může být např. akát. Tato trvanlivá dřevina odolává dřevokazným houbám a představuje tak perfektní materiál pro stavbu dětského hřiště.

Architekti a designéři dětských hřišť se zaměřují nejen na samotné herní vybavení, ale na celou hrací plochu, jako důležitou součást veřejného prostoru, která využívá své unikátní umístění, jež podporuje aktivní a volnou hru dětí.

Obr.91 Slavná Rocked slide z r. 1962 je v parku Kehoe zachována dodnes (Zdroj: shawlocal.com)

JEDINEČNÁ DĚTSKÁ HŘIŠTĚ 2. POL. 20. STOLETÍ V ČECHÁCH

Obr.92, 93 Hřiště na Slovanském ostrově po dokončení (Zdroj:soukromý archiv Tomáše Rullera)

Hřiště na Slovanském ostrově

Jedno z výjimečných dětských hřišť vzniklo na Slovanském ostrově v Praze a bylo navrženo umělcem Tomášem Rullerem. Toto hřiště představovalo zajímavý herní prostor v podobě betonových útvarů, které byly umístěny podél okraje kruhového plochého prostoru. Vytvořený herní amfiteátr obsahoval různé herní prvky a zároveň poskytoval dostatek skrýší a únikových cest. Součástí tohoto polokruhu byl i val, který sloužil jako posezení pro rodiče. Hlavním záměrem bylo vytvořit prostředí mezi divadelními kulisami a samotným hřištěm, kde rodiče mohli sledovat radostné hrátky dětí jako na scéně. Realizaci hřiště prováděl do velké míry sám jeho autor, dle vzpomínek prý ve spolupráci s kolegy a přáteli, mezi nimiž nechyběli Jasan Zoubek, Michal Gabriel, Vladimír Merta nebo Jáchym Topol. Bohužel, toto hřiště z roku 1983 zaniklo na počátku devadesátých let.

Obr.94 Hřiště ve Vršovicích po dokončení (Zdroj:mlikoamed.cz)

Hřiště ve Vršovicích

Dvěma tvůrci původního hřiště ve Vršovicích byli architekt Jaroslav Mach a sochař Josef Fořtl a hřiště vzniklo jako součást projektu bytových domů poblíž Kubánského náměstí v roce 1983. Jeho půdorysný tvar připomínal čtyřlístek, přičemž každý „lístek“ byl navržen pro specifickou věkovou skupinu. Pro nejmenší bylo vyhrazeno pískoviště, pro starší houpačky a autorská prolézačka „housenka“ a školáci si užívali průlezky ve tvaru pyramid. Nejstarší mohli trénovat zdatnost na šplhacích lanech. Celé hřiště bylo natřeno načerveno a samotní autoři jej postavili z velké části vlastními rukama. Bohužel, i toto hřiště již dnes neexistuje.

Obr.95 Hřiště Na Groši po dokončení (Zdroj:mlikoamed.cz)

Na Groši

Za bývalým úspěchem hřiště Na Groši v Hostivaři stála poměrně neobvyklá spolupráce mezi architekty a sociology. Díky spolupráci mohlo v roce 1986 vzniknout jednoho z mála robinsoniádních hřišť u nás. Hřiště zahrnovalo standardní prvky, jako pískoviště a lavičky, ale také betonové „kreslicí“ válce inspirované průmyslovou krajinou Hostivaře. Ty byly umístěny v několika výškových úrovních a přístupné po visutých schodištích. Kromě toho byly na hřišti instalovány zavěšené dřevěné žebříky, visuté mostky a různé palisády. Dnes se z hřiště bohužel dochovaly pouze betonové elementy.

Obr.96 Minikrajina, Ostrava Fifejdy (Zdroj:kurtgebauer.cz)

Minikrajina

Minikrajinu, která vznikla na ostravském sídlišti Fifejdy mezi lety 1980-85 můžeme spatřit ještě dnes. Autorem je český výtvarník Kurt Gebauer. Do městského sídlištního prostoru navrhl zvlněnou krajinu s kopci, proláklínami a zákoutími, již chtěl dětem zprostředkovat dobrodružství a vrátit trochu venkovského prostředí. I na stavbě se sám podílel a vzpomíná, že realizace probíhala za přispění přátel a místních obyvatel – včetně dětí, které si samy pomohly své hřiště vystavět.

Obr.97 Obludy, Praha Ruzyně (Zdroj:Marek Janoušek, 2020)

Obludy

Podobný návrh autor zopakoval v Praze Ruzyni, kde bylo v roce 1989 dokončeno hřiště Obludy. I tu pracuje se zvlněným terénem. Prvky mezi sebou ukrývají intimní závětří pro dětské hry, zároveň jsou ale také součástí kopečku sloužícího v zimních měsících jako sáňkovací dráha. Ruzyňské obludky nicméně dle slov svého autora promlouvaly i symbolicky – měly totiž představovat funkcionáře, kteří hledí na svůj socialistický sen, panelové sídliště.

Obr.98, 99 Hřiště Kašpárek po dokončení (Zdroj:soukromý archiv P. Bregantové), po rekonstrukci 2017 (Zdroj: zpravy.aktualne.cz)

Hřiště Kašpánek

Jedním z dochovaných a citlivě zrestaurovaných hřišť je Kašpánek na pražské Letné. Koncept a jednotlivé herní prvky tohoto hřiště vytvořili Eva Kmentová a Olbram Zoubek. Tato série herních plastik, umístěná v roce 1961, zahrnuje věž, tyče na lezení a několik organicky tvarovaných betonových prolézaček. Prostřednictvím důmyslné kompozice tvarů mělo hřiště opět poskytnout dětem prostor pro hru dle vlastní fantazie. Po rekonstrukci v roce 2017 získalo hřiště zpět svůj původní vzhled a barevnost. Nicméně nyní nese podtitul „nehřiště“, jelikož nesplňuje bezpečnostní normy a je přístupné pouze „na vlastní nebezpečí“. Toto označení je časté i u dalších rekonstruovaných hřišť z minulosti.

PŘÍLOHA: TERÉNNÍ PRŮZKUMY

MAPOVÁNÍ DĚTSKÝCH HŘIŠŤ NA ÚZEMÍ MĚSTA LIBERCE

Na základě analýz byl proveden terénní průzkum mapující současný stav dětských hřišť na území města Liberce a byl zaměřen pouze na volně přístupná hřiště.

Zásadním podkladem pro průzkum byl **pasport hřišť** dostupný na mapovém portálu města Liberce. V řešeném území se nachází **kolem stovky volně přístupných dětských hřišť** či jednotlivých hracích prvků. Vzhledem k rozsahu zde nebylo možné uvést všechna hřiště, a proto byla hřiště vybírána tak, aby byly zastoupeny všechny městské části v řešeném území a všechny urbanistické struktury.

Celkem bylo zmapováno 25 dětských hřišť a cílem průzkumu bylo získat představu o počtu dětských hřišť, jejich rozmístění, vybavení a stavu herních prvků.

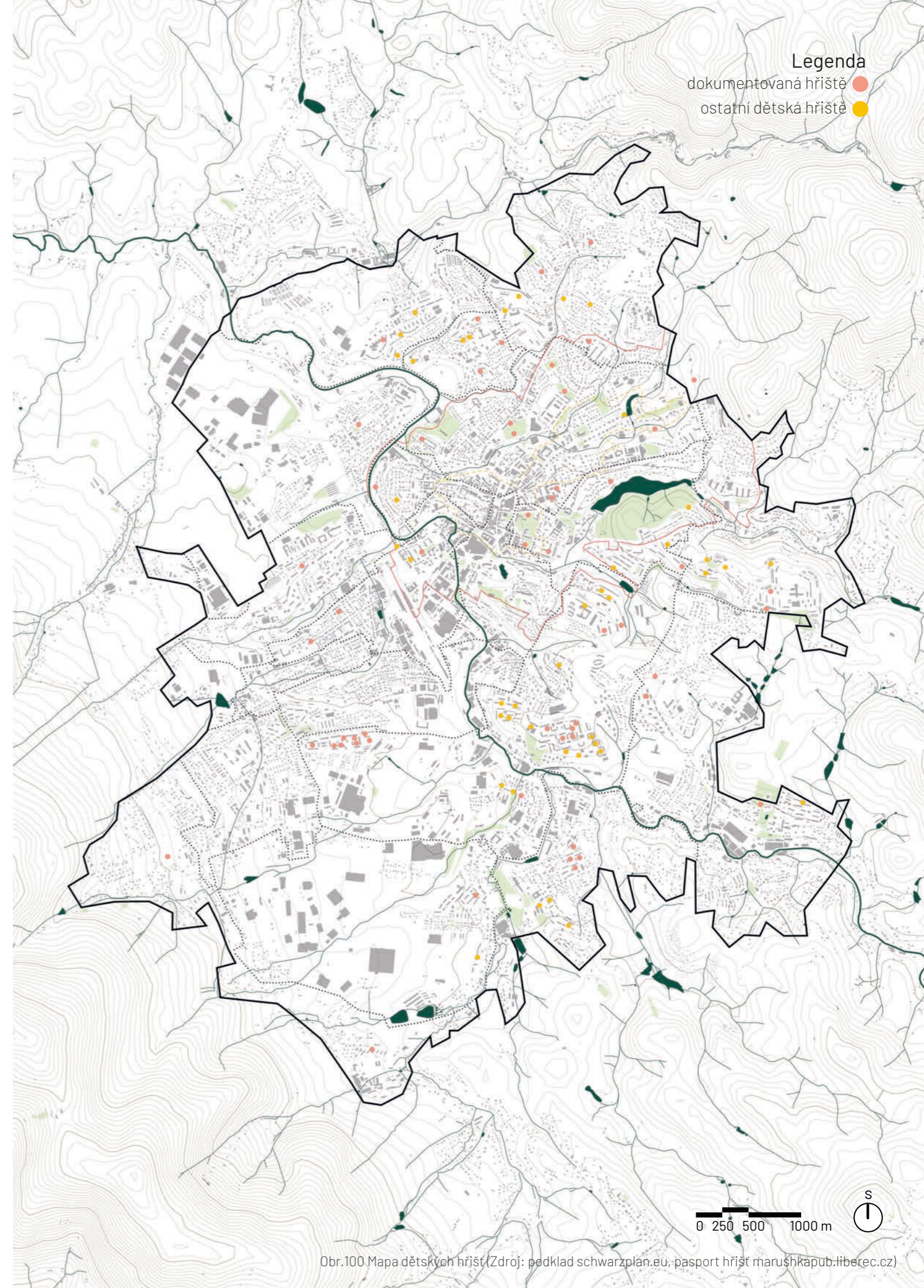
Po vyhodnocení terénních průzkumů byla zpracována mapa, kde byly hřiště rozřazeny do skupin podle stavu na výborné, dostatečné, nedostatečné. Informace z ní byly dále zohledňovány při výběru lokalit pro návrhy v rámci diplomové práce, nebo pro vyhodnocení využitelnosti prostorů stávajících hřišť, které by si zasloužily kompletní revitalizaci.

POSTUP VYHODNOCOVÁNÍ TERÉNNÍCH PRŮZKUMŮ

Pro lepší přehlednost byla jednotlivá hřiště rozdělena a řezana dle jednotlivých městských částí. Úvodní strana k jednotlivým čtvrtím vždy obsahuje přehled, popis lokality, převládající urbanistické struktury a vyhodnocení celkového stavu dětských hřišť.

Karty jednotlivých hřišť obsahují:

- lokalitu, nebo přibližnou adresu např. nejbližšího domu
- specifikace lokality např. zda se nachází v městské památkové zóně či zóně intenzivní péče
- v jaké urbanistické struktuře se hřiště nachází
- pro jakou věkovou skupinu je vhodné (přednostně byla uvedena data z pasportu, pokud chybí, byl věk odhadnut)
- výpis herních prvků, které hřiště obsahuje
- rok výroby, pokud lze dohledat
- vhodnost umístění např. zda se hřiště nenachází v blízkosti rušné komunikace či jiných potenciálních hrozeb
- hodnocení celkového stavu z hlediska stáří jednotlivých prvků, toho jak jsou tyto prvky udržovány, jejich architektonické zpracování a design
- potenciál místa - zda by bylo vhodné do okolí umístit další hřiště, vhodnost z hlediska věku, zda by hřiště potřebovalo kompletní rekonstrukci atd.
- u pořadového čísla hřiště je vždy barevně rozlišen celkový stav ● výborný ● dostatečný ● nedostatečný

LIBEREC I - STARÉ MĚSTO

POPIS ÚZEMÍ

Jak název napovídá jde o bezprostřední centrum města, kde trvale žije necelých 10 000 obyvatel. Městská část zahrnuje náměstí s radnicí a významné budovy jako je Severočeské muzeum nebo Oblastní galerie Liberec. Celé centrum je součástí městské památkové zóny. Tato městská část zároveň spadá do zóny intenzivní péče. Část lokality pak náleží zoologické zahradě spolu s Labutím jezírkem, přílehlým parčíkem a botanickou zahradou. Hlavními mětskými třídami je Masarykova třída lemována alejí stoletých lip a ulice Husova.

Z pohledu urbanistických struktur Staré město zahrnuje nejen část historického centra, ale i rozsáhlé Zahradní město. To je tvořeno vilami, které byly vystavěny převážně Němci na přelomu 19. a 20. století. Součástí zahradního města je také campus Technické univerzity Liberec.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzovaného území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - - památková zóna

lokality : park Zahrada vzpomínek

specifikace : v zóně intenzivní péče, lokální centrum

urbanistická struktura: rozhraní kompaktního města a modernistické struktury

věkové zařazení : 3 - 14 let

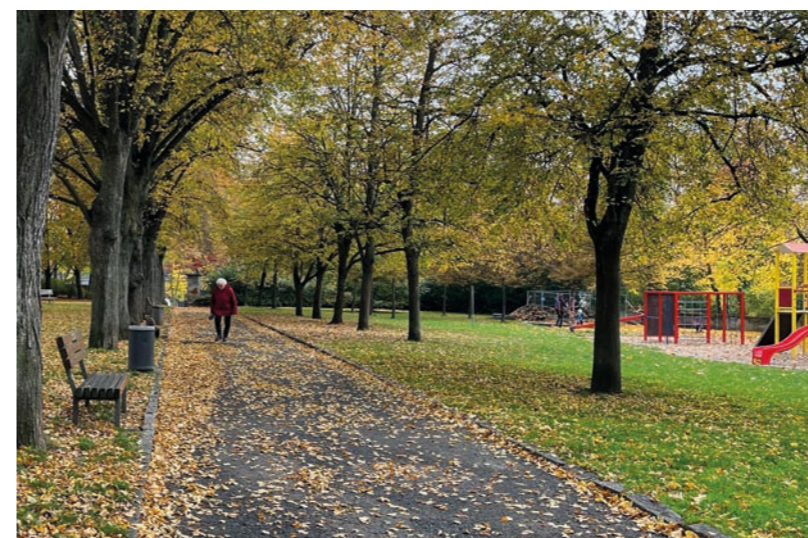
herní prvky: dvouvěžová sestava se skluzavkou, houpačka, sestava prolézaček, 2 x houpací koník, točící sedátko, pískoviště + workoutové prvky pro dospělé

rok výroby: 2017

umístění / vhodnost: hřiště v klidné části parku, bez ohrožení dopravou

hodnocení stavu a zpracování: Hřiště je zánovní a ve velmi dobrém stavu. Prvky jsou udržované i když jde bohužel o sériové výrobky. Celkový dojem poněkud kazí náhodně rozmístěné workoutové prvky.

potenciál místa: Hřiště je v příjemném prostředí dostatečně vzdálené od pozemních komunikací, Nicméně je relativně malé vzhledem k umístění v rozsáhlém parku a k lokalitě, kde se jedná o jediné hřiště v okruhu 500 m. Zároveň jde o jedno ze dvou hřišť umístěných nejbližší centru. Prostor by si určitě zasloužil rozsáhlejší hřiště vhodné pro všechny věkové kategorie.

lokality : Ruprechtická 319/16a

specifikace : v zóně intenzivní péče

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 6 let

herní prvky: pískoviště

rok výroby: 2019

umístění / vhodnost: pískoviště umístěné mezi panelovým domem a parkem na klidném místě, zahrada s pískovištěm je oddělena od chodníku a parku plotem

hodnocení stavu a zpracování: V zásadě se jedná pouze o pískoviště s lavičkou a jeho funkce je spíše okrajová, vzhledem k blízkosti hřiště v Zahradě vzpomínek. Celkový stav je dostatečný, i když by si písek zasloužil vyčistit.

potenciál místa: Zde jsou podmínky stejné jako u předchozího hřiště a do vybrané lokality by bylo vhodné umístit další, plně vybavené hřiště.

lokality : Venušina 1021/9

specifikace : v zóně intenzivní péče

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 6 let

herní prvky: pískoviště, houpačí koník, skluzavka, houpačka, kolotoč

rok výroby: 2020

umístění / vhodnost: hřiště umístěné mezi komunikací a chodníkem pro pěší v klidné části bez velkého provozu, od komunikace je hřiště odděleno plotem

hodnocení stavu a zpracování: Herní prvky jsou nové a v podstatě v dobrém stavu až na starší pískoviště, ve kterém chybí písek. Bohužel rozmístění prvků je velmi nahodilé a jednotlivé komponenty k sobě neladí ani materiálem, ani zpracováním. Doplněny jsou nové lavičky, bohužel přidružené hřiště na míčové hry je v neuspokojivém stavu.

potenciál místa: Hezké a klidné místo vhodné velikosti. Vzhledem k množství okolních bytových a rodinných domů by si hřiště zasloužilo kompletní revitalizaci.

lokality : Krajská nemocnice

specifikace : v zóně intenzivní péče, lokální centrum

urbanistická struktura: kompaktní a zahradní charakter města

věkové zařazení : 3 - 6 let

herní prvky: houpací koník, skluzavka, vláček, domeček, kreslicí tabule

rok výroby: -

umístění / vhodnost: hřiště umístěné mezi komunikací a chodníkem pro pěší

hodnocení stavu a zpracování: Celé hřiště je zpracováno ze dřeva a prvky jsou v relativně dobrém stavu. Ovšem prostor, kde je hřiště umístěno, je velmi malý a pro hřiště zcela nevhodný. Hřiště je sevřeno mezi chodníky a rušnou komunikací, od které ho odděluje pouze nízký plot, který dětem rozhodně nezabrání vběhnout do silnice. Prvky jsou navíc velmi blízko u sebe.

potenciál místa: Nemocnice by si rozhodně zasloužila kvalitně zpracované hřiště. Nedostatky tohoto hřiště kompenzuje hřiště č.5, které je vzdálené pouze pár desítek metrů, ale přesto by v nemocnici měly být minimálně dvě plnohodnotná hřiště. Část nemocnice je v současné době v procesu výstavby a z vizualizací je patrné, že s prostorem pro plnohodnotné hřiště v budoucnu není počítáno.

lokality : Krajská nemocnice

specifikace : v zóně intenzivní péče, lokální centrum

urbanistická struktura: kompaktní a zahradní charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: trojvěžová prolézačka se skluzavkou, kolotoč, prolézací pyramida, houpačky, 3x houpací koník

rok výroby: -

umístění / vhodnost: hřiště v klidnější části nemocnice oddělené od komunikace svahem a nízkým plotem

hodnocení stavu a zpracování: Hřiště je relativně kvalitně zpracované a obsahuje mnoho prvků pro všechny věkové skupiny. Je umístěno na vhodném místě a celkově je v dobrém stavu. Všechny dřevěné prvky by si pouze zasloužili nový nátěr a hřišti by prospěla i celková úprava povrchů.

potenciál místa: Platí to stejně co u předchozího hřiště.

lokality : Park Jiřiny a Milana Uherkových

specifikace : v zóně intenzivní péče, lokální centrum

urbanistická struktura: kompaktní a zahradní charakter města

věkové zařazení : 3 – 6 let

herní prvky: 2x houpačí koník, pískoviště

rok výroby: –

umístění / vhodnost: hřiště umístěné v parku, který je od komunikace oddělen hustým živým plotem, samotné hřiště je tak zbytečně oploceno

hodnocení stavu a zpracování: Malé hřiště prakticky jen s pískovištěm a dvěma houpačími prvky je v kritickém stavu. Písečný povrch je neudržovaný, z nevhodného materiálu a prorůstá trávou. Hřiště je navíc umístěno naprosto nekoncepčně v rámci parku.

potenciál místa: Park by si celkově zasloužil kompletní revitalizaci. Potenciál lokality je poměrně velký, nejbližší hřiště je vzdáleno 300m. Dalším důvodem je úzké věkové vymezení, kdy hřiště uspokojí pouze předškolní děti.

lokality : Park Prokopa Holého

specifikace : v zóně intenzivní péče, lokální centrum

urbanistická struktura: kompaktní a zahradní charakter města

věkové zařazení : 3 – 14 let

herní prvky: prolézací loď, 2x řetězový most, trampolína, pískoviště, kreslicí tabule, houpačka, 2x houpačí koník, sestava prolézaček

rok výroby: 2011

umístění / vhodnost: hřiště v klidné části parku, bez ohrožení dopravou

hodnocení stavu a zpracování: Komplexně zpracované hřiště je velmi dobře koncepčně umístěno v rámci parku. Prolézačky jsou vhodné pro všechny věkové skupiny, udržované a v dobrém stavu. Pouze řetězový most by potřeboval vyměnit pár dřevěných prvků.

potenciál místa: Místo je plně funkční, architektonicky velmi kvalitně řešené a není třeba dalších úprav.

lokality : Dům dětí a mládeže Větrník

specifikace : v zóně intenzivní péče, v městské památkové zóně

urbanistická struktura: rozhraní kompaktního města
a modernistické struktury

věkové zařazení : 3 - 15 let

herní prvky: vyhlídková věž, pískoviště, domeček, lanové
prolézačky, amfiteátr, bosý chodník, lehátka ve
svahu, prolézačka, skluzavka

rok výroby: neznámý

umístění / vhodnost: hřiště v zahradě u Domu děd, bez ohrožení
dopravou, ale volně přístupné

hodnocení stavu a zpracování: Hřiště z přírodních materiálů je ve velmi dobrém stavu, pravidelně udržované a se spousty prvků. Na své si přijdou opravdu všechny děti všech věkových kategorií.

potenciál místa: Hřiště je pro danou lokalitu i Dům dětí naprosto dostačující.

lokality : Dětský koutek v Lidových sadech

specifikace : přístupné sezóně, zpoplatněno

urbanistická struktura: kompaktní a zahradní charakter města

věkové zařazení : 3 - 15 let

herní prvky: rozsáhlý komplex mnoha herních prvků

rok výroby: 1951 (rok vzniku)

umístění / vhodnost: oplocený komplex na okraji lesa a zoologické
zahrady je zcela oplocen, přístupný je pouze
z obslužné komunikace kam není vjezd
povoleno

hodnocení stavu a zpracování: Rozsáhlé dětské hřiště s velkým množstvím prvků, které je pravidelně udržováno a zastaralé prvky jsou renovovány či nahrazovány.

potenciál místa: Dětský koutek v Lidových sadech funguje již od roku 1951 a má za sebou dlouhou historii. Jedná se o hřiště, za kterým lidé neváhají cestovat mnoho kilometrů. Další návštěvníky i z větších dálek navíc přiláká díky své poloze vedle zoologické zahrady. Koutek se sice nachází těsně za hranicí řešeného území, ale vzhledem ke své významnosti v rámci Liberce a širokého okolí zde nemohl chybět.

LIBEREC II - NOVÉ MĚSTO

POPIS ÚZEMÍ

Městská část Nové město je sevřena mezi řekou Nisou a Starým městem. Jde spolu se Starým městem, se kterým tvoří nejužší centrum a trvale zde žije asi 3000 obyvatel. Celá městská část se nachází v zóně intenzivní péče, částečně pak i v městské památkové zóně a to v okolí Papírového náměstí a kostela sv. Antonína. V oblasti Papírového náměstí se objevuje jedinečná urbanisticky rostlá struktura, která je poslední vzpomínkou na „starý“ Liberec. Na tuto oblast v nedávné době vznikla rozsáhlá urbanistická studie, která má za cíl chátrající oblast proměnit v živé centrum.

Z pohledu urbanistických struktur Nové město zahrnuje kompaktní zástavbu s návazností na historické centrum a urbanistické hlavní osy. Většinu území tvoří vilová zástavba s městskou vybaveností. Na břehu řeky Nisy se pak nachází i několik bytových domů a zahrádkářská osada. Část blíže k centru tvoří měšťanské domy zahrnující i ty, které tvoří průčelí jedné ze stran náměstí Dr. E. Beneše, které je celoměstským centrem.

Legenda

- ⑩ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzované území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - památková zóna

lokality : Sládkova 16

specifikace : v zóně intenzivní péče, lokální centrum

urbanistická struktura: kompaktní a zahradní charakter města

věkové zařazení : 3 - 12 let

herní prvky: lanová prolézačka, pískoviště, 2x houpačka, houpačí koník, kolotoč

rok výroby: -

umístění / vhodnost: Hřiště se nachází na malém vršku ze tří stran obklopené zástavbou u velmi klidné silnice

hodnocení stavu a zpracování: Hřiště je udržované, čisté a v dobrém stavu. Oceňují provedení ze dřeva a kovu, které nepůsobí rušivě a prvky k sobě ladí, i když očividně k sobě nepatří a jsou každý jinak starý.

potenciál místa: Hezké a klidné místo vhodné velikosti, navíc pod korunami stromů, které v létě poskytují příjemný stín. Vedle hřiště se také nachází prostor pro volnou hru. Tohle hřiště je důkazem, že vše nemusí být do posledního detailu navržené, aby se v prostoru člověk cítil příjemně.

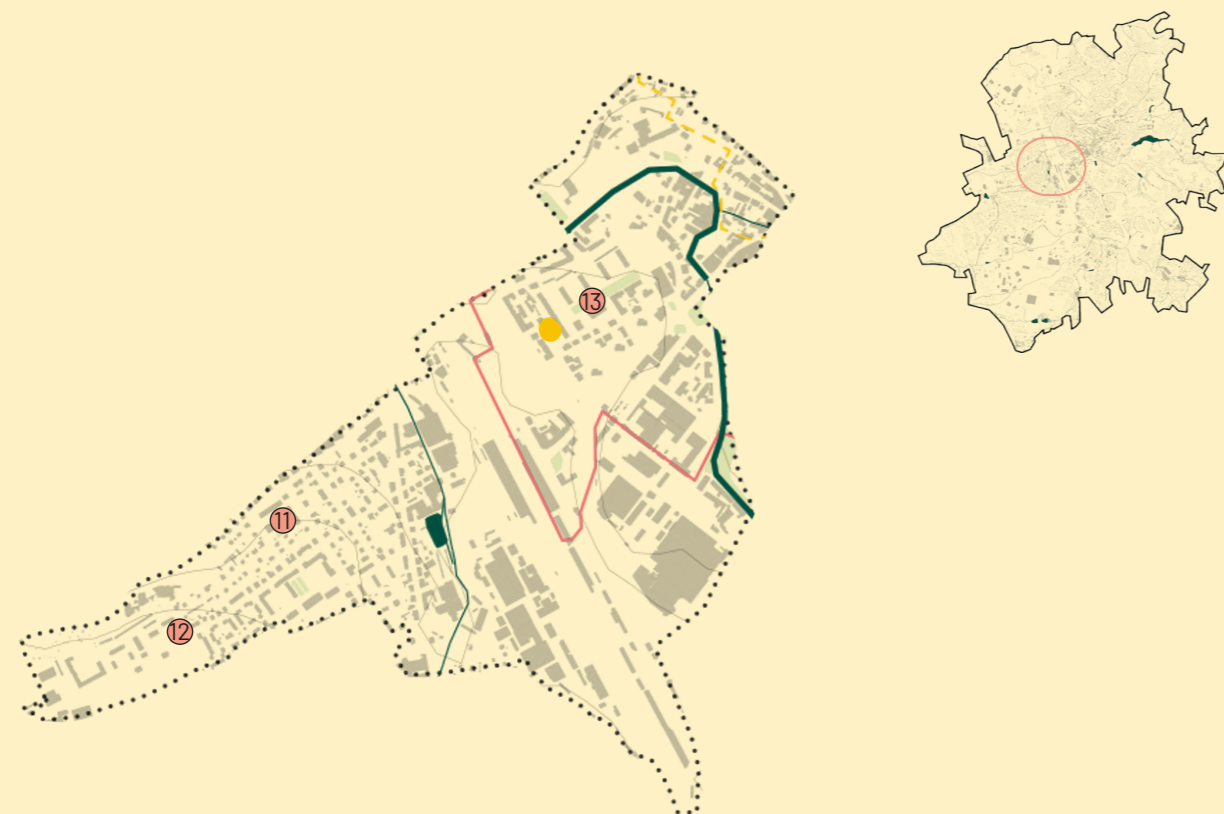

LIBEREC III - JEŘÁB

POPIS ÚZEMÍ

Městská část Jeřáb se rozkládá v západně od centra a tvoří tak jeho širší centrum, ve kterém trvale žije asi 5500 obyvatel. Oblast zahrnuje mnoho významných kulturních i dopravních staveb. Z hlediska dopravy je nejzásadnějším bodem hlavní vlakové nádraží spolu s autobusovým nádražím a dále pak vozovna tramvají. V rámci veřejného prostoru je důležitým bodem Soukenné náměstí.

Z pohledu urbanistických struktur má městská část modernistický charakter a v okrajové části i charakter kompaktního města. Historická zástavba zde na mnoha místech byla ve 2. polovině 20. století nahrazena „moderní“ zástavbou. Mezi významné budovy patří např. budova pozemních staveb, budova krajského úřadu, Dům kultury nebo budova Uran. Významnou urbanistickou osu zde tvoří třída 1. máje a za vlakovým nádražím dále ulice Hanychovská.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzovaného území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - památková zóna

lokality : Anglická 12

specifikace : -

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 6 let

herní prvky: 2x houpačka, pískoviště

rok výroby: -

umístění / vhodnost: hřiště je obklopeno panelovými domy
a v blízkosti parkoviště bez ohrožení dopravou

hodnocení stavu a zpracování: Zde není příliš co vytknout. Houpačka je na první pohled nová, pískoviště udržované. Bohužel tyto dva prvky nemůžou být pokládány za dostatečné hřiště pro několik panelových domů.

potenciál místa: Je zde určitě prostor pro mnohem více herních prvků, které navíc potěší více věkových skupin, které na sídlišti určitě jsou. Prvky v prostoru navíc působí dost bezkonceptně a nahodile a prostranství by prospělo komplexnější řešení.

lokality : Americká 686/74

specifikace : lokální centrum

urbanistická struktura: rozhraní historického centra, urbanistických hlavních os a modernistického charakteru města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: houpačka, skluzavka, kreslicí tabule, 2x houpací koník, prolézačka

rok výroby: 2016

umístění / vhodnost: hřiště se nachází u křižovatky silnic, které sice nejsou extrémně rušné, přesto umístění není zcela vhodné, protože od silnice hřiště není nijak odděleno

hodnocení stavu a zpracování: Jde vidět, že herní prvky zde byly umístěny dohromady, navzájem k sobě ladí a jsou v dobrém stavu. Zároveň tu chybí prvky pro větší děti a u kreslicí tabule navíc není čím na ni kreslit.

potenciál místa: Do prostoru by se herních prvků vešlo rozhodně více. Zároveň by bylo dobré kolem cesty vytvořit nějakou formu oplocení, např. živý plot kvůli relativně frekventovaným silnicím.

lokality : Oldřichova 89/28

specifikace : v zóně intenzivní péče, lokální centrum

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: kolotoč, skluzavka s prolézačkou, 2x houpací koník, 2x houpačka + workoutové hřiště

rok výroby: 2000

umístění / vhodnost : hřiště je sice umístěno mezi dvěma silnicemi, ale jedná se pouze o obslužné komunikace k panelové výstavbě a je zde klid

hodnocení stavu a zpracování: Prvky jsou udržované, v dobrém stavu a žádný z nich není rozbitý. Celkový dojem trochu kazí nijak neupravená plocha pod herními prvky, která je vydupaná a po deštivých dnech budou kvůli bahnu prvky nepoužitelné.

potenciál místa: Místo je relativně klidné a částečně chráněné pod korunami stromů. Celkově by si tento středový pás zasloužil revitalizaci a mohl by zde kromě hřiště vzniknout i prostor pro příjemné posezení.

LIBEREC V - KRISTIÁNOV

POPIS ÚZEMÍ

Městská část Kristiánov je tvořena údolím Harcovského potoka a nachází se východně od centra. Je tedy širším centrem, ve kterém trvale žije asi 5000 lidí a jehož dominantou je vodní nádrž Harcov, která na potoku leží. Kromě přehrady a přilehlého lesoparku, které zabírají podstatnou část území, se v městské části nachází i nejvýznamnější kulturní památky jako je Vila Johanna Liebega mladšího, liberecký zámek, Liebegův zámeček a další.

Z pohledu urbanistických struktur má Kristiánov charakter kompaktního, zahradního i modernistického města. Kompaktní město, které je tvořeno vilovou částí a modernistickou zástavbu představuje převážně sídliště Králův háj. Mimo to se na území nachází několik struktur historického centra, které jsou tvořeny parkem Clam-Gallasů a náměstím Českých Bratří. Významnou urbanistickou osu tvoří trasa kolem celé přehrady a ulice 8. března.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzovaného území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - památková zóna

lokality : Park Clam-Gallasů

specifikace : v zóně intenzivní péče, v městské památkové zóně,
lokální centrum

urbanistická struktura: historické centrum, urbanistické hlavní osy
a městské třídy

věkové zařazení : 3 - 6 let

herní prvky: 5x houpačí koník, želva

rok výroby: -

umístění / vhodnost: hřiště je umístěno v klidné části mimo centrální část parku dostatečně daleko od komunikace navíc odděleno násypem

hodnocení stavu a zpracování: Prvky jsou udržované, ovšem v rámci toho, že se jedná o jedno z nejbližších hřišť k centru jsou naprosto nedostatečné. Plocha pod prvky je navíc neupravená a rozblácená.

potenciál místa: Prostor rozhodně umožňuje umístění většího hřiště, které by mohly využívat všechny věkové kategorie. Bylo by zde nutné klást důraz na provedení, aby v rámci historického parku nepůsobilo rušivě. Místo je navíc ideální vzhledem ke své poloze. Hřiště je výškově odděleno terémem, jak od centrální části parku, tak od silnice.

lokality : náměstí Českých Bratří

specifikace : v zóně intenzivní péče, v městské památkové zóně,
lokální centrum

urbanistická struktura: historické centrum, urbanistické hlavní osy
a městské třídy

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: prolézačka se skluzavkou, kolotoč, 3x houpačka,
pískoviště, hřiště s basketbalovým košem

rok výroby: 2021

umístění / vhodnost: hřiště v klidné části je od silnice odděleno
svahem, stejně tak jako obytné části náměstí

hodnocení stavu a zpracování: Komplexně zpracované hřiště je velmi hezky koncepčně
umístěno v rámci parku, navíc kryté korunami stromů. Prolézačky jsou vhodné pro všechny
věkové skupiny a v dobrém stavu. Skvělá je i multifunkční plocha k různým hrám.

potenciál místa: Místo je plně funkční, architektonicky velmi kvalitně řešené a není třeba
dalších úprav.

lokality : Skalní 495/5

specifikace : v zóně intenzivní péče, lokální centrum

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 8 let

herní prvky: pískoviště, skluzavka, houpací koník, multifunkční plocha,
houpačka + workoutové prvky

rok výroby: 2018

umístění / vhodnost : hřiště se nachází za panelovým domem
v klidné části a výškově i plotem odděleno
od silnice

hodnocení stavu a zpracování: Hřiště na sídlišti je kapacitně naprosto nedostatečné
a obsahuje pouze tři herní prvky pro nejmenší, navíc v písčité ploše, která není příliš
vhodná. Hezky působí multifunkční plocha pro hry, ovšem náhodná skupina workoutových
prvků s houpačkou pro děti působí velmi nahodile.

potenciál místa: Na místě by určitě bylo možné vytvořit rozsáhlejší hřiště, ovšem za
předpokladu terénních úprav. Případně vzhledem ke svažitému terénu najít vhodnější
místo pro větší hřiště.

lokality : Blahoslavova 176/20

specifikace : v zóně intenzivní péče

urbanistická struktura: kompaktní a zahradní charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: skluzavka, lezecká stěna + workoutové prvky

rok výroby: -

umístění / vhodnost: hřiště je umístěno za terénním zlomem, kryté od přílehlé komunikace a dále navazuje na park

hodnocení stavu a zpracování: Herní prvky skvěle reagují na stávající terénní situaci a vytváří tak jedinečný prostor. Prvky jsou udržované. Jen zídka a povrch kolem workoutových prvků by potřebovaly rekonstrukci a zpevnění.

potenciál místa: Celý prostor je moc hezký a i když je v mírném svahu bylo by možné zde vytvořit více herních prvků, které by navázaly na ty stávající a stejně tak lépe začlenit workoutové hřiště. Hřiště je navíc svahem chráněno od komunikace a stromy poskytují příjemný stín.

lokality : Aloisina výšina 427/32

specifikace : -

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: houpačka, houpací koník, lezecká síť, lanový mostek + multifunkční hřiště

rok výroby: -

umístění / vhodnost: hřiště se nachází v parku za panelovým domem a není v blízkosti žádné komunikace

hodnocení stavu a zpracování: Prvky jsou očividně nové, v dobrém stavu a vzájemně k sobě ladí. Nedostatkem může být štěpka, která není příliš vhodným podkladem pod herní prvky a brzy bude všude, jen ne tam, kde má být.

potenciál místa: Pro umístění bylo využito hezké, klidné místo obklopené zelení, kde zároveň dětem nehrozí nebezpečí v podobě projíždějících aut. Multifunkční hřiště je dobře zasazeno do terénu, takže míč nikam neuteče a hřiště působí v prostoru přirozeně.

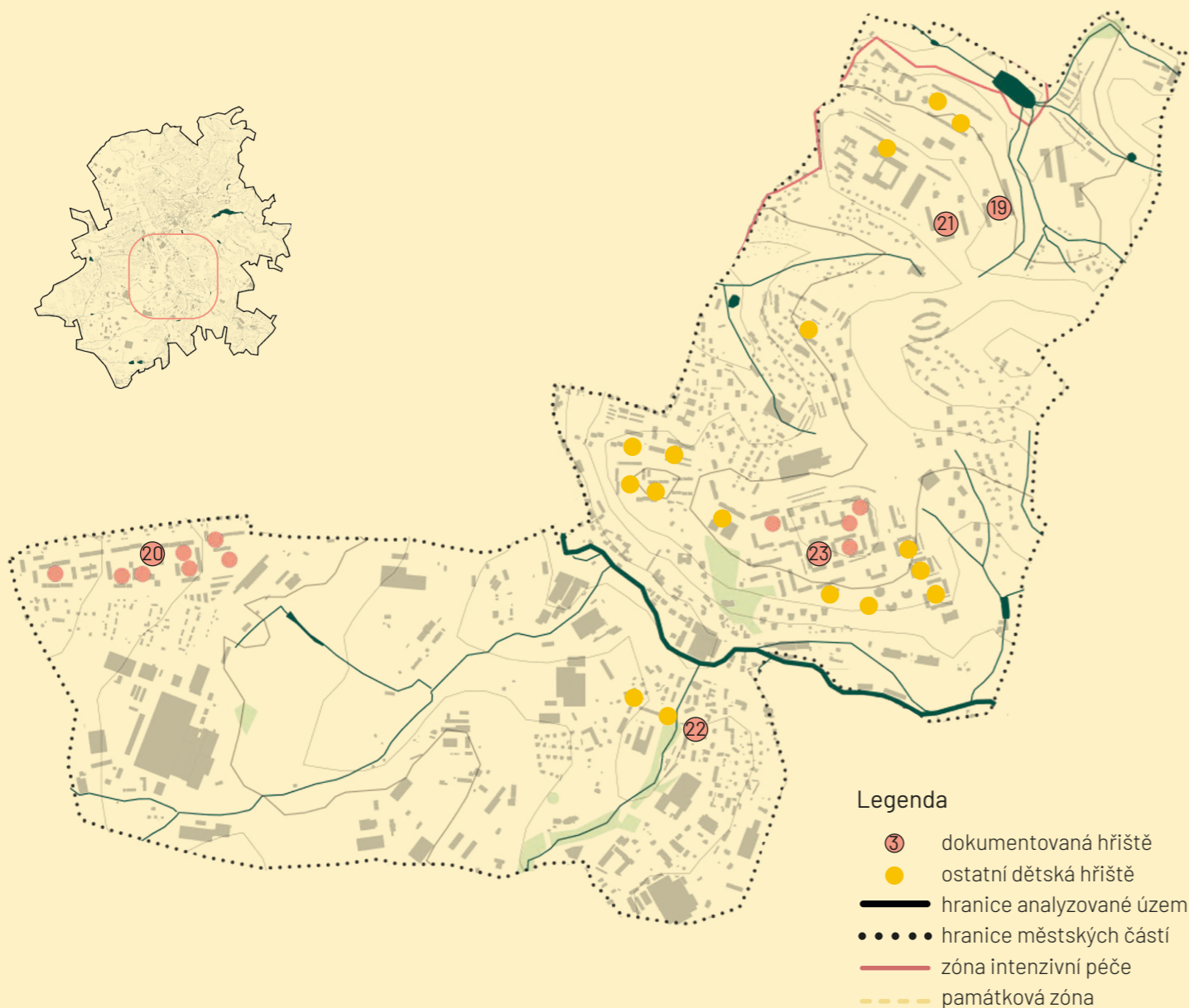

LIBEREC VI - ROCHLICE

POPIS ÚZEMÍ

Rochlice jsou nejlidnatější a největší městskou částí, ve které žije více než 17 000 obyvatel. Rozmach Rochlice prodělaly v 19. století, kdy se kolem Nisy začaly soustředit textilní továrny. Koncem 70. let zde začala vznikat sídliště, která jsou důvodem tak velké koncentrace lidí. Sídlíšť je zde hned několik - sídliště Broumovská, Gagarinova, Žitná a největší sídliště Dobiášova.

Z pohledu urbanistických struktur jsou Rochlice tvořeny zhruba z poloviny modernistickou zástavbou panelových domů a z druhé průmyslovými objekty.

lokality : Sametová 31

specifikace : -

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: prolézací věž, kolotoč, pískoviště, 3x houpačka, 2x houpací koník + workoutové prvky

rok výroby : -

umístění / vhodnost: hřiště se nachází v klidné části mezi panelovými domy a není v blízkosti žádné komunikace

hodnocení stavu a zpracování: Prvky jsou očividně nové a v dobrém stavu. Nedostatkem je chybějící úprava povrchu okolo menších prvků, kde je tráva vydupaná a povrch bahnatý. Workoutové prvky nejsou příliš smysluplně rozmístěné mezi prvky pro děti.

potenciál místa: Místo je klidné a rozhodně vhodné pro umístění hřiště, ale je zde také prostor pro komplexnější řešení. Možné by bylo např. využít přilehlý svah pro různé šplhací aktivity a skluzavky.

lokality : sídliště Gagarinova

specifikace : lokální centrum

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: několik pískovišť, houpačka, kolotoč, velké hřiště s prolézačkami

rok výroby: různé, velké hřiště s prolézačkami 2016

umístění / vhodnost: všechna hřiště se nacházejí mezi panelovými domy v dostupnosti pouze pěších cest, velké hřiště s prolézačkami je navíc oplocené

hodnocení stavu a zpracování: Na sídlišti se nachází jedno relativně nové hřiště, které je v dobrém stavu a obsahuje několik herních prvků. Hřiště je udržované, oplocené a relativně hezky zpracované. Zbytek hracích prvků tvoří zastaralá betonová hřiště, kdy mnohá z nich jsou zarostlá a nepoužitelná. Kromě nich zde najdeme už pouze kolotoč a jednu houpačku. U všech zbylých prvků chybí řešení povrchů, beton kolem pískovišť je rozpraskaný, písek špinavý.

potenciál místa: Sídliště jsou jedním z nejproblémovějších míst ve veřejném prostoru. Z pohledu množství obyvatel jsou hřiště rozhodně nedostatečná, ovšem sídliště by bylo dobré řešit komplexně tak, aby byl prostor mezi panelovými domy co nejlépe a nejefektivněji využit a aby zde měly prostor všechny věkové kategorie.

lokality : Soukenická 13

specifikace : lokální centrum

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 8 let

herní prvky: prolézačka, pískoviště, skluzavka

rok výroby: -

umístění / vhodnost : hřiště se nachází na ostrůvku mezi obslužnou komunikací s parkovištěm k panelovým domům, pískoviště pro nejmenší je navíc oploceno

hodnocení stavu a zpracování: Na první pohled starší oplocené pískoviště, koncepčně vůbec nesedí k novější dřevěné prolézačce. Ta je v dobrém stavu, udržovaná, bohužel ale jeden herní prvek je na celé sídliště opravdu málo. Pískoviště samotné působí neudržovaně. Dřevěné prvky by potřebovaly natřít, Chybí zde navíc zpracování okolního povrchu.

potenciál místa: Sídlíště jsou jedním z nejproblémovějších míst ve veřejném prostoru. Z pohledu množství obyvatel je jedna prolézačka a pískoviště rozhodně nedostatečné. Ovšem sídliště by bylo dobré řešit komplexně tak, aby byl prostor mezi panelovými domy co nejlépe a nejefektivněji využit a aby zde měly prostor všechny věkové kategorie.

lokality : Cihlářská 669

specifikace : lokální centrum

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 8 let

herní prvky: houpačka, pískoviště, kolotoč, houpací koník

rok výroby: 2019

umístění / vhodnost: hřiště se nachází v klidné části mezi panelovými domy, v blízkosti obslužné komunikace

hodnocení stavu a zpracování: Hřiště je udržované, čisté a v dobrém stavu. Bohužel herní prvky uspokojí pouze ty nejmenší děti. Zároveň působí v prostoru dost nahodile.

potenciál místa: Místo pro umístění není nejvhodnější, ovšem v bezprostřední blízkosti jiné není. Místu by určitě prospěly stromy, které by poskytovaly v létě příjemný stín. Je zde také prostor pro zlepšení povrchů a umístění více herních prvků.

lokality : sídliště Dobiášova

specifikace : lokální centrum

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 6 let, 5-12 let

herní prvky: 2x pískoviště, prolézačky, lanovka, 2x houpačka,
multifunkční hřiště, ping pong

rok výroby: 2011

umístění / vhodnost: všechna hřiště se nacházejí mezi panelovými domy v dostupnosti pouze pěších cest

hodnocení stavu a zpracování: Oproti jiným sídlištím je zde mnohem více hřišť, některé navíc působí docela unikátně. Většina je ve výborném stavu a řešeny zde byly i povrchy. Nachází se zde navíc i multifunkční hřiště, takže zábavu si tu najdou děti každého věku. Rekonstrukci a opravu by si zasloužily pouze dvě hřiště s pískovišti pro nejmenší. Dřevěné prvky zde působily dost omšele a písek byl rozsypán všude kolem.

potenciál místa: Jako u všech sídlišť platí, že by veřejný prostor měl být řešen komplexně. Zde se to celkem povedlo a obyvatelé tu najdou mnoho míst pro různé aktivity. Kromě zmiňovaných pískovišť, není co vytknout.

LIBEREC X - FRANTIŠKOV

POPIS ÚZEMÍ

Františkov se nachází na západní straně města za hlavním nádražím a žije zde přibližně 4000 obyvatel. Historicky to byla spíše průmyslová oblast. Řada průmyslových podniků se nacházela převážně podél Františkovského potoka a železniční tratě. Mezi nimi byly např. sodovkárna, textilní výroba, strojírna, slévárna, chemická továrna výroba pekařských strojů a další. V 50. letech byly postaveny garáže MHD a Severochema Liberec a v 60. letech se začalo budovat místní sídliště.

Z pohledu urbanistických struktur má Františkov částečně modernistický a venkovský charakter města. Okrajově se zde nachází i průmysl a ani zde nechybí sídliště - konkrétně sídliště Jáchymovská. K venkovskému charakteru pak náleží i zahrádkářská osada. Zajímavostí může být, že se na území nachází relativně velké množství garáží, převážně kolem sídliště Jáchymovská.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzovaného území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - památková zóna

lokality : Jáchymovská 246/60

specifikace : -

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 8 let

herní prvky: kolotoč, pískoviště, prolézačka, 2x houpačkový koník
+ workoutové hřiště

rok výroby: 2020

umístění / vhodnost: hřiště se nachází mezi panelovými domy v dostupnosti pouze pěších cest a vedle multifunkčního hřiště

hodnocení stavu a zpracování: Velká herní sestava je v dobrém stavu a jako nová. Bohužel kolem menších herních prvků nejsou řešeny povrchy, a tak se v jejich blízkosti tvoří louže. Stejným případem je i hřiště v betonovém kruhu, kde se díky nepropustnému podloží držela voda a led.

potenciál místa: Hřiště se nachází na klidném místě, kde je spousta prostoru pro hru. I zde je kombinováno dětské hřiště s workoutem, ovšem ten je umístěn stranou a uživatelé obou hřišť si tak nebudou navzájem překážet.

LIBEREC XI - RŮŽODOL I

POPIS ÚZEMÍ

I když je Růžodol jednou z větších čtvrtí, žije zde pouze kolem 2500 obyvatel. Hlavním důvodem je průmysl a obchod, který se nachází na většině území. Ten se tu začal rozvíjet již v 19. století, kdy zde fungovalo 15 textilních podniků. Na území se navíc nachází i letiště. Celoměstsky významná je také obchodní zóna - obchodní centrum Géčko. Obytná zóna je nejvíce zastoupena v meandru řeky Nisy.

Z pohledu urbanistických struktur Růžodol tvoří z větší části průmyslová zóna. Zbytek zástavby má vesnický charakter a podél železniční tratě je část zástavby s modernistickým charakterem.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzovaného území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - památková zóna

lokality : Růžodolská 96/20

specifikace : -

urbanistická struktura: vesnický charakter města

věkové zařazení : 3 - 8 let

herní prvky: houpačka, domeček, 2x lezecká stěna, skluzavka, pískoviště, 2x houpací koník, hračka

rok výroby : -

umístění / vhodnost : hřiště umístěné mezi komunikací a chodníkem pro pěší, v klidné části bez velkého provozu, od komunikace je odděleno plotem

hodnocení stavu a zpracování: Prvky jsou očividně nové, v dobrém stavu a vzájemně k sobě ladí. Dobré je také umístění v rámci areálu s fotbalovým hřištěm.

potenciál místa: Hřiště je hezky řešeno, i když by se zde mohlo objevit více prvků pro starší děti. Důvodem je ovšem pravděpodobně umístění vedle mateřské školky, kdy ti nejmenší budou nejčastějšími uživateli. Bylo by dobré na místo vysadit stromy, které by v letních měsících poskytovaly uživatelům stín.

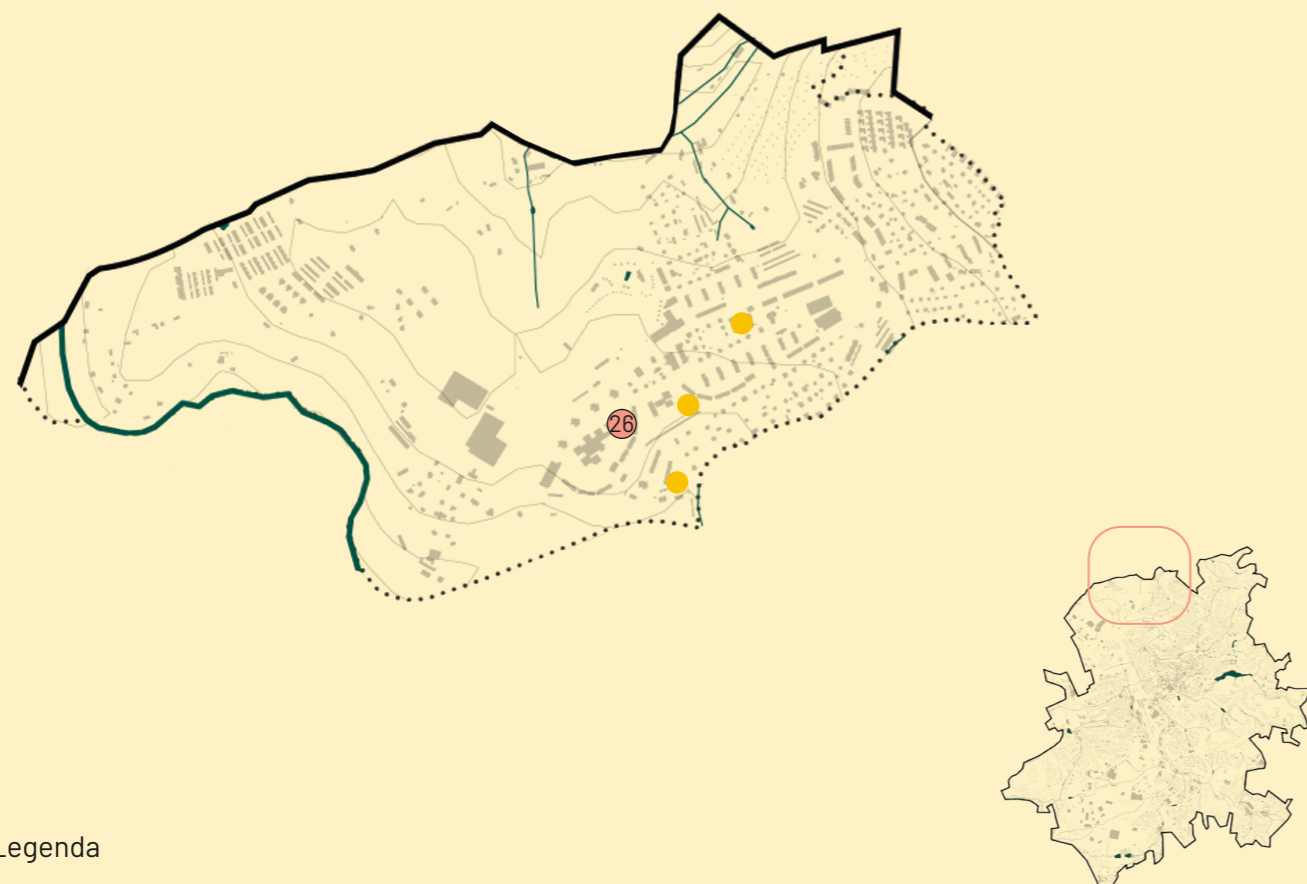

LIBEREC XII - STARÉ PAVLOVICE

POPIS ÚZEMÍ

Staré Pavlovice se nachází v severní části řešeného území a žije zde bezmála 4700 obyvatel. Za první republiky zde fungovala barvírna vlny a továrna na nábytek. Dokonce se zde nacházela dostihová dráha, kterou později nahradil městský stadion a několik hřišť. Během 70. a 80. let probíhala rozsáhlá výstavba bytových a panelových domů, která značně zvýšila počet obyvatel ve Starých Pavlovicích.

Z pohledu urbanistických struktur mají Staré Pavlovice modernistický charakter. Velmi okrajově také vesnický charakter a v meandru řeky Nisy nalezneme i část průmyslovou.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzovaného území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - památková zóna

lokality : Jabloňová 226/41

specifikace : lokální centrum

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3-14

herní prvky: prolézačka, houpačka, kolotoč, pískoviště, 2x houpací kůň

rok výroby: 2021

umístění / vhodnost : hřiště se nachází mezi panelovými domy a základní školou, prostor není úplně šťastně řešený, ovšem ohrožení dopravou zde nehrozí

hodnocení stavu a zpracování: Herní prvky jsou v podstatě v dobrém stavu až na starší pískoviště, ve kterém chybí písek. Bohužel rozmístění prvků je velmi nahodilé a nijak k sobě neladí ani materiálem, ani zpracováním.

potenciál místa: Hezké a klidné místo vhodné velikosti v blízkosti školy. Vzhledem k množství okolních bytových domů a základní škole by si hřiště zasloužilo kompletní

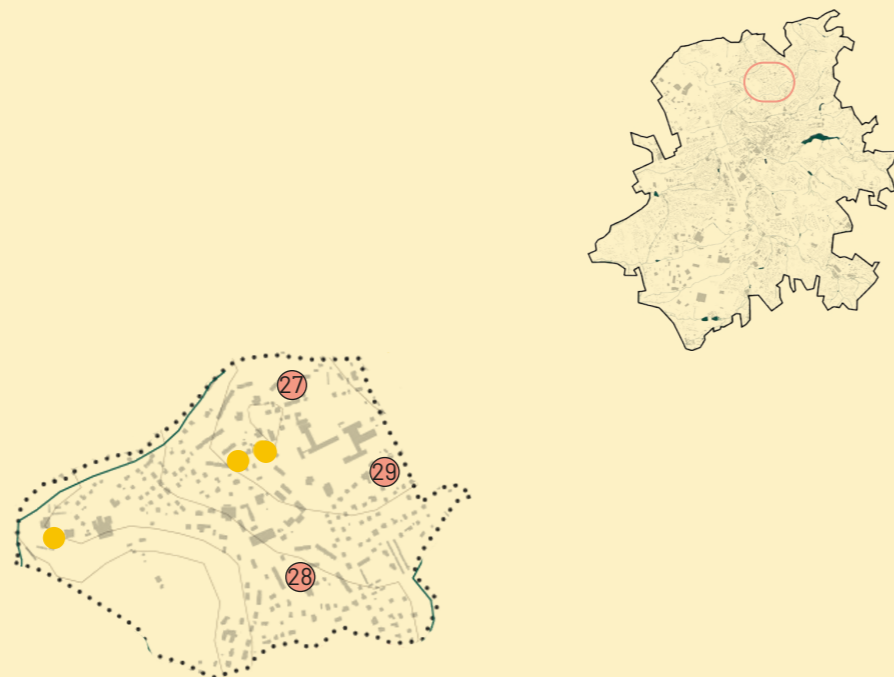

LIBEREC XIII - NOVÉ PAVLOVICE

POPIS ÚZEMÍ

Nové Pavlovice jsou mětskou částí mezi Starými Pavlovicemi a Starým městem, která má asi 2500 obyvatel. Obyvatelé se zde živilí hlavně zemědělstvím, domácím tkalcovstvím a punčochářstvím. Později začali docházet do nově vznikajících továren. Díky tomu, společně s přelidněním Liberce, i zde začalo docházet během 19. století k přibývání obyvatel a výstavba pokračovala ještě za první republiky.

Z pohledu urbanistických struktur mají Nové Pavlovice převážně modernistický charakter. Kolem Ruprechtického potoka se pak nachází zástavba vesnického charakteru a dodnes zde nalezneme původní vesnické domky. Okrajově se zde objevuje i průmysl.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzovaného území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - - památková zóna

lokality : Břetislavova 308/9

specifikace : -

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: kolotoč, prolézací sestava se skluzavkou, pískoviště, 2x houpačky kůň

rok výroby: -

umístění / vhodnost : hřiště se nachází v klidné části mezi panelovými domy v blízkosti obslužné komunikace

hodnocení stavu a zpracování: Prvky jsou očividně nové a v dobrém stavu. Nedostatkem je chybějící úprava povrchu okolo menších prvků, kde je tráva vydupaná a povrch bahnatý. Chybí také prvky pro starší děti.

potenciál místa: Místo je klidné a rozhodně vhodné pro umístění hřiště, ale je zde také prostor pro komplexnější řešení. Možné by bylo např. využít přílehlý svah směrem k panelovému domu pro různé šplhací aktivity a skluzavky.

lokality : Květnové revoluce 322/9

specifikace : -

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: 2x houpačka, pískoviště, prolézačka se skluzavkou,
3x houpací kůň + workoutové hřiště

rok výroby: 2018

umístění / vhodnost : hřiště se nachází za panelovým domem,
v klidné části a terénně oddělené od silnice

hodnocení stavu a zpracování: Prvky jsou hezky zpracované, navzájem k sobě ladí a jsou ve výborném stavu. Okolní stromy navíc budou poskytovat v létě příjemný stín.

potenciál místa : Hřiště se nachází na klidném místě, kde je dostatek prostoru pro hru. Navíc je hřiště od komunikace odděleno terénem. I zde je kombinováno dětské hřiště s workoutem a i zde by bylo vhodné workoutové prvky posunout o něco dál od prvků pro děti.

lokality : Rychtářská 614/23

specifikace : lokální centrum

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 6 let

herní prvky: pískoviště, skluzavka, houpačka, prolézačka, kolotoč,
2x houpačka, 2x houpací kůň

rok výroby: 2008

umístění / vhodnost : hřiště se nachází v klidné části mezi panelovými
domy v blízkosti obslužné komunikace s přístupem
pouze z pěších cest, hřiště pro nejmenší je tak
zbytečně oploceno

hodnocení stavu a zpracování: Prvky jsou v celkem dobrém stavu a nejsou nikde rozbité. Bohužel i zde se jedná o náhodné prvky, které k sobě neladí ani zpracováním, ani materiálem. Hřiště je navíc přizpůsobeno menším dětem a pro starší děti prvky úplně chybí. Plusovým bodem je přítomnost stromů.

potenciál místa : Místo je klidné a rozhodně vhodné pro umístění hřiště, ale je zde také prostor pro komplexnější řešení včetně okolí, kde by místo holé travnaté plochy mohl být menší park.

LIBEREC XIV - RUPRECHTICE

POPIS ÚZEMÍ

Ruprechtice tvoří severovýchodní cíp řešeného území. Leží na výběžcích Jizerských hor a žije zde bezmála 8500 obyvatel. Ruprechtice žily převážně průmyslem. Kolem Černé Nisy v části, která je již mimo řešené území, stálo 13 továren a opět se jednalo o továrny na textil a přádelny. Po rozšíření parních strojů a zavedení železnice se průmysl přesunul do jiných částí města.

Z pohledu urbanistických struktur Ruprechtice tvoří modernistická zástavba a v jižní části na ni navazuje zástavba s charakterem kompaktního a zahradního města. Území také protíná významná urbanistická osa, kterou tvoří ulice Ruprechtická, Radčická, U Obrázku vedoucí až ke kostelu Matky Boží U Obrázku, který se nachází mimo řešené území. Historickým centrem, ležícím na této ose, je Náměstí Míru.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzovaného území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - památková zóna

lokality : Kmochova 419/8

specifikace : -

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: prolézačka se skluzavkou, 2x houpačka, pískoviště, polokoule, houpací kůň, kolotoč

rok výroby: 2018

umístění / vhodnost : hřiště se nachází v klidné části mezi panelovými a rodinnými domy vedle klidné komunikace

hodnocení stavu a zpracování: Komplexně zpracované hřiště je i hezky umístěno v rámci předprostoru bytových domů. Prolézačky jsou vhodné pro všechny věkové skupiny a v dobrém stavu. Skvělé je i stínění nad pískovištěm.

potenciál místa: Místo je plně funkční, architektonicky velmi kvalitně řešené a není třeba dalších úprav. Pouze by byla vhodná údržba povrchů.

lokality : Baltská 601/5

specifikace : v zóně intenzivní péče

urbanistická struktura: kompaktní a zahradní charakter města

věkové zařazení : 3-6 let

herní prvky: skluzavka, pískoviště, houpací kůň

rok výroby: -

umístění / vhodnost : hřiště se nachází v rozsáhlém prostoru mezi panelovými domy bez ohrožení dopravou

hodnocení stavu a zpracování: Hřiště na sídlišti je kapacitně naprosto nedostatečné a obsahuje pouze tři herní prvky pro nejmenší, navíc v ploše bez úpravy povrchu. Plot je v tomto případě také zbytečný, protože nejbližší komunikace je vzdálena několik desítek metrů a všude je volný prostor, kde by mohly děti běžet.

potenciál místa : Okolo hřiště je velké množství volného prostoru, jehož využitím by bylo docíleno komplexnějšího řešení, kde by místo holé travnaté plochy mohl být příjemný park pro volný čas. Hřiště by navíc mohlo obsahovat prvky i pro starší děti, nebo multifunkční hřiště.

lokality : Neklanova 800/13

specifikace : -

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 8 let

herní prvky: skluzavka, houpačka, kolotoč, houpací kůň

rok výroby: -

umístění / vhodnost : hřiště se nachází mezi panelovými domy v dostupnosti pouze pěších cest

hodnocení stavu a zpracování: Herní prvky jsou udržované, v dobrém stavu a navzájem k sobě ladí. Bohužel jejich množství je vzhledem k umístění nedostatečné a úplně chybí jakákoli herní plocha pro starší děti.

potenciál místa : Tohle klidné místo je pro umístění hřiště ideální, ale určitě je zde dostatek prostoru pro více herních prvků. Vhodné by bylo i doplnění zeleně.

LIBEREC XV - STARÝ HARCOV

POPIS ÚZEMÍ

Starý Harcov se nachází na východním okraji řešeného území v údolí Harcovského potoka a žije zde něco málo přes 7000 obyvatel. Díky skalnatému podloží zde nebylo možné pěstovat obilí, a tak zdejší lidé chovali ovce či krávy, nebo se živili dřevorubectvím a tkalcovstvím. V západní části u Lidových sadů v pozdějších letech vznikly desítky vilek zámožných Liberečanů. Největší rozvoj Harcov zaznamenal v 70. a 80. letech, kdy byla postavena sídliště Kunratická, Aloisina výšina a také koleje Technické university Liberec.

Z pohledu urbanistických struktur má Starý Harcov modernistický, kompaktní, zahradní a přechodně i vesnický charakter města. Kompaktní zástavba je tvořena vilkami kolem Lidových sadů. Modernistický charakter tvoří zmiňovaná sídliště a univerzitní koleje. Dále území protíná významná urbanistická osa - ulice Husova a na ni navazující Wolkerova, která vede až na Libereckou výšinu.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzovaného území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - památková zóna

lokality : Nezvalova 664/14

specifikace : lokální centrum

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: prolézačka, skluzavka, pískoviště, skákadlo, 2x houpací kůň, 2x houpačka

rok výroby: 2018

umístění / vhodnost : hřiště se nachází mezi panelovými domy u relativně klidné komunikace mezi panelovými domy

hodnocení stavu a zpracování: Prvky jsou očividně nové, v dobrém stavu a navzájem k sobě ladí. Obnovu by si zasloužilo pískoviště umístěné ve staré, asfaltové ploše. V pískovišti navíc chybí písek a chybí také nějaké prvky pro starší děti.

potenciál místa: Místo je klidné a rozhodně vhodné pro umístění hřiště, ale je zde také prostor pro komplexnější řešení. Možné by bylo např. využít přilehlý svah pro různé šplhací aktivity a skluzavky. Obzvláště když jsou zde dvě hřiště nad sebou.

lokality : sídliště Kunratická

specifikace : lokální centrum

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 6 let

herní prvky: pískoviště, prolézačka

rok výroby: n

umístění / vhodnost : hřiště se nachází mezi panelovými domy v dostupnosti pouze pěších cest

hodnocení stavu a zpracování: Je otázkou, zda toto místo vůbec nazvat hřištěm. Stará kovová prolézačka je umístěna uprostřed betonového pískoviště, které je obklopeno popraskanou asfaltovou plochou.

Lokomotiva má navíc historickou hodnotu. Vznikla někdy v průběhu 90. let a jejím autorem je výtvarník Jan Vančura. Několik jeho dalších ocelových plastik / herních prvků bylo nebo jsou k vidění v jiných částech Liberce a v Jablonci nad Nisou. V Jablonci se dvě plastiky nacházely dokonce na obchodním domě Nisa a vznikly na základě zadání „vytvořit mobiliář pro děti čekající, až si rodiče nakoupí.“ Odtud byly později přesunuty mezi panelové domy v ulici Sadová a poté se ještě různě přemisťovaly. Plastika automobilu se dokonce ještě v roce 2016 nacházela na sídlišti Kunratická. Jejich osud bohužel nebylo možné dohledat, každopádně zde umístěná lokomotiva by si určitě zasloužila zachovat.

Obr.101 - 103 Ocelové dětské prvky (Autor: Jan Vančura, Zdroj: spoleksevp.cz)

potenciál místa : Místo má určitě potenciál. Působí příjemně, je obklopeno stromy a kameny, které také mohou sloužit jako herní prvky. I když je druhého hřiště poměrně blízko, toto hřiště je opravdu nedostatečné a zabaví jen ty nejmenší. Plusem je multifunkční plocha vedle pískoviště, která je však z nevhodného povrchu, který se rozpadá.

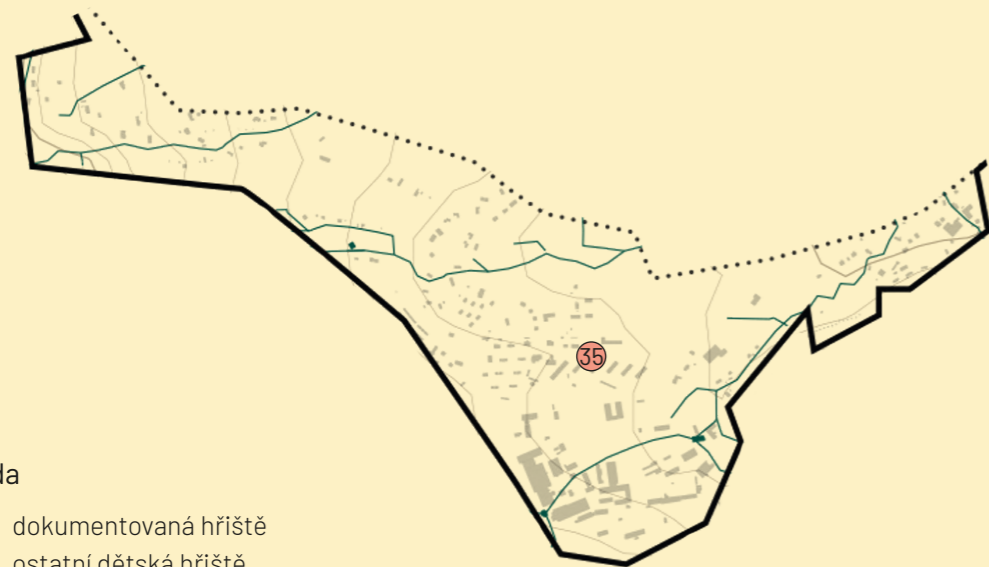
LIBEREC XXIV - PILÍNKOV

POPIS ÚZEMÍ

Pilínkov je malá městská část Liberce při jeho jižním okraji a tvořila ji typická vesnická stavení. Hostinec u zastávky vlaku, který zde je již od roku 1892 je jednou z významnějších budov a stojí zde dodnes. Patřila k němu i obora, která se nachází po pravé straně cesty. Dnes je zde středisko místního Sokola, v jehož blízkosti je již chátrající původní hřiště.

Z pohledu urbanistických struktur má celý Pilínkov vesnický charakter města. Prakticky ve středu území se pak nachází řada několika panelových domů, které mají modernistický charakter.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzovaného území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - památková zóna

lokality : Puškinova 81

specifikace : -

urbanistická struktura: vesnický charakter města

věkové zařazení : 3 - 6 let

herní prvky: pískoviště, skluzavka, houpačka, houpací kůň

rok výroby: 2022

umístění / vhodnost : hřiště se nachází vedle panelového domu u příjezdové cesty mimo hlavní silnici

hodnocení stavu a zpracování: Herní prvky jsou nové a v podstatě v dobrém stavu. Bohužel rozmístění prvků je velmi nahodilé a nijak k sobě neladí ani materiálem, ani zpracováním. Chybí také jakékoli řešení povrchů.

potenciál místa : Vzhledem k tomu, že se jedná o jediné hřiště v Pilínkově, není umístění zcela vhodné, protože hřiště může působit spíše jako soukromé a patřící k vedlejšímu bytovému domu. Navíc zde chybí jakékoli herní prvky pro starší děti a jakékoli řešení okolí.

LIBEREC XIX – HORNÍ HANYCHOV

POPIS ÚZEMÍ

Horní Hanychov se rozkládá na úpatí Ještědského hřebene a tvoří tak pomyslnou bránu do hor. Výrazný rozvoj zde nastal po vybudování silnice do Českého Dubu kolem roku 1865 a tramvajové dráhy, která do Hanychova jezdí od roku 1912. Významnější budovou byla pouze škola a kostel sv. Bonifáce. Obojí se ovšem nachází už v Dolním Hanychově.

Z pohledu urbanistických struktur má celý Horní Hanychov vesnický charakter. Zástavbu tu tvořila historicky pouze vesnická stavení. Území ovšem protíná významná urbanistická osa, kterou tvoří ulice Ještědská vedoucí k budově lanovky až na Ještěd. Lanová dráha je po havárii v roce 2021 mimo provoz.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzovaného území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - památková zóna

lokality : U školky 173

specifikace : -

urbanistická struktura: vesnický charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: lanová prolézačka

rok výroby: 2020

umístění / vhodnost : prolézačka je umístěna v těsné blízkosti fotbalového hřiště na klidném místě, ovšem umístění těsně za branou není příliš vhodné

hodnocení stavu a zpracování: Celkové zpracování herního prvku je hezké. Prvek je udržovaný a v dobrém stavu.

potenciál místa : Místo má určitě potenciál stát se hezkým prostorem, kde se zabaví jakákoliv věková skupina. Nešťastné je umístění prolézačky přímo za branou, kde by mohlo dojít k úrazu a bylo by dobré doplnit prostor o nějakou formu oplocení či sítě. Také je zde rozhodně dostatek prostoru pro další herní prvky a žádoucí je i zpevnění cest.

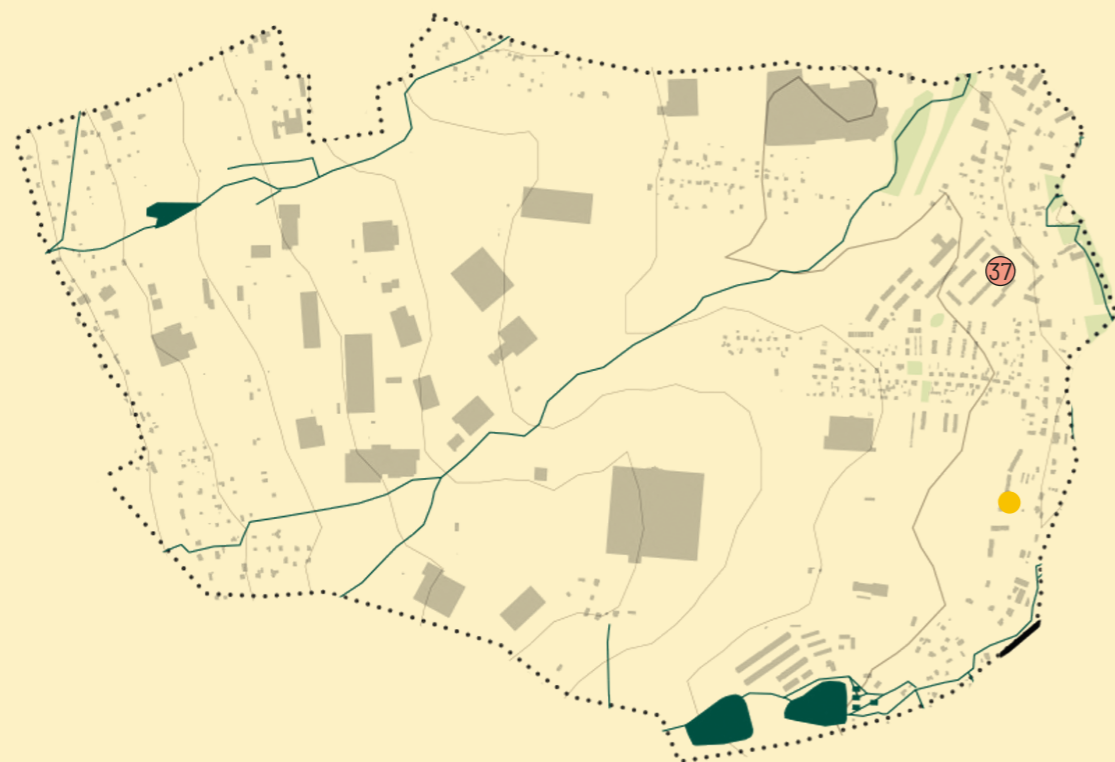

LIBEREC XXIII - DOUBÍ

POPIS ÚZEMÍ

Městská část Doubí se nachází v jižní části města. Průmyslová zóna, která tvoří nejpodstatnější část území začala vznikat počátkem 21. století a ve stejném období zde vyrostlo i obchodní centrum Nisa. Historicky se na území nacházely drůbežárny, ty později nahradily další průmyslové haly. Společenským a kulturním střediskem místních občanů byl Dělnický dům, kde dokonce fungovalo ochotnické divadlo. Tento dům z roku 1922 už dnes bohužel neexistuje.

Z pohledu urbanistických struktur v Doubí převažuje průmyslový charakter města. Větší část z této oblasti představuje Průmyslová zóna Liberec - jih na kterou severněji navazuje Obchodní centrum Nisa. Zbytek území má vesnický charakter s výjimkou sídliště Doubí, které je zástupcem modernistického charakteru města.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzovaného území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - - - památková zóna

lokality : sídliště Doubí

specifikace : lokální centrum

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: prolézačka letadlo, trampolína, 2x houpací kůň, pískoviště + workoutové hřiště a ping pong

rok výroby: 2022

umístění / vhodnost: hřiště se nachází v klidné části mezi panelovými domy a není v blízkosti žádné komunikace

hodnocení stavu a zpracování: Celkový stav hřiště je perfektní, vše je zde nové a nijak neponičené. Velmi originální je i pojetí prolézačky ve tvaru letadla.

potenciál místa : Na prostoru lze pozorovat, že byl řešen komplexně odborníkem. Prvky na sebe navazují stejně jako povrchy a bylo myšleno i na zastínění pískoviště. Citlivě bylo začleněno i workoutové hřiště.

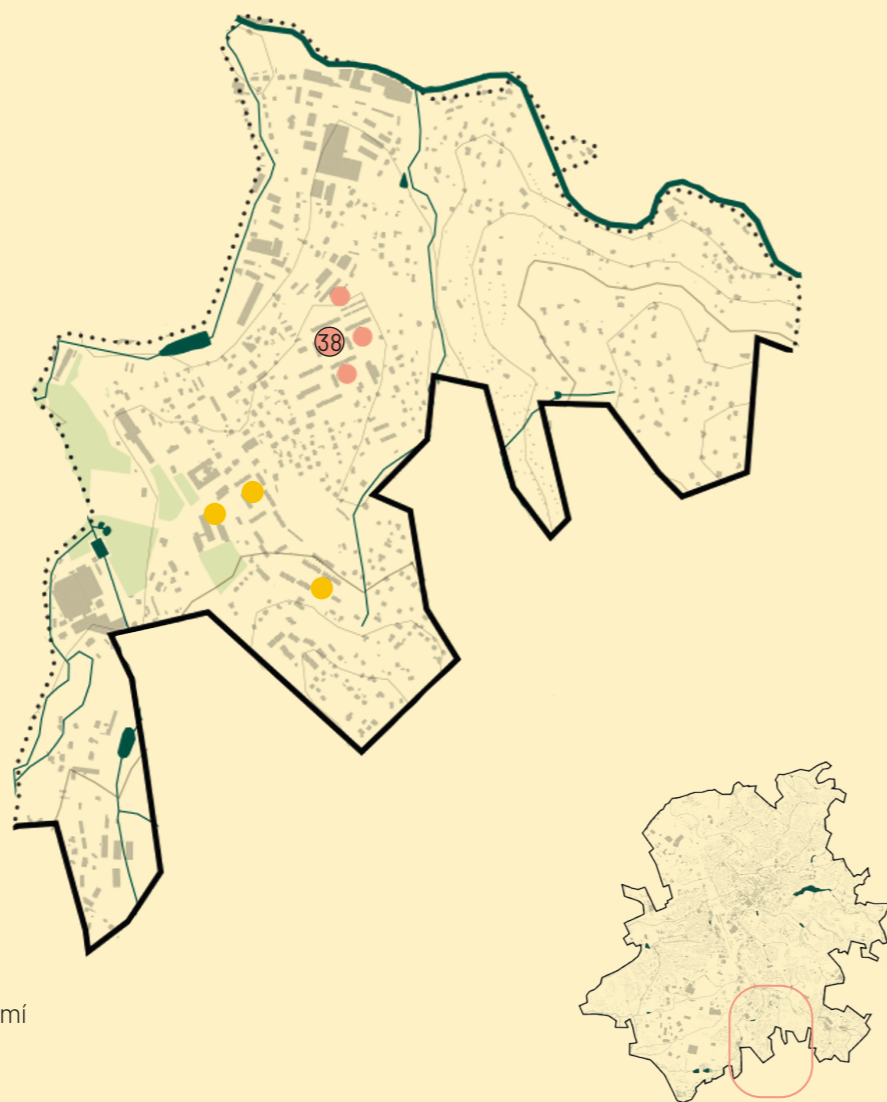

LIBEREC XXV - VESEC

POPIS ÚZEMÍ

Městská část Vesec se nachází na jižním okraji řešeného území a žije zde více než 4500 obyvatel. Historicky byl Vesec průmyslovou oblastí. Od 19. století zde vyrostla mechanická prádelna a tkalcovna F. Liebiega. Továrna na výrobu látek a průmysl zaměstnával většinu obyvatel Vesce i okolních obcí. Střed obce se začal formovat až později kolem nově vybudované školy. Významným prostorem, který na území vznikl v 21. století je Sportovní areál. Jeho výstavba začala v roce 2006 a v roce 2009 se zde konalo Mistrovství světa v klasickém lyžování.

Z pohledu urbanistických struktur ve Vesci převládá vesnická struktura. Modernistický charakter města můžeme pozorovat pouze v okolí Doubského rybníka. Průmyslová oblast se pak nachází mezi rameny Doubského potoka a řeky Nisy.

Legenda

- ③ dokumentovaná hřiště
- ostatní dětská hřiště
- hranice analyzované území
- hranice městských částí
- zóna intenzivní péče
- - - památková zóna

lokality : sídliště Jeřmanická

specifikace : lokální centrum

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 14 let

herní prvky: 2x houpačka, 3x pískoviště, lanová prolézačka, skluzavka, trampolína, 2x kolotoč, 3x houpací kůň,

rok výroby: 2021

umístění / vhodnost: hřiště se nacházejí v klidné části mezi panelovými domy a nejsou v blízkosti žádné komunikace

hodnocení stavu a zpracování: Nové hřiště za panelovým domem působí udržovaně a prvky jsou zde jako nové. Zbývající prvky v centrální části jsou starší, každý jiný a umístěné náhodně v prostoru.

potenciál místa: Herní prvky v centrální části mezi hřišti by si zasloužily náhradu za novější. Prostoru by navíc prospělo, kdyby byly prvky sdruženy do jednoho místa a nebyly by roztroušeny náhodně v prostoru. I zde platí, že sídliště by nejlépe mělo být řešeno komplexně.

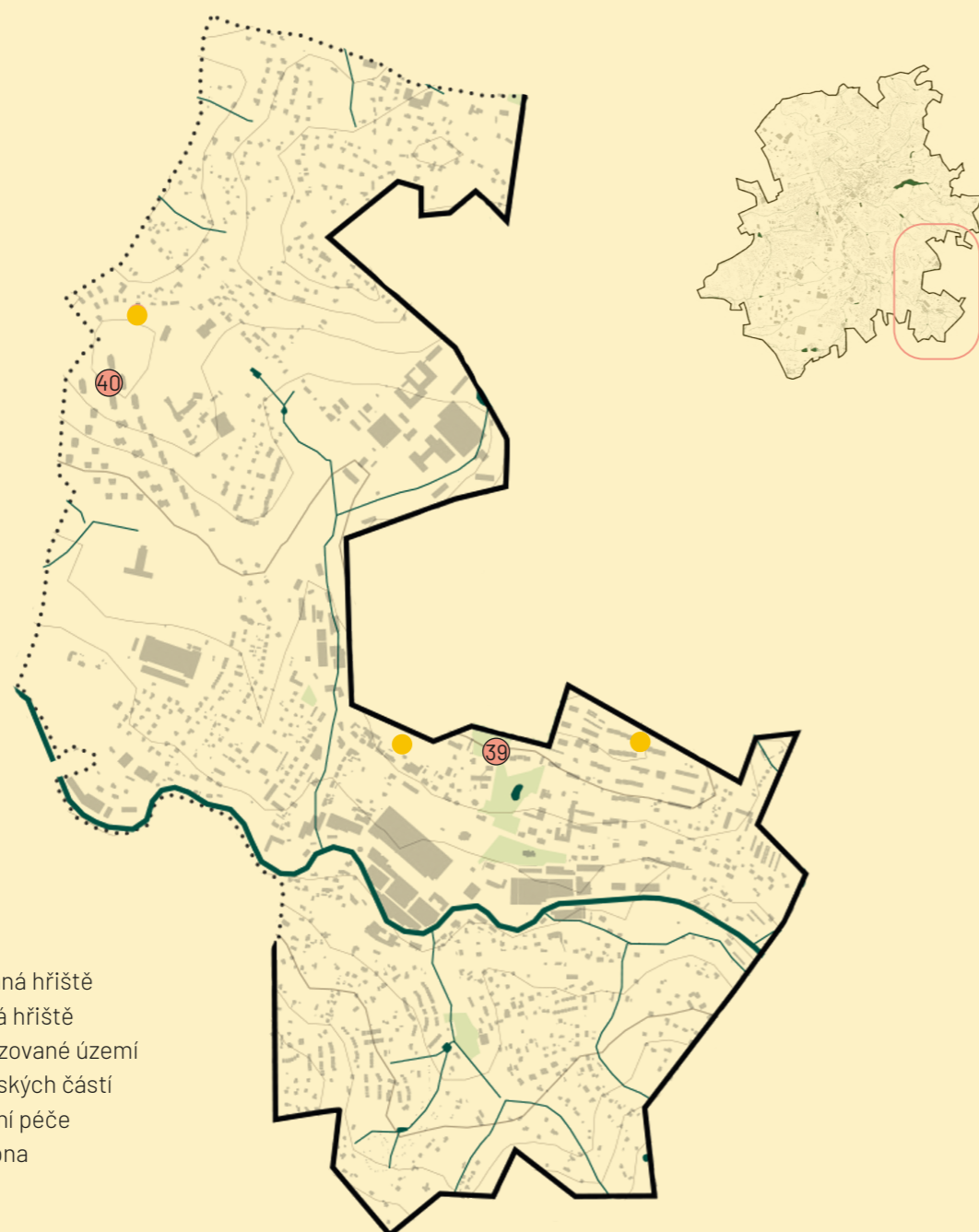

LIBEREC XXX - VRATISLAVICE NAD NISOU

POPIS ÚZEMÍ

Vratislavice jsou jediným městským obvodem města Liberce. Nachází se na jihovýchodním okraji města žije zde asi 8000 obyvatel.

Z pohledu urbanistických struktur mají Vratislavice modernistický charakter. Ten je patrný především v části Nové Vratislavice a v okolí zámku. Větší část území pak tvoří zástavba rodinných domů vesnického charakteru města. Zbylou část, tedy oblast převážně podél řeky Nisy tvoří průmysl. Hlavní urbanistickou osou je ulice Tanvaldská. Tu zakončuje historické centrum v okolí mětského úřadu a knihovny. Zahrnuje také nedalekou zauhlovací a vodárenskou věž v bývalé továrně na koberce.

lokality : lesopark Zámecký vrch

specifikace : -

urbanistická struktura: modernistický charakter města

věkové zařazení : 3 - 12 let

herní prvky: prolézací hrad se skluzavkami

rok výroby : -

umístění / vhodnost: hřiště je umístěno v parku pod korunami stromů na klidném místě bez ohrožení dopravou

hodnocení stavu a zpracování: Herní sestava je ve velmi dobrém stavu bez vad a je zde vidět pravidelná údržba, která probíhala i během návštěvy hřiště.

potenciál místa: Místo je plně funkční, architektonicky kvalitně řešené. Navíc je umístěno pod korunami stromů, kterými je i vizuálně odděleno od hlavní části parku a nepůsobí tak nijak rušivě.

lokality : U Sila 1204

specifikace : -

urbanistická struktura: kompaktní a zahradní charakter města

věkové zařazení : 3 - 12 let

herní prvky: 2x houpačka, 2x houpací koník, tabule, prolézačka se skluzavkou, totem, hrazda

rok výroby: -

umístění / vhodnost : hřiště je umístěno mezi panelovými domy v klidné části, oplocení zde tak není nutné

hodnocení stavu a zpracování: Celkový stav hřiště je perfektní, vše je zde nové a nijak nepoškozené. Zároveň obsahuje i prvky, které jsou vhodné i pro větší děti než předškolního věku.

potenciál místa : Prostor není řešen komplexně, ovšem hřiště je dostatečně velké a udržované a na vhodném místě. Chybí zde ovšem zeleň a jakýkoliv stín.

ZDROJE

POUŽITÁ LITERATURA

ATELIER T-PLAN, s.r.o. *Územní studie krajiny správního obvodu ORP Liberec*. Liberec, 2019. Dostupné z: https://docs.liberec.cz/Odb_HA/2_UPP/UZEMNI_STUDIE_KRAJINY_USK_ORP_Liberec_finalni_verze/Text/Navrh_USK_ORP_Liberec_vse.pdf.

JANĎOUREK, Jiří a kol. *Manuál veřejných prostranství pro město Liberec*. Liberec, Kancelář architektury města Liberec, 2021. ISBN 9788088359203.

TONIKOVÁ, Zuzana, MĚCHUROVÁ, Monika a kol. *Strategie rozvoje Libereckého kraje pro období 2006-2020*. Liberec, 2006. Dostupné z: https://www.kraj-lbc.cz/public/orlk/text_oznameni_07c58f7534.pdf.

TRÁVNÍČKOVÁ, Hana, MARIN VOKŘÁL a Petr KLIMEŠ a kol. *Adaptační strategie na změnu klimatu statutárního města Liberec*. Liberec. Dostupné z: https://www.liberec.cz/files/dokumenty/odbory/odbor-strategickeho-rozvoje-dotaci/iti/fin_adaptacni-strategie-liberec.pdf

ANALYTICKÁ ČÁST

Klima

Klasifikace klimatu. Online. Dostupné z: http://moravske-karpaty.cz/prirodni-pomery/klima/klasifikace-klimatu/#Quittova_klasifikace_podnebihttps://www.kraj-lbc.cz/public/orlk/text_oznameni_07c58f7534.pdf.

Bioregiony

Charakteristika biogeografických podprovincií a bioregionů v České republice. Online. Dostupné z: https://is.muni.cz/el/fss/jaro2009/HEN414/um/7510928/7510937/charakteristiky_bioregionu.pdf.

Pedologie

Klasifikace tříd půd. Online. Dostupné z: <https://klasifikace.pedologie.cz/index.php?action=showPudniKategorie>.

Vodní nádrž Harcov

Vodní nádrž Harcov. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001 [cit. 2024-03]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Vodn%C3%ADn%C3%A1dr%C5%BE_Harcov

ÚSES

Místní územní systém ekologické stability. Online. Dostupné z: https://docs.liberec.cz/Odb_UK/prezentace%20UP/%C5%99e%C5%A1en%C3%AD%20%C3%BAp%20obce/b13_%C3%9Azem%C3%AD%20syst%C3%A9m%20ekologick%C3%A9%20stability.pdf.

Lesní vegetační stupně

Lesní vegetační stupně podrobněji. Online. Dostupné z: <https://www.uhul.cz/nase-cinnost/lesnicka-typologie/lesni-vegetacni-stupne-podrobneji/>.

Potenciální přirozená vegetace

Hercynská dubohabřina. Online. Dostupné z: https://portal.nature.cz/redlist/v_cis_biotop07.php?akce=view&id=128.

Acidofilní bučiny. Online. Dostupné z: https://portal.nature.cz/redlist/v_cis_biotop07.php?akce=view&id=139.

Květnaté bučiny. Online. Dostupné z: https://portal.nature.cz/redlist/v_cis_biotop07.php?akce=view&id=136.

Historie Liberce

Liberecká historie v kostce. Online. Dostupné z: <https://www.liberec.cz/cz/radnice/strategie-projekty/projekty-mesta/ostatni-projekty/zahrada-libereckych-vzpominek/liberecka-historie-kostce.html>.

TEORETICKÁ ČÁST

Referenční projekty z ČR

Dětské hřiště v parku Lužánky. Online. Dostupné z: <https://www.cka.cz/svet-architektury/architekti-a-projekty/seznam-architektu/ing-popelinsky-tomas/detske-hriste-v-parku-luzanky-brno>.

Tyršovy sady v Pardubicích. Online. Dostupné z: <https://www.stavbaweb.cz/clanek/parkem-roku-2019-jsou-tyrsovy-sady-v-pardubicich-21912/>.

Stromovka revival. Online. Dostupné z: <https://www.partero.cz/stromovka-revival>.

Obnova nábreží řeky Loučné v Litomyšli. Online. Dostupné z: <https://www.rusinafrei.cz/project/obnova-nabrezi-reky-loucne-v-litomysli/>.

Referenční projekty ze zahraničí

A city for the next generation. Online. Dostupné z: <https://www.cobe.dk/projects/kids-city-christianshavn>.

Wuzhong District, Suzhou City, Jiangsu Province by L&A Design. Online. Dostupné z: <https://mooool.com/en/cifi-the-era%2%b7cui-ting-in-suzhou-by-la-design.html>.

Climate City. Online. Dostupné z: <https://adept.dk/project/climate-city>.

Legislativa

HOUŽVIČKOVÁ, Zdeňka a DUPAL, Libor. Bezpečné provozování dětských a sportovních hřišť, sportovišť a tělocvičen: základní informace pro provozovatele dle požadavků předpisů a technických norem. Průvodce spotřebitele. Praha: Sdružení českých spotřebitelů, 2010. ISBN 978-80-904633-1-8.

Dětská hřiště historie

Dětská hřiště před 100 lety a dnes: Co všechno se změnilo? Online. Dostupné z: <https://www.hristehrou.cz/detska-hriste-pred-100-lety-a-dnes-co-vsechno-se-zmenilo/>.

The Playground: Whose Idea Was This? Online. Dostupné z: <https://offtheleash.net/2023/02/25/the-playground-whose-idea-was-this/>.

The history of playground equipment. Online. Dostupné z: <https://playequip.com/the-history-of-playground-equipment/>.

The playground and proposals for children's education (from Infant School to Parque Infantil, 1823-1935). Online. Dostupné z: <https://www.redalyc.org/journal/4136/413672173007/html/>.

The History of the Playground. Online. Dostupné z: <https://www.cedarworks.com/blog/view/the-history-of-the-playground>.

Jedinečná dětská hřiště 2. pol. 20. stol. v českých

Hřiště pro dětskou fantazii. Online. Dostupné z: <https://www.mlikoamed.cz/2021/02/09/hriste-pro-detskou-fantazii/>.

TERÉNNÍ PRŮZKUMY

Popis území

Liberec v minulosti a současnosti. Online. Dostupné z: <https://www.liberecaokoli.cz/>.
- jednotlivé městské části

Počet obyvatel

Liberec. Online. In: Wikipedia: the free encyclopedia. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001-. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Liberec>. - jednotlivé městské části

Sídliště Kunratická – plastika lokomotivy a její historie

Odloučení parníku a lokomotivy. Online. Dostupné z: <https://www.mestojablonec.cz/cs/mesto/jablonecky-mesicnik/rocnik-2016/04-2016/odloucení-parniku-a-lokomotivy.html>.

Dětské prolézačky pro sídliště Starý Harcov. Online. Dostupné z: <https://sochyamesta.cz/zaznam/17263>.

Veškeré fotografie terénních průzkumů byly pořízeny během listopadu 2023 a února 2024 autorkou této práce.

BC. KLÁRA HECHTOVÁ
DIPLOMOVÁ PRÁCE
LS 2024

ATELIER SITTA - CHMELOVÁ
ÚSTAV KRAJINÁŘSKÉ ARCHITEKTURY
FA ČVUT V PRAZE

